

GRATUIT

thrillerul **Strada șobolanilor**

FLACĂRA

Cancerul românesc
se vindecă în Austria

Chișinău – se poate
mai rău decât în București

Adrian Mutu,
între droguri și modă

9,90 lei

VATICAN

**Fabrica
de sfinți**

6 422258 000016 00004

Consumați cu moderație

008
763

SALON DE
SALA DE
LECTURA

PLAN

Ballantine's®

LEAVE AN IMPRESSION

Secolul XX a adus nu numai războaie și suferințe ci și vindecare și speranță. Un nume care a redat speranța în estul Europei a fost Ioan Paul al II-lea. Și totuși, care sunt secretele primului Papă polonez? De ce nu a fost sanctificat încă, deși acest lucru trebuia să se întâmple chiar în luna aprilie a acestui an?

text Alexandra Dolea
și Bogdan Hrib

Legislația Bisericii Catolice privind canonizarea a fost modificată în 1982. Până atunci erau necesari 50 de ani de la moarte pentru declanșarea procedurii de canonizare, acum doar cinci ani. În cazul lui Ioan Paul al II-lea s-a operat o excepție de la această regulă.

Vatican. Fabrica de sfinți

„Certific că Sanctitatea Sa Ioan Paul al II-al, născut la Wadowice pe 18 mai 1920, rezident al Cetății Vaticanului, cetățean al Vaticanului, a murit la ora 21:37 pe 2 aprilie 2005 în apartamentul său din Palatul apostolic din Vatican, în urma unui șoc septic și al unui colaps cardiovascular ireversibil.” Astfel redactează doctorul Renato Buzzonetti certificatul de deces al primului Papă dintr-o țară est-europeană, al Papei care a răsturnat comunismul, al primului Papă din mileniul III.

Și din acel moment mass-media au urmărit pas cu pas evenimentele care au urmat traiectoria spre nemurire:

- Aprilie 2005 – În timpul funeraliilor de la Roma, mulțimea de credincioși a scandat *Santo subito!* cerând sanctificarea imediată a Papei.

- Mai 2005 – Procesul de beatificare a fost demarat în mod accelerat de Papa Benedict al XVI-lea la două luni de la moartea lui Ioan Paul al II-lea, prin suspendarea unei reglementări a Bisericii care impune o perioadă de așteptare de cinci ani înainte de declanșarea procedurilor.

- Martie 2007 – Presa franceză publică povestea unei călugărițe franceze vindecate miraculos de boala Parkinson. Sora Marie Simon-Pierre, care s-a îmbolnăvit în 2001, a publicat povestea ei, sub protecția anonimatului, într-o revistă catolică italiană. Ea și celelalte

26 de ani de pontificat

● Karol Józef Wojtyła s-a născut la Wadowice, un mic oraș la 50 km de Cracovia, pe 18 mai 1920. A fost al doilea fiu al lui Karol Wojtyła și al Emiliei Kaczorowska.

● Pe 4 iulie 1958 este numit Episcop auxiliar al Cracoviei de către Pius al XII-lea și este consacrat pe 28 septembrie 1958, în Catedrala Wawel, de către Arhiepiscopul Baziak.

● Pe 13 ianuarie 1964 este numit Arhiepiscop de Cracovia de către Papa Paul al VI-lea, apoi cardinal în 26 iunie 1967.

● În 1978, Karol Wojtyła preia conducerea Bisericii Catolice, după scurta „domnie” a lui Ioan Paul I – doar 33 de zile. Moarte naturală sau asasinat, misterul plutește și azi. Lucrări științifice au încercat să explice „dispariția la momentul oportun” a Papei care a vrut să definitiveze ancheta asupra „Vatican SA” – „Istituto per le Opere di Religione (IOR), numit comun și *Banco Vaticano*, unul dintre organismele cu cele mai multe secrete, fondată în 1929 din ordinul Papei Pius XI.

● Pontificatul lui Ioan Paul II – 26 de ani, 5 luni și 17 zile – a fost al treilea ca durată din istorie după cel al Sfântului Petru – 34 sau 37 de ani și cel al lui Pius al IX-lea – 31 de ani și 7 luni.

membre ale congregației s-au rugat lui Ioan Paul al II-lea, iar medicii care supravegheau evoluția bolii nu au putut explica vindecarea survenită în iunie 2005, la două luni de la decesul Papei. Recunoașterea acestei minuni ar fi următoarea etapă a beatificării.

● Aprilie 2007 – Aniversarea a doi ani de la moartea lui Ioan Paul al II-lea – au loc ceremonii în multe orașe poloneze și în locurile în care Papa a oficiat messe, cu ocazia pelerinajelor sale din 1979 și 1999. La ora 21:37, momentul exact al decesului, au fost trase clopotele pe întreg teritoriul Poloniei și s-a ținut un moment de reculegere. Vatican – se intensifică eforturile de beatificare a fostului Papă, eforturi întărite de sugestiile că procedurile ar trebui grăbite, deoarece nu există dubii legate de sanctitatea lui Ioan Paul al II-lea.

● Mai 2007 – Credincioși catolici polonezi declară că silueta Papei ar fi apărut la ceremonia aniversării a doi ani de la moarte. Un fotograf a surprins apariția-minune.

● Octombrie 2007 – Vatican – pelerini spanioli participă la slujba de beatificare a 498 de martiri ai Războiului Civil din Spania. Preoți, călugări, diaconi, măicuțe care au fost uciși de forțele naționaliste ale lui Francisco Franco. Peste 50.000 de cauze sunt depuse la Congregația pentru Cauzele Sfinților, printre ele și dosare ale unor români. Cel al Veronicăi Antal este cel mai avansat.

● Aprilie 2008 – Vatican – Omagierea a trei ani de la moarte. „La fel cum s-a întâmplat cu Iisus, în cazul lui Ioan Paul al II-lea cuvintele au cedat locul sacrificiului extrem și dăruirii de sine”, a declarat Papa Benedict al XVI-lea.

● Noiembrie 2009 – Italia – Cotidianul *La Repubblica* anunță beatificarea lui Ioan Paul al II-lea în mai 2010. În replică, preotul Federico Lombardi a explicat că lipsesc „multe etape”,

printre care „decretul miracolului”. „Nu avem nici un anunț iminent. Procesul este lung”. Papa Benedict al XVI-lea va vizita Portugalia în luna mai. Vaticanul nu are cunoștință de „o cerere a Poloniei” pentru o eventuală ceremonie de beatificare la Cracovia, unde Karol Wojtyła a fost arhiepiscop între 1963 și 1978. „Papa aparține Bisericii universale”, a spus Lombardi, respingând ideea unei beatificări în afara Vaticanului. „Există un mare interes pentru beatificarea lui Ioan Paul al II-lea, avansăm, dar fără o precipitare excesivă.”

● Noiembrie 2009 – Vatican – la 17 noiembrie, Congregația pentru Cauzele Sfinților, reunită cu ușile închise, validează virtuțile eroice ale lui Karol Wojtyła.

● Decembrie 2009 – Secretarul general al Consiliului central al evreilor din Germania este „furios și întristat” de faptul că Papa l-a proclamat „venerabil” pe Pius al XII-lea, criticat pentru tăcerea păstrată în timpul Holocaustului, declarând: „Este o deturnare clară a faptelor istorice din perioada nazistă. Iar Benedict al XVI-lea rescrie istoria fără să fi permis o discuție științifică serioasă despre atitudinea lui Pius al XII-lea.” Suveranul Pontif a semnat decretul prin care se recunosc „virtuțile eroice” ale defunctului Papă, ceea ce îi oferă titlul de „venerabil”, etapă indispensabilă continuării procedurii de beatificare. Pontificatul lui Eugenio Pacelli, între 1939 și 1958, după ce a fost nunțiu apostolic la Berlin, în momentul sosirii lui Hitler la putere, rămâne foarte contestat. Din acest motiv, beatificarea sa era întreruptă de mulți ani.

● Decembrie 2009 – Vatican – Papa Benedict al XVI-lea îl proclamă „venerabil” pe predecesorul său Ioan Paul al II-lea, prin aprobarea decretului prin care se recunosc „virtuțile eroice ale slujitorului lui Dumnezeu” Karol

Wojtyła, primul pas spre beatificarea sa. Ultima etapă o va constitui examinarea miracolului înfăptuit de Ioan Paul al II-lea în cazul măicuței franceze. Cazul va fi prezentat unei comisii medicale, unei comisii de teologi și, apoi, uneia alcătuită din episcopi și cardinali. Presa italiană speculează asupra datei de beatificare, 2 aprilie 2010 – la cinci ani de la moarte, sau 16 octombrie 2010 – alegerea sa în fruntea Bisericii Catolice, în 1978.

● Ianuarie 2010 – Roma – este prezentată cartea *De ce este el sfânt*, volum care conține dezvăluiri ale Monseniorului Slawomir Oder, Postulatorul acestui caz, și care afirmă, de exemplu, că fostul Suveran Pontif se autoflagela pentru a-i fi iertate păcatele. Oder citează declarațiile călugăriței poloneze Tobiana Sobodka, din ordinul Preașfintei Inimi a lui Iisus, care a lucrat pentru fostul Papă. Episcopul Emery Kabongo, fostul secretar al lui Ioan Paul al II-lea, confirmă: „Se pedepsea singur, de obicei înainte de a hirotoni preoți și episcopi.”

● Martie 2010 – Polonia – presa preia declarațiile unuia dintre medicii aleși pentru a examina miracolul ales pentru beatificarea fostului Suveran Pontif care și-ar fi exprimat îndoielile privind vindecarea măicuței. Există suspiciuni că boala ar fi recidivat. Se speculează că membri ai comisiei medicale ar fi cerut Postulatorului să prezinte alt miracol dintre cele 271 documentate până în prezent. Din Vatican, o sursă anonimă, dar aparent autorizată, precizează că verificarea miracolului se află doar în fază incipientă. „Există boli care au aceleași simptome ca Parkinson, dar în realitate nu sunt. Mă refer la *parkinsonismi*, care se tratează cu terapii speciale”, a explicat neurologul Grzegorz Opala în cotidianul *Rzeczpospolita*.

● Martie 2010 – Agenția catolică de presă *Kap*: o sursă anonimă a Congregației pentru Cauzele Sfinților a declarat că pentru moment „nu se știe nimic” despre vreo nouă boală a călugăriței. Dosarul este strict secret și mai este nevoie de timp pentru a se finaliza procedura.

● Martie 2010 – Vaticanul anunță că pe data de 17 octombrie vor avea loc șase canonizări, în consecință data sanctificării Papei Ioan Paul al II-lea nu va putea fi 16 octombrie, data aniversării înscăunării sale în 1978.

● Aprilie 2010 – Vatican – Basilica Vaticană – celebrarea aniversării a cinci ani de la moartea Papei Ioan Paul al II-lea prezidată de Papa Benedict al XVI-lea.

● Astăzi – Surse aparent autorizate susțin că specialiștii vor anunța data acestui eveniment abia la sfârșitul acestui an.

(Informațiile folosite în această documentare au reunit www.ziare.com, www.realitatea.net, *Gazeta de Sud*, agențiile de presă *EFE*, *AP*, *AFP*. Site-ul oficial al cauzei beatificării este www.vicariatusurbis.org/Beatificazione.)

„Era un om plin de umor, un umor blând, de intelectual fin. Era un om sfânt, de o bunătate extraordinară. În 1999, Papa era deja un om al suferinței, pentru care fiecare cuvânt rostit necesita un efort imens, pentru care fiecare pas cerea voință îndârjită, dar își ducea crucea cu bunătate și, în același timp, cu fermitate extraordinară.” (Emil Constantinescu)

Beatificarea în istorie

De-a lungul istoriei au existat numeroase beatificări și canonizări, unele dintre ele rămânând deosebite prin prisma rapidității sau a lentorii procedurilor. Există și sfinți sau fericiți care reprezintă în mod unic un popor în calendarul romano-catolic:

● Sfânta Margareta a Scoției (1046–1093) este singurul scoțian care are cult universal în calendarul romano-catolic! Din cauza Reformei, trupul a fost transferat de la Dunfermline la Madrid, în Escorial, într-o capelă special construită. Capul său a fost luat de iezuiți la Douai. Din 1673 este consacrată patroană a Scoției. Este celebrată pe 16 noiembrie.

● Sfântul Carol cel Bun (?–1147) a fost conte de Flandra. Asasinat pe 2 martie, în *Miercurea Cenușii* din anul 1147. Este cinstit ca martir al bunătății și al păcii și este considerat patron secundar al Belgiei. A fost canonizat abia de Papa Leon al XIII-lea (1878–1903).

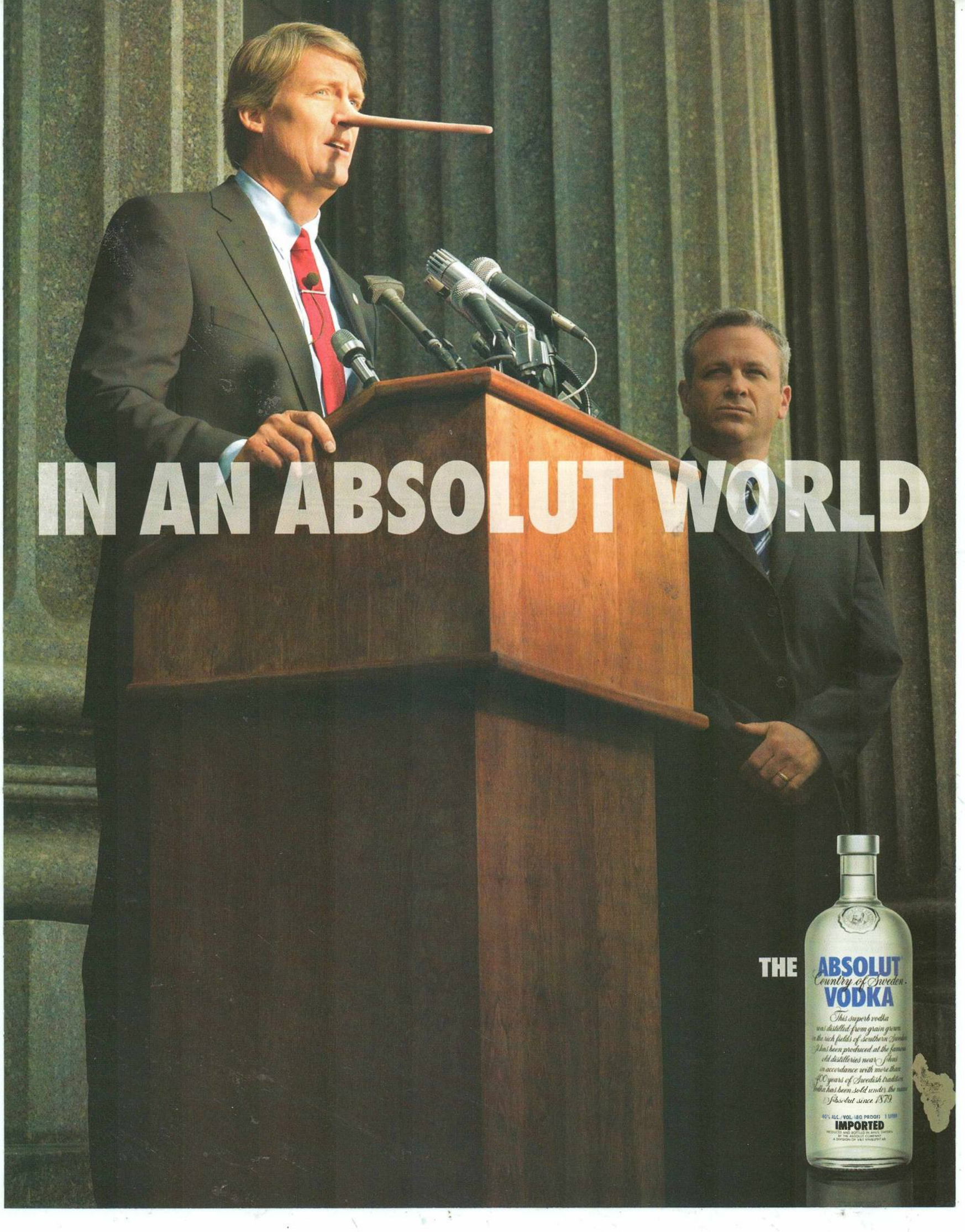
● Sfântul Francisc de Assisi (1182–1226), canonizat la numai doi ani după moarte de Papa Grigore al IX-lea. În 1939, Papa Pius XII îl proclamă Patron principal al Italiei, numindu-l „cel mai italian dintre sfinți și cel mai sfânt dintre italieni”. Comemorat pe 4 octombrie în calendarul romano-catolic.

● Sfântul Anton de Padova (1193–1231), canonizat la doar un an după moarte de Grigore al IX-lea. Este cea mai rapidă canonizare din istoria Bisericii Catolice. În calendar îl găsim pe data de 13 iunie.

● Sfânta Gertruda „cea Mare” (1256–1301/2) nu a fost proclamată oficial Sfântă, dar Biserica a permis mănăstirilor benedictine să țină sărbătoare liturgică în cinstea ei. Din 1738 celebrarea liturgică a fost extinsă la întreaga Biserică, la cererea regelui Poloniei August III. Este comemorată pe 16 noiembrie.

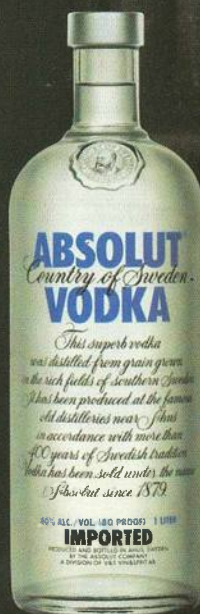
● Fericitul Ieremia Valahul (29 iunie 1556 – 5 martie 1625), pe nume său Ioan Costist, s-a născut în Moldova (părinți Stoica Costist și Margareta a lui Bărbat). La 8 mai 1578 intră la călugării capucini din Napoli. Își ia numele Ieremia. A muncit 40 de ani în spitalul *Neprihănitei Zămisliri* din Napoli. La scurt timp după moarte, în 1628, Papa Urban VIII introduce cauza de beatificare, susținută activ mai târziu de Papa Inocențiu XI (1676–1689). Va fi beatificat abia la 30 octombrie 1983 de Papa Ioan Paul al II-lea, cu discurs în limba română... Până acum este singurul român în calendarul romano-catolic, sărbătorit pe 8 mai.

● Sfânta Maria Goretti (1890–1902), o fetiță de numai 12 ani din Nettuno (o localitate la sud de Roma), a fost asasinată la 6 iulie 1902 de către Alessandro Serenelli, un tânăr care a încercat să o violeze. Este canonizată de Papa Pius XII la 24 iunie 1950. Acesta a definit-o ca „mică și dulce martiră a curăției”. Fiind orfană de la 10 ani, Maria a preluat grijile legate de creșterea celor patru frați mai mici ai ei. Mama ei lucra la muncile câmpului și pentru soțul ei decedat. Locuința o împărțeau cu familia Serenelli: tatăl văduv și fiul Alexandru, care i-a făcut de multe ori avansuri fetei. Refuzat în mod constant de aceasta, într-o zi în care erau singuri acasă, a înjunghiat-o cu pumnalul. Cu toate îngrijirile medicale acordate, Marietta a decedat a doua zi. Ultimele cuvinte au fost: „Din dragoste către Iisus îl iert (pe Alexandru) și vreau să ajungă în cer și el”. Alexandru Serenelli a fost condamnat la muncă silnică pe viață. În anul 1910, după propria-i mărturisire, i s-a arătat Maria Goretti în mijlocul unui câmp cu crini și l-a chemat să vină după ea. Începând cu această dată, viața lui s-a schimbat total, iar după împlinirea a 27 de ani de executare a pedepsei, a fost eliberat pentru buna purtare dovedită. Dosarul de canonizare al Veronicăi Antal are similitudine cu acest caz.

A man with a long, thin, light-colored nose stands at a wooden podium, speaking into several microphones. He is wearing a dark suit, a white shirt, and a red tie. To his right, another man in a dark suit stands behind the podium, looking on. The background consists of dark, vertical, textured panels.

IN AN ABSOLUT WORLD

THE

Sunt puțini românii care au avut ocazia să stea alături de Papa Ioan Paul al II-lea atât de des ca fostul președinte al României, Emil Constantinescu. A fost un privilegiu, o experiență și o lecție.

text Alice Claudia Gherman
foto Agerpres și arhiva personală

Emil Constantinescu: „Papa Ioan Paul al II-lea a fost un om sfânt”

Întâlnire între Președintele României, Emil Constantinescu, și Papa Ioan Paul al II-lea, în cadrul vizitei Sanctității Sale la București, mai 1999

D

Prima oară, Emil Constantinescu a fost primit la Vatican de către fostul Suveran Pontif, în calitate de rector al Universității din București, în 1993. „Pe vremea aceea Sfântul Părinte era într-o formă fizică bună. Nu am stat față în față ca la întâlnirile oficiale ulterioare, ci m-a invitat să mă așez pe latura apropiată de scaunul său. A pus mâna Sa peste mâna mea și prima întrebare a fost oarecum retorică: *De multe ori m-am gândit de ce românii și polonezii au dat atât de multe figure reprezentative culturii franceze?* I-a numit pe Mircea Eliade, Constantin Brâncuși, Emil Cioran și pe alți reprezentanți ai culturii române despre care știa foarte multe lucruri. Am vorbit în limba franceză, în care Papă a fost educat din copilărie. Apoi a continuat: *Cred că răspunsul vine de la conjuncția dintre două culturi și temperamente diferite. Noi, polonezii, suntem slavi dar am crescut în cultura latină; voi, românii, sunteți latini și v-ați format sub influența culturii bizantine.* De aici a plecat o discuție pe teme culturale, filosofice, religioase care a depășit limita celor zece minute, care îmi fuseseră acordate inițial”, își amintește Emil Constantinescu.

„În 1998, am fost invitat la Viena, unde Papa Ioan Paul al II-lea a oficiat o ceremonie de sancționare a unor călugărițe austriece executate de naziști. Atunci, papa s-a interesat de organizarea conferinței ecumenice *Oameni și religii* la București și de proiectul vizitei sale în România.”

În 1999, de la întâmpinarea Sanctității Sale pe aeroportul *Henri Coandă* și până la plecarea Sa din țară, președintele Emil Constantinescu a avut numeroase prilejuri de a fi împreună cu Sanctitatea Sa. Ne-a împărtășit impresiile sale din acele momente impresionate: „Papa Ioan Paul al II-lea a fost un om foarte cultivat, un literat și un filosof, un om politic de mare anvergură, un om de stat – Vaticanul jucând un rol important în diplomația mondială. Peste toate acestea, pot să o spun cu mâna pe inimă: a fost un om sfânt și am simțit aceasta. Printr-un joc al destinului, am avut posibilitatea să întâlnesc marea majoritate a împăraților, regilor, oamenilor de stat ai lumii și pe mai toți marii lideri religioși, în întâlniri private, între patru ochi, dar niciodată nu am simțit cu această intensitate că mă aflu în prezența unui om sfânt, ca în cazul Papei Ioan Paul al II-lea. Era un om care răspândea o aură miraculoasă în jurul Lui. Aceasta s-a întâmplat și în România. Amintiți-vă că până în prezența vizitei Sale a plouat, a fost frig. În dimineața sosirii a fost un soare orbitor, care s-a menținut pe toată durata vizitei. Mai întunecat era contextul politic și social. Eram în mai 1999, după mineriade, greve, conflicte parlamentare și izbucnise războiul în Kosovo. Erau multe reacții negative la această vizită atât în România cât și în afara ei, dar

„Papa îți dădea un sentiment de plinăătate când te aflai în preajma sa. Simțeam o afinitate profundă care mi-a amintit întotdeauna de oamenii care m-au format pe mine și despre care îi și pomenisem. Este vorba despre preotul care m-a botezat, părintele Vasile Țepordei, care trăise gulagul rusesc, fusese deportat în Siberia, despre marele teolog român Constantin Tomescu și, în general, despre oamenii care m-au format în spiritul creștin. Papa îmi amintea de seninătatea unor astfel de oameni care au fost în închisorile comuniste, dar care toți au aceeași bunătate născută dintr-o suferință depășită prin credință.”

toate energiile negative s-au risipit odată cu sosirea Sa la București.”

În biroul său, președintele Emil Constantinescu păstrează și acum o fotografie a sa cu Papa Ioan Paul al II-lea pășind alături și ținându-se de mână. „Când a venit la București în 1999, Papa era un om al suferinței. Deja mergea cu mare greutate. Făcea un efort extraordinar să vorbească, îi tremura mâna, se sprijinea în baston și de mine. Gestul său binecunoscut de a săruta pământul românesc a impresionat. Stând alături, pe podiumul de la aeroport, în timp ce își citea discursul în limba română, am observat printre rânduri transcrierea în poloneză. După discursurile oficiale, când ne-am retras în sala de protocol a aeroportului, l-am întrebat: *De ce ați folosit o traducere în poloneză? Cunoșcătorii limbilor franceză și română pot alege cuvintele în așa fel încât ele să aibă aceeași rădăcină și v-ar fi fost mult mai ușor.* Mi-a răspuns: *Limba franceză este limba mea de comunicare, dar poloneza este limba mea de suflet și am vrut ca fiecare cuvânt din acest discurs să treacă prin sufletul meu!* Acesta era Papa! Avea și umor și avea și fermitate. După cea de-a treia slujbă oficiată în Parcul Izvor, l-am condus spre cortul pregătit în spatele scenei. În fața ușii, Papa s-a întors spre mine și – ca o continuare la finalul slujbei în care a rostit apelul *Unitate* în limba română, mi-a spus, zâmbind, într-o combinație de română și franceză: *Unitate sans Securitate*, referindu-se la poliția politică prezentă în dictaturile comuniste din Polonia și România.”

În 2000, Papa l-a invitat în vizită de stat la Vatican pe președintele Emil Constantinescu, prilej cu care partea română i-a mulțumit pentru acordarea către ortodocșii români din Italia a dreptului de a sluji într-una dintre bisericile emblematice ale catolicismului din Roma.

REPORTAJ

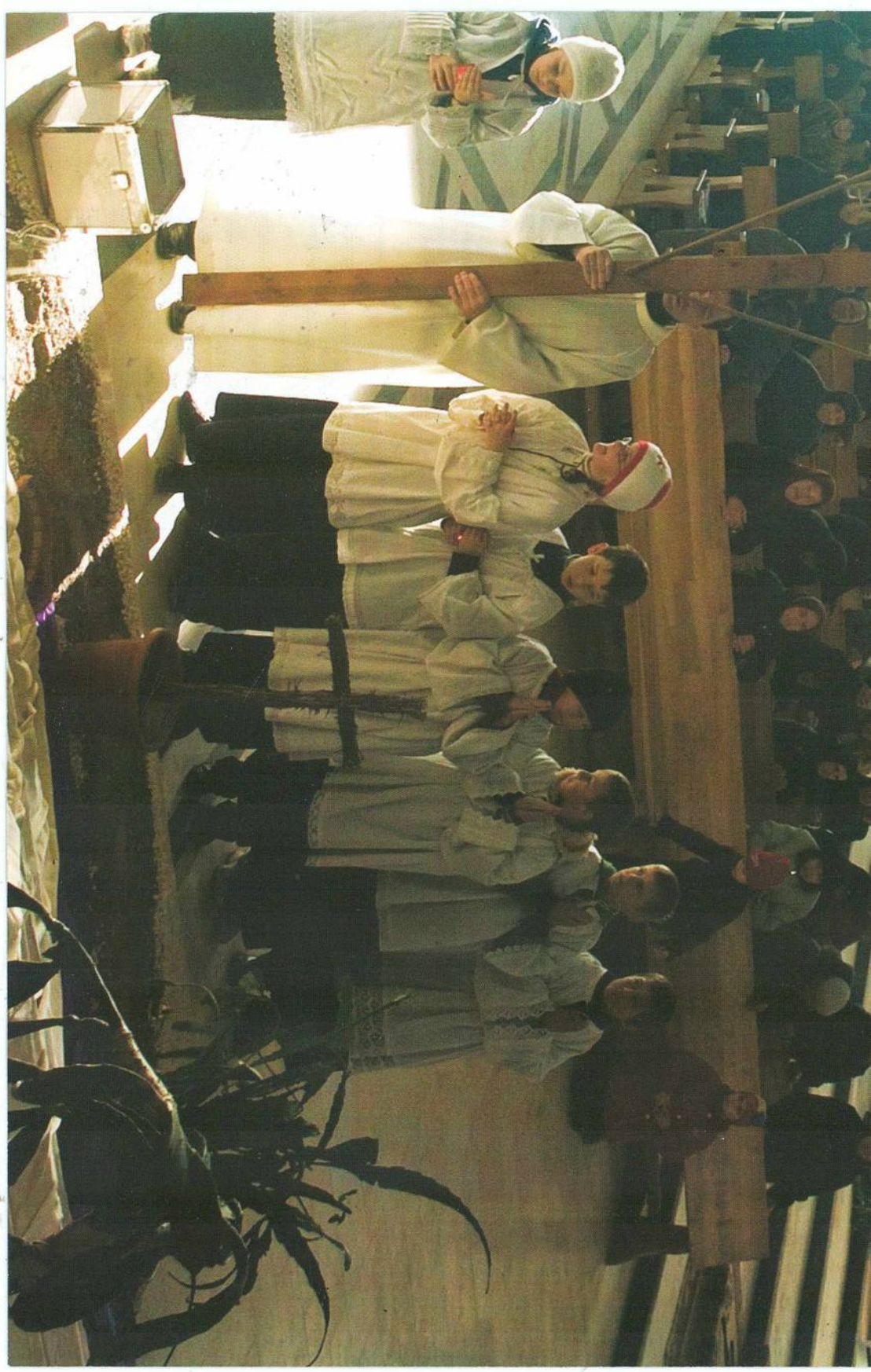
Veronica Antal

Dosar
de sanctificare

Anii '50, Pădurea Făget, undeva în județul Neamț. Șapte fete cucuie joacă *paiul*. Dintr-o claie, fiecare trage de un capăt. Cea care nimerește *paiul* cel mai lung o să fie sfântă. Câștigă, detașat, Veronica. Și plânge. De bucurie!

Anul 2010, Congregația pentru cauzele Sfinților, undeva la Vatican. Teologii lucrează la dosarul de sanctificare pe numele Veronica Antal. Prima româncă – icoană în rândul sfinților catolici.

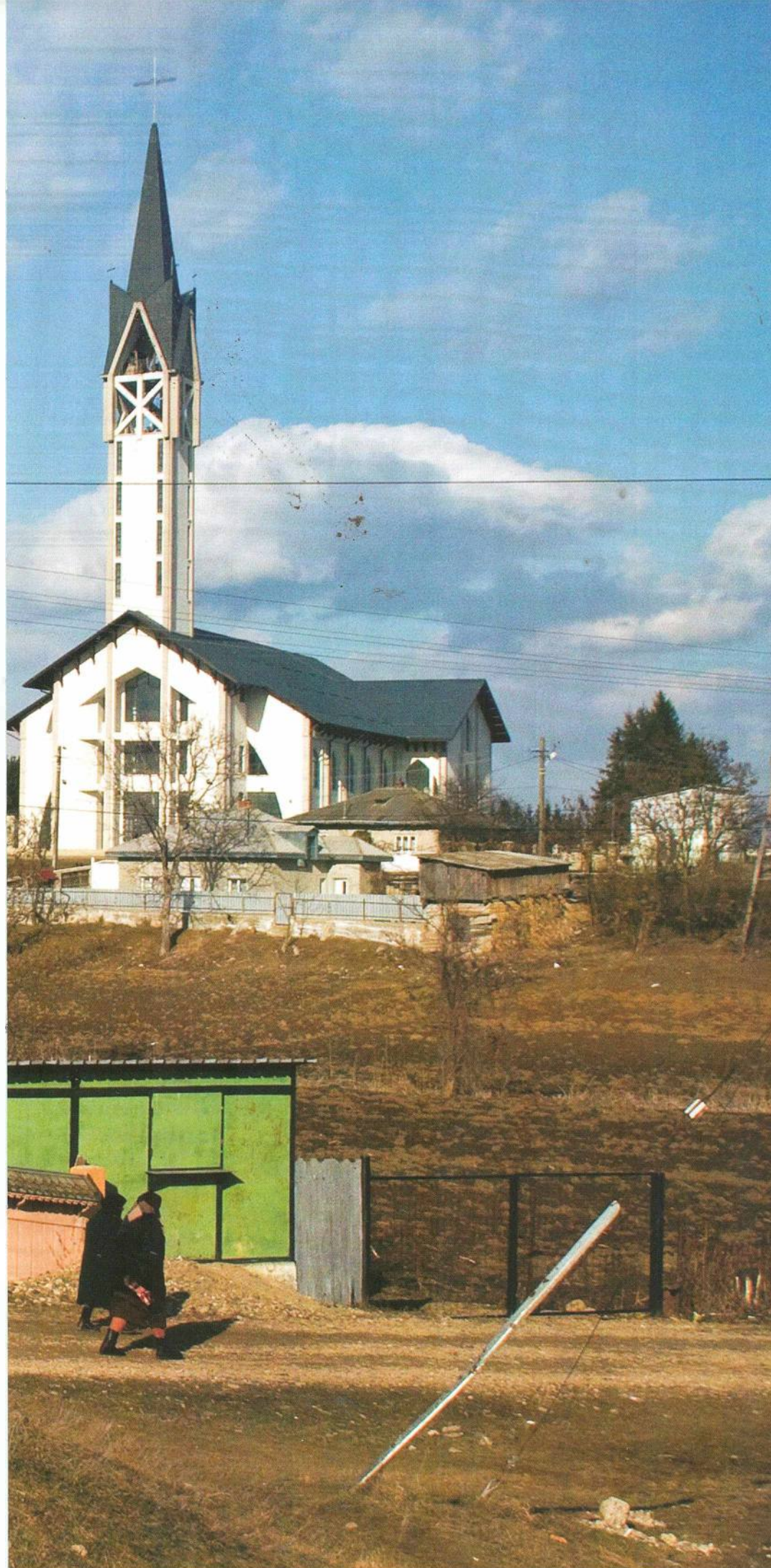

Pentru localnicii din Nisiporești, județul Neamț, Veronica Antal, consăteanca lor, este sfântă din 24 august 1958. De când a murit. De când a fost omorâtă, mai exact. Îi țin fotografia la căpătâi, pe post de icoană. Îi cinstesc numele, la liturghie și în procesiuni. I se roagă de sănătate și pace sufletească. Și ea îi ajută, de acolo, din ceruri. Sigur că e importantă și aprobarea Vaticanului. Așa, ca să fie treaba oficială. Și să poată face un sanctuar. În biserica asta nouă, frumoasă și mare. Cât pe ce să dea într-o catedrală. În față, pe partea stângă, va fi cruciera. Cu moaștele și icoana Sfintei Veronica. La loc de cinste, așa cum se cade. Că povestea asta adună, simbolic, tot ce au avut oamenii locului vreodată mai curat în ei. Și îi mai înalță, cumva, de la cele atât de lumefști.

Veronica Antal (1935–1958) a trăit într-o familie normală, nici prea săracă, nici înstărită. Tatăl ei lucra la căile ferate și făcea cojoace, mama era casnică. Familia Antal a avut trei copii, Veronica fiind cea mai mare. De unde și necazuri în casă, că nu se mărita. Ca să-și facă un rost al ei, pe înțelesul oamenilor. Pentru că, altfel, sfânta știa foarte clar care îi este drumul. Între puținele cuvinte scrise de ea, se află și un crez pe care l-a plătit cu viața: „Îngerilor, scrieți în cartea vieții și acest legământ: eu sunt a lui Iisus și Iisus este al meu”. A fost ucisă la 23 de ani și legiștii au confirmat că a murit fecioară. După tradiție, a plecat la cele sfinte îmbrăcată în rochie de mireasă.

Fratele sfintei, zis Borțosu, a băut și a mâncat cu criminalul

text Liliana Petruș
foto Octavian Tîbăr

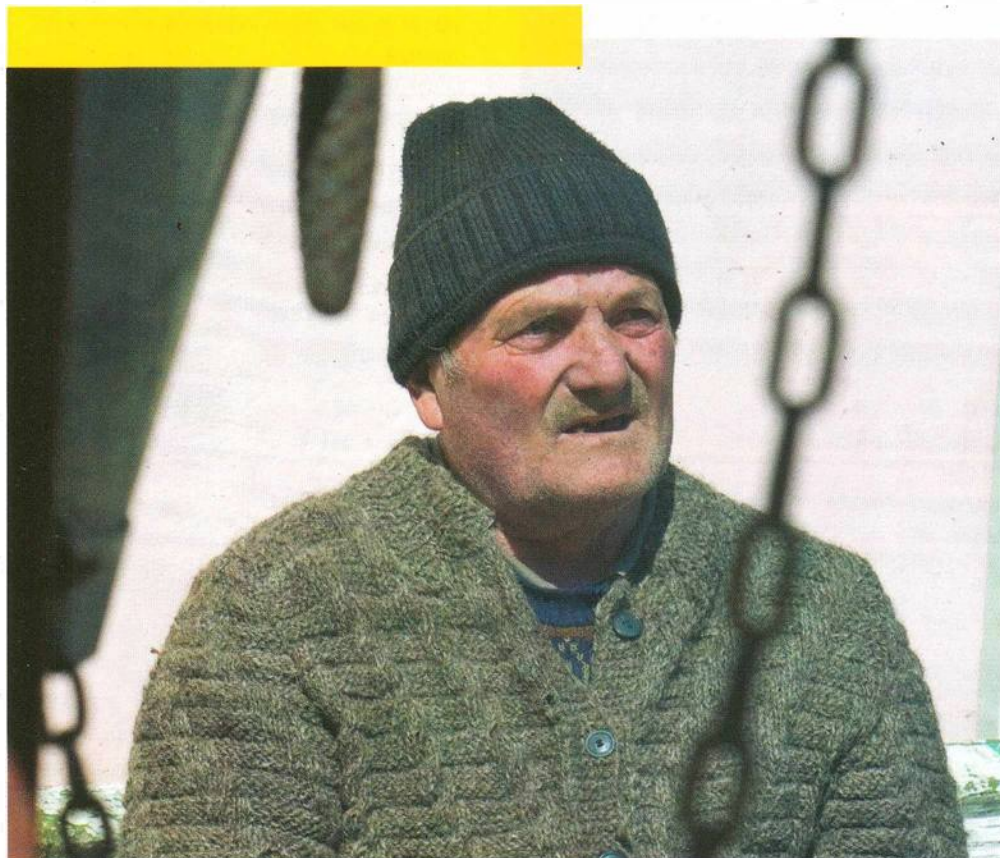
Până la documentarea pentru acest material, relația mea cu sfinții, atâta câtă este ea, a fost intermediată de icoane și cărți. N-am insistat niciodată pe trăsăturile fizice sau pe timpul și locul în care a trăit cutare sfânt. Toate astea îmi păreau foarte îndepărtate, neclare, ca dintr-o altă lume. Și acum iată-mă în situația inedită de-a vorbi cu fratele unei sfinte. Și cu prietenele ei de joacă și de Rozariu. Și cu vecinele care îi lăsau pruncii în grijă, când mergeau la prășit. Am o ușoară neliniște pe tema asta, trebuie să recunosc. Sunt obișnuită ca sfinții să ne protejeze, eventual, de undeva de foarte departe. Nu să

trăiască, așa, printre noi. Mă rog, haideți să vedem cum devine și asta. Intrăm în curte la Gheorghe Antal, zis Borțosu. Fratele Sfintei. Da, știu că repet, da' v-am zis că trebuie să fac exerciții de acomodare cu situația. Un țaran cumsecade, prins în cele gospodărești. Tocmai trebăluia prin grădină, pe la clăile de fân. Se scutura de paie, de praf, zice că ar vrea să se schimbe. Că astea nu-s haine de frate de sfânt. Și nici de fotografii la revistă. Noi nu și nu, că n-are rost să ne formalizăm. Da' măcar să aducă o pătură, într-o învelitoare albă, brodată, ca să stăm pe ea. Că-i murdară banca de lângă perete. Fie, dar cum era sora matală? „Păi, era mai altfel decât fetele de vârsta ei, că mergea toată ziua la biserică. Mă lua și pe mine, peste câmp, la Hălăucești. Mă mai ștrecărea, din când în când, că nu prea eram cuminte. Mai fugeam cu vaca, nu mergeam la

prășit, îi întorceam vorba înapoi. Și ea, cum era mai mare decât mine, cu vreo șapte ani, și voinică, așa, de fel, mă lua de după cap. Da' era tare bună la suflet și țineam la dânsa. Când a fost cu moartea, țin minte ca ieri, aveam 15 ani. Eram la arii, căram paie, cu fratele mamei, de-i ziceam Mihai Viteazul. Și a venit o femeie din sat să mă întrebe de Veronica. Io am zis că-i la biserică, la Hălăucești, ca de obicei. Ea mi-a spus *vezi, că-i moartă*. Și-atunci am căzut pe jos”.

Urmează o tăcere apăsătoare. Nea Gheorghe plânge înfundat și ne roagă să nu fotografiem asta. Și să scurtăm povestea, că pentru el e o greutate prea mare: „Nu-s prea bucuros să vorbesc despre Veronica. Am 67 de ani, mă apropii de partea aia, am necazurile mele. Sper să fie sfântă, dar nu eu decid asta, ci preoții ăia mari. Eu doar am încercat să uit și să iert. Am băut și-am mâncat cu criminalul, am mers cu el la horă, n-am ținut mânie, deși lumea se mira pe mine. Pavel Mocanu ăsta a trăit printre noi, mai departe, în libertate, atâta amar de vreme. Deși cam toată lumea știa că el e ucigașul, a fost protejat de o rudă de la Securitate. Prima dată au arestat trei bărbați, dar le-au dat drumul, din lipsă de probe, și cazul s-a închis cu autor necunoscut. De-abia în 1973 s-a redeschis dosarul și Mocanu a fost condamnat la 11 ani. Nu i-a făcut pe toți, că a murit într-un accident. Și eu l-am iertat, după cum spuneam. Poate că asta este o faptă bună, demnă de fratele unui sfânt”.

Eleonora Iacob, acum în vârstă de 81 de ani, i-a fost vecină. Sigur că s-au înțeles bine, Veronica era o fată pâinea lui Dumnezeu: „Eu aveam copiii mărunței, opt la număr, și-i mai lăsam la ea când aveam treabă. A fost săritoare, harnică, dar întâi de toate foarte credincioasă. Umbla la biserică mai mult decât oricare dintre noi. Nici prea frumoasă nu era, înaltă, bine făcută, avea o față rotundă, părul lung, îl purta în găte (codițe) și sub batic. Umbla îmbrăcată cu haine făcute în casă, atunci se purtau niște cămeși lungi, țesute, un fel de port popular. Nu ieșea la joc, ca alte fete, n-o interesau nici băieții. Da' și vremurile erau altele, te păzeai ca de foc să nu pună nici un bărbat mâna pe tine. Veronica a și murit pentru asta. Nu ca acum, când se pupă pe uliță, ziua în amiaza mare, că am văzut eu când puteam să merg la biserică.

**Când are nevoie de ajutor din ceruri,
Gheorghe Antal se roagă la sora lui**

Eleonora Iacob, părintele Flavian, Rozina și Ana Antal și preotul Damian Pătrașcu ne-au ajutat să reconstituim viața pământească a sfintei Veronica.

Și în familie era altfel, dacă bărbatul îți lua pielea și o pune pe casă tot stătea cu el. Acuma, numai dacă-ți zice ceva, îl părăsești.

Ce să mai spun eu de Veronica, draga mea? Că și-a dedicat viața lui Iisus. Și a trăit în lume ca o sfântă. Nu ieșea din rugăciune, nu se despărțea de *Rozariu* decât când lucra. După moarte, a început să facă și minuni. Vin oamenii de peste tot, iau pământ de la mormântul ei și se vîdică de boli. Știe tot satul și cum l-a scăpat de la moarte pe Ludovic Ciucheș. Era o iarnă grea și omul a mers după lemne, dincolo de râul Moldova. La întoarcere, gheața de pe râu a crăpat, i-a răsturnat căruța și caii s-au înecat. Când și-a văzut moartea cu ochii, omul s-a rugat: *Veronica, dacă într-adevăr ești sfântă, trebuie să mă duci pe drumul cel bun!* Și atunci a apărut o ființă celestă, într-o lumină albă, care l-a scos viu și nevătămat la mal.

Povestea cu pricina ne-a fost confirmată și de părintele Flavian, parohul Bisericii *Adormirea Maicii Domnului*, din Nisiporești: „În semn de mulțumire pentru ajutor, Ludovic, ajutat de niște săteni, a pornit să ridice o troiță, în câmp, pe locul unde a fost omorâtă Veronica. Numai că oamenii nu știau, chiar exact, unde se întâmplase, că pe atunci erau lanuri de porumb. S-au tot uitat, s-au tot învățit, s-au rugat. La un moment dat, pe lângă ei a apărut o căprioară și s-a așezat. A stat câteva secunde, cât să le arate locul, apoi a plecat. Oamenii sunt convinși că prin această întâmplare însăși Veronica le-a arătat locul sacrificiului ei. Așa că au ridicat troița și locul acela, numit *La Veronica-n câmp*, adună, în fiecare an, valuri de pelerini din toată Moldova. Sigur că oamenii povestesc tot felul de întâmplări, pe care le numesc minuni. Ba că Veronica a apărut și a oprit o mașină de sortat cartofi, tocmai când era să măcelărească un om, ba că pământul de la mormântul ei a scăpat de la moarte o femeie din Galați. Unii credincioși au adus și acte medicale de vindecări miraculoase, pentru dosarul de sanctificare. Dar noi nu avem voie să ne pronunțăm în legătură cu asta, până la aprobarea Vaticanului. Până atunci, Veronica e sfântă în conștiința oamenilor, dar nu facem cult în mod public”.

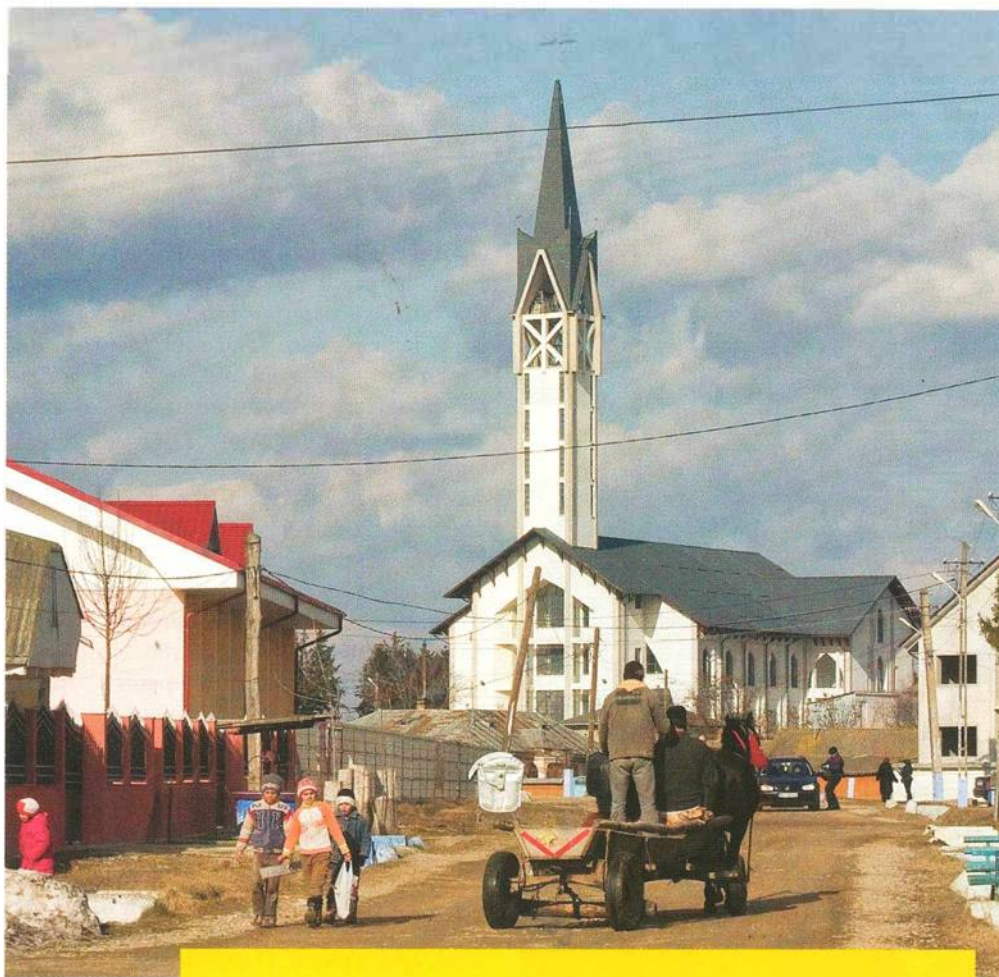
Îl întreb pe părintele Flavian dacă el, ca persoană, crede în această sfântă: „Eu sunt sigur de sfințenia ei și de ajutorul pe care îl dă în comunitate. E un lucru care nu se poate explica prin argumente logice, dar există”.

Rozina și Ana sunt prietenele sfintei. Își duc bătrânețile împreună, ca un fel de măicuțe în civilie, așa cum au trăit toată viața. Ar fi dorit să meargă la mănăstire, dar în anii '50 nu se putea, comuniștii au interzis asta. Și-atunci fetele, vreo 13, organizate de Veronica, au făcut o mișcare, numită *Ordo virginis*, respectiv *Ordinul fecioarelor*. Au

promis sărăcie, curăție și ascultare, se rugau și munceau aproape tot timpul împreună, numai noaptea se lăsau pe la casele lor. Erau un fel de măicuțe pe ascuns, situație acceptată de biserică, așa, ca o modalitate de supraviețuire a credinței, în vremuri păgâne. Tanti Rozina susține că Veronica a fost suflul acestei mișcări: „Ne lua pe toate, în fiecare dimineață, pe la patru, peste câmpuri, vreo opt kilometri, până la biserică din Hălăucești. Că la noi, pe vremea aia, nu era decât o filială. Iubea copiii, ajuta bătrânii, ne strunea la lucru, cântam, ne rugam și munceam împreună. De la o vreme, însă, Veronica avea de suferit acasă. Mama nu prea a iubit-o, că nu se căsătorea. Și atunci era o rușine să ai o fată bătrână, adică peste 17 ani, în casă. A și blestemat-o, *Să-ți rămână oasele pe drumuri!*, a zis. Și după aceea i-a părut rău. Că Veronica a murit chiar pe drumuri, în timp ce-și apăra fecioria. Venea peste câmp, de la biserică, și a atacat-o unul din sat, cu gânduri necurate. Sigur că ea, care era doar a lui Iisus, s-a luptat pentru curăția ei. Și dacă n-a putut-o viola, că era voinică, Mocanu a omorât-o, cu vreo 40 de lovituri de cuțit. A găsit-o un alt sătean, mai târziu, cu *Rozariul* strâns la piept. Și cu doi strujeni de porumb pe spate, în loc de cruce. Medicul i-a zis mamei să fie fericită, că Veronica a murit fecioară. Și-a apărât curăția cu prețul vieții. Și de atunci pentru noi este sfântă. Ne rugăm la ea să ne ocrotească și să ne binecuvânteze. Și chiar mai tare decât noi crede lumea care n-a cunoscut-o. Vin și se roagă la mormânt, la troiță, la locul sacrificiului. Apoi povestesc că s-au întâmplat minuni. Mama lui Mihai, de pildă, avea și o fată care nu vorbea. I-a pus pământ de la crucea ei, în apa de baie, de câteva ori. Și după aceea copila a vorbit”.

Preotul Damian Pătrașcu, de la Institutul Teologic Romano-Catolic Franciscan din Roman, este postulator pentru cauzele sfinților. Domnia sa a dus la Vatican, în 2006, dosarul Veronica Antal. 3.347 de pagini de mărturii și documente despre viața, moartea prin martiriu, virtuțile și faima de sfințenie ale celei în cauză. Au fost audiate zeci de persoane care au cunoscut-o, a existat un fel de interogatoriu, cu vreo 300 de întrebări. Studiul este foarte complex, susține părintele Pătrașcu, și urmează întocmai regulile stabilite de Biserica Catolică, în acest sens: „Atunci când cineva este bănuț de sfințenie, când are faimă de sfințenie, se face o cerere către episcopul locului, în cazul nostru de Iași, pentru a se începe cauza. Urmează, apoi, cele trei faze ale ei: *premergătoare*, de strângere a documentelor, *diecezană*, de interogare și ascultare a persoanelor care l-au cunoscut pe presupusul sfânt, și *romană*, de analizare a

Nisiporești este o localitate prosperă, cu multe case noi și arătoase. Cei mai mulți dintre tineri lucrează în străinătate, dar trimit banii acasă, pentru rosturile familiei de bază.

documentației depuse la Vatican, la Congregația pentru cauzele sfinților. Noi suntem acum în ultima fază, avem un *relator* care se ocupă de cauză. De trei-patru ori pe an merg și eu acolo, îmi mai cer informații suplimentare. *Relatorul* dă părerea lui la patru teologi. Apoi cauza merge la doi cardinali și, în final, la Papă, spre aprobare. Urmează canonizarea, la Vatican, eveniment la care vor fi invitați și localnici și preoți din zonă. Se vor face o icoană a sfintei, rugăciunile pentru liturghie și lecturile biblice, fiindcă i se va dedica o slujbă. Aceasta este prima mea cauză, aș spera să se finalizeze în zece ani. Dacă vi se pare mult, pot să vă spun că la Congregație se află în lucru cam 50 de mii de cauze, din toată lumea, unele istorice, unde nu mai există martori. Așa că trebuie să avem răbdare. Sigur că pentru oamenii din zonă Veronica este deja sfântă. Povestesc despre minunile ei, o cinstesc, i se roagă. Fiecare sfânt e specializat pe ceva, ea ajută în bolile de inimă, de piele și la examene. La dosar există

nenumărate mărturii, în acest sens. Dar eu nu pot să vorbesc despre minuni, până la finalizarea cauzei. Până atunci nu avem voie să facem cult public și ecleziastic, sfințenia rămâne la nivel privat, ca să zic așa. Dacă mă întrebați pe mine, ca om și ca preot, sunt fascinat de povestea Veronicăi Antal. Era de o noblete teribilă, trăia cum noi doar visăm. Numai pentru alții, abandonându-se pe sine. Lumea zice că nici nu era de pe pământul ăsta. Și-a trăit în mod extraordinar o viață altfel normală.”

Mesajul ar fi că nimeni nu este exclus de la sfințenie, indiferent de unde și cum trăiește. Și că nu trebuie să mergi pe ape sau să învii din mormânt ca să ajungi sfânt. Și că, așa cum spunea Maica Tereza, sfințenia nu e un lux, e o necesitate.

Americanii protestanți și corecți politic au impus în retorica contemporană termeni sofisticați precum managementul percepțiilor sau *operații psihologice/PSYOPS*. Acum patru secole, însă, cardinalii europeni din Vatican introduseseră în istorie *Propaganda*. În fond, aceeași Mărie cu altă pălărie.

text Călin Hentea

Propaganda Vaticanului

Propaganda Vaticanului, a Bisericii catolice nu a semănat niciodată cu cea a oamenilor politici așa cum am cunoscut-o de-a lungul secolului XX, dar poate tocmai de aceea a fost și este extrem de eficientă.

În imediata vecinătate a Piazza di Spagna din Roma, la intersecția dintre Via Due Marcelli și Via di Propaganda, poate fi admirată și astăzi clădirea proiectată de arhitectul Bernini ce a adăpostit începând din 6 ianuarie 1622 cartierul general al *Congregației de Propaganda Fide* instituită de Papa Grigore al XV-lea prin bula *Indiscutabili divinae*. Nou-creata instituție a Sfântului Scaun – condusă de un cardinal-prefect al propagandei având alături alți treisprezece cardinali, doi episcopi și un secretar – avea misiunea de a sprijini răspândirea catolicismului în teritoriile non-catolice și a readuce la dreapta credință din ce în ce mai numeroșii protestanți.

Actul Papei Grigore al XV-lea din 1622 nu făcea decât să oficializeze în sfera instituțională una dintre preocupările de bază ale catolicismului a cărui vocație de prozelitism a fost o constantă peste tot în lume. Tot pe aceeași linie, un act semnificativ a fost aprobarea de către Papa Paul al III-lea în 1540 a funcționării *Societății lui Iisus* – Ordinul iezuiților, conceput în 1534 în cadrul Universității din Paris de cavalerul, călugărul și teologul spaniol Ignatius de Loyola pentru a-i readuce la catolicism pe cei ce își pierduseră credința în Sfântul Scaun. Același teolog a inițiat în 1542 *Sfântul Oficiu* – Sfânta Inchiziție Romană și Universală pentru a apăra Biserica catolică de erezii. Încercând o „traducere” în termeni actuali a celor întâmplate cu patru secole în urmă, se poate spune că, după ce Vaticanul și-a creat un instrument soft de influențare – Ordinul Iezuiților, și-a asigurat și capacitatea de acțiune hard – Inchiziția, pentru ca în final să își asigure și instituția centrală de coordonare – *Congregația de Propaganda Fide*. Dacă Inchiziția spaniolă (cea mai rezistentă în timp) a fost abolită definitiv în 1834, iar Ordinul iezuiților a fost temporar dizolvat de Papa în 1773 (și de comuniștii români în 1948), pentru a se reactiva ulterior, Congregația propagandei a supraviețuit chiar sub acest nume până în 1982, când Papa Ioan Paul al II-lea a numit-o Congregația pentru Evanghelizarea Popoarelor.

Anticipând cu secole înainte nevoile funcționării unei instituții puternice și stabile cu vocație și interese universale, în 1566 Papalitatea, prin Papa Pius V, și-a creat alături de susnumitele instrumente soft, hard și de coordonare a acțiunilor sale, un indispensabil serviciu secret de *intelligence* – Sfânta Alianță, a cărui existență nu a fost niciodată recunoscută de statul Vatican, alături de un serviciu de con-

traspionaj, Sodalitium Pianum, fondat de Papa Pius X în 1910. Succesele propagandistice, politice și diplomatice ale Vaticanului nu pot fi desprinse de acțiunile secrete ale nerecunoscutei Sfinte Alianțe despre care celebrul vânător de naziști Simon Wiesenthal spunea: „Cel mai bun serviciu de spionaj din lume și cel mai eficient pe care-l cunosc este cel al Vaticanului”. De-a lungul secolelor, toate aceste instituții conjugate sub autoritatea indiscutabilă a Papei au fost redutabilele „arme de luptă” ale Vaticanului împotriva protestantismului, liberalismului, ateismului, socialismului, comunismului, darwinismului, totalitarismului, feminismului, modernismului, revoluției sexuale etc.

Deși a inventat termenul, Vaticanul nu a făcut niciodată propagandă în felul în care suntem obișnuiți să o percepem astăzi. Slujbele duminicale, confesiunile, predicile, bulele papale, ritualurile de beatificare sau excomunicare au reprezentat timp de secole formele clasice, etern repetitive de exprimare publică ale Bisericii catolice la care s-a adăugat o extrem de abilă, discretă și eficientă diplomatie, dublată de un pertinent și persuasiv dialog confesional individual, practicat cu succes îndeosebi de foarte cultivații și inteligenții iezuiți. Propaganda activă a Bisericii catolice, fie sub forma prozelitismului, fie a discretei interferențe politice, fie sub forma pastorală sau diplomatică devine evidentă dacă este comparată cu acțiunile sau inacțiunile similare ale celorlalte biserici creștine, îndeosebi cea ortodoxă, care după Marea Schismă din 1054 s-a mulțumit în general să acuze ofensiva catolică pentru convertirea ortodocșilor fără a trece la activități similare pe plan internațional.

Papa Ioan Paul II poate fi considerat drept unul dintre principalii catalizatori ai prăbușirii comunismului în Europa, dar și un propagandist de excepție al catolicismului în lume.

Vaticanul dispune în prezent de următoarele capacități media și de relații publice pentru a-și face cunoscută poziția și activitatea în întreaga lume, toate aflate în proprietatea Bisericii Romano-catolice:

- Oficiul *L'Osservatore Romano*, ce apare din 1861
- Agenția de știri *Fides Service*, fondată în 1927 și care funcționează chiar în palatul Congregației pentru Evanghelizarea Popoarelor din Roma
- Agenția de știri a Serviciului Misionar Internațional, acoperind diverse popoare, conflicte, teritorii și evenimente
- Serviciul de Informare al Vaticanului, care oferă informații și despre activitățile pastorale ale Sfântului Părinte și ale Curiei Romane
- Biroul de presă al Vaticanului
- Consiliul Pontifical pentru Comunicare Socială
- Centrul de televiziune al Vaticanului, creat în 1983 și deplin integrat Sfântului Scaun în 1996
- Radio Vatican, ce funcționează din 1931
- Canalul *You Tube* al Vaticanului
- Site-ul oficial în engleză al Vaticanului
- Site-ul pentru tineret al Vaticanului *Pope2You*

Adesea asociat spectaculoaselor teorii ale conspirației, Vaticanul a fost întotdeauna un subiect cu rating asigurat, fie că era vorba de texte protestante virulent anticatolice, fie de thrillere hollywoodiene cu vedete cotate la vârful box-office-ului.

Una dintre explicații ar fi aceea că nici una dintre celelalte biserici creștine surori nu a beneficiat de-a lungul istoriei de o autoritate ecleziastică și administrativă unică precum catolicismul. Statul Vatican în forma sa politico-administrativă actuală s-a născut abia pe 11 februarie 1929 ca rezultat al prevederilor acordurilor de la Latran semnate de Benito Mussolini din partea statului italian și de cardinalul Pietro Gaspari din partea Papei Pius XI. Sfântul Scaun a fost însă recunoscut fără întrerupere drept o puternică entitate juridică suverană încă din timpul Romei imperiale, chiar dacă a fost privat de orice jurisdicție teritorială între 1870 și 1929. Cel mai vechi și continuu serviciu diplomatic din lume aparține tot Sfântului Scaun, originile sale fiind legate de Conciliul de la Nicea din 325. Istoria civilizației occidentale, a Europei și a celor două Americi nu poate fi scrisă fără rolul esențial al Bisericii catolice, fără intervențiile când evanghelice, când politice, când diplomatice, când războinice chiar ale Papei, fie că este vorba de confruntările dinastice, de războaiele religioase, de iezuitele manevre diplomatice, de aprigile lupte, îndeobște propagandistice, antireformatoare, de profilul și evoluția artelor plastice, literaturii și arhitecturii sau de impresionantele procesiuni și ceremonii publice.

După o controversată coabitare cu fascismul lui Mussolini și nazismul lui Hitler,

Vaticanul s-a pronunțat fără nici un echivoc împotriva comunismului încă din primii ani ai Războiului Rece, în iulie 1949 fiind emis un decret, niciodată aplicat, de excomunicare a comuniștilor în condițiile ascensiunii și acerbei lupte pentru putere a partidelor comuniste din două țări tradițional și predominant catolice, Italia și Franța. În plin Război Rece, la scurt timp după alegerea sa ca Papă, Ioan Paul II a făcut în iunie 1979 un istoric pelerinaj în țara sa natală, unde prin predicile sale și apelul la adevărata istorie și cultură poloneză a declanșat o asemenea revoluție în conștiința polonezilor încât după doar 14 luni a fost posibilă apariția sindicatului liber *Solidaritatea*, acel hibrid unic proletaro-intelectual ce a dus la prăbușirea comunismului în Europa de Est în 1989. Mihail Gorbaciov nu s-a sfiit să recunoască public în 1992 rolul determinant al lui Ioan Paul II în căderea Cortinei de Fier: „Ceea ce s-a întâmplat în Europa de Est în ultimii ani nu ar fi fost posibil fără prezența acestui Papă, fără marele rol politic pe care acesta l-a jucat pe scena lumii”. Luând atitudine împotriva avortului sau a comportamentului homosexual – chestiuni controversate și delicate ale vieții publice occidentale – manifestând o surprinzătoare tinerețe și deschidere în probleme ecumenice altădată tabu ale Bisericii catolice, precum gesturile simbolice ale vizitării pentru prima dată de către un Papă a unei sinagogi (cea din Roma) sau a unei moschei (cea din

Damasc), carismaticul Papă Ioan Paul II a reușit de-a lungul celor 24 de ani de pontificat să rețrezească atenția, interesul și chiar simpatia pentru Biserica catolică pe aproape toate meridianele lumii. Deși a refăcut în mod considerabil autoritatea morală a Bisericii catolice cerându-și scuze pentru crimele comise în numele catolicismului, Ioan Paul II l-a beatificat pe 3 octombrie 1998, cu ocazia vizitei în Croația, pe arhiepiscopul de Zagreb, monseniorul Alojzije Stepinac, unul dintre susținătorii catolici ai guvernului pronazist al lui Ante Pavelic care știa de genocidul săvârșit de acesta împotriva sârbilor, evreilor și ȝiganilor în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

Chiar și propaganda anti-catolică a servit, în timp, catolicismului și Vaticanului, prin perpetuarea proiecției de mare putere ocultă în conștiința oamenilor indiferent de credința lor. Astfel, în 1835 a apărut o carte scrisă de Samuel Morse – creatorul alfabetului cu același nume – ce reflecta noul spirit american anti-catolic, edificator intitulată *Conspirații străine împotriva Statelor Unite*. Deși astăzi pare hilar, Morse scria atunci despre o conspirație a cancelarului austriac Metternich de a împânzi America cu misionari iezuiți plini de bani în scopul înscăunării unui moștenitor al Casei de Habsburg pe tronul Imperiului nord-american. Astăzi fie că este vorba de filme sau romane a căror acțiune se petrece pe vremea conflictului dintre protestanta regină britanică Elisabeta și catolicul rege spaniol Filip, sau subiectul este legat de templieri, iezuiți, Opus Dei, Illuminati, Sfântul Graal, Vaticanul iese în câștig de imagine pentru că astfel se menține catolicismul viu în retorica oamenilor, la fel cum și catedralele gotice din Franța sau Germania trezesc o mereu proaspătă emoție artistică sau spirituală milioane de turiști.

Filmul lui Clint Eastwood *Million Dollar Baby*, laureat a patru premii Oscar în 2004, a fost privit nu numai ca o dramă umană, ci și ca o pledoarie privind euthanasia în opoziție cu politica de respingere a Bisericii catolice. Asemenea, un film istoric tot de Oscar, *Elisabeth: the Golden Age*, cu Cate Blanchet în rolul titular, este acuzat de unii istorici italieni – de orientare catolică – drept un fals profund și pervers prin portretizarea protestantei Elisabeta I drept personajul cel bun, în timp ce catolicul Filip este băiatul cel rău.

Controversele și disputele nu puteau ocoli nici mai recentul thriller Îngeri și demoni, atât romanul lui Dan Brown, cât și filmul lui Ron Howard cu Tom Hanks în rolul principal fiind acuzate a fi nici mai mult nici mai puțin decât un complot de propagandă catolică pentru cosmetizarea flagrantă a imaginii actuale a Vaticanului și ascunderea adevărului.

Interviu cu ÎPS Ioan Robu, Arhiepiscop-Mitropolit,
Arhidieceza Romano-Catolică de București

Interviu realizat de George Arion
foto Octavian Tibăr și archiva

„Totdeauna m-a amuzat discursul acesta despre secretele care ar exista la Vatican”

Monsenior, încep cu o întrebare mai „lumească”: în ce stadiu se află disputa legată de construirea unui colos lângă Catedrala Sf. Iosif? În ultimele decenii, în București au apărut multe clădiri cu o arhitectură modernă, care, însă, se potrivesc ca nuca în perete cu ambianța în care au fost înălțate. Niciodată nu s-a luat vreo măsură de a proteja puținele monumente care ne-au mai rămas după buldozerele celor aproape cincizeci de ani de dictatură. Situația continuă să fie sumbră... Odată v-ați exprimat așa: de fapt, este o confruntare între „limbajul bunului simț și limbajul banului”.

Înainte de toate, trebuie să spun că am pierdut procesul cu societatea care clădește lângă catedrală. Este exact așa cum ne-a prezis un ministru și fost primar general al Capitalei. Am cerut revizuirea procesului și sperăm ca ea să aibă loc, de data aceasta nu la Ploiești, ci la Suceava. Luptăm mai departe cu niște forțe pe care nu le cunoaștem prea bine; știm doar atât – că este vorba despre puterea banului și nesocotirea legii. Biserica este neputincioasă în fața acestor forțe. Deocamdată. Ne-am dat seama că este implicată în acest proiect și puterea politică, transparentă; dar nu trebuie să depunem armele. Sperăm că dreptatea se va arăta și vom avea câștig de cauză la un tribunal din România; dacă nu, în afara României.

Prin urmare, veștile nu sunt îmbucurătoare, dar nici total alarmante.

Da... ele sunt așa cum sunt... De ani de zile, Biserica a făcut tot ce i-a stat în puteri, dar nu am avut până acum înțelegere din partea autorităților. O excepție: Primăria Generală a Capitalei. Domnul Sorin Oprescu e singurul care ne-a sprijinit și ne sprijină. Primăria a cerut să se oprească lucrările, însă firma constructoare și cea care patronează acest proiect n-au luat în seamă somația și construiesc mai departe, deși autorizația pe care au avut-o este expirată de mult timp. Par să fie mai presus de lege, cu îngăduința unor autorități care ar trebui să apere legea.

Nu-i primul caz!

Nu-i primul, dar asta nu ne mângâie cu nimic.

O altă problemă este cea legată de confiscarea proprietăților Bisericii Greco-Catolice în 1948. S-au mai făcut pași semnificativi în rezolvarea ei?

Nu. Din suma proprietăților care întrec numărul de 2.000 de așezăminte – biserici și altele – s-au primit înapoi sub 200. De fapt, e același aspect general cu care s-a confruntat fiecare dieceză, comunitate catolică din țară, minoritară; a avut întotdeauna dezavantajul acesta al minorității și al unor demersuri care, de fiecare dată, au fost îngrădite de legile care nu sunt respectate. E un proces anevoios, lent, în desfășurare. Sperăm că, până la urmă, se va termina, în favoarea Bisericii Greco-Catolice.

Sunt peste un milion de catolici în România. Care sunt cele mai importante probleme cu care ei se confruntă? Prin ce diferă ele de cele din alte țări?

O problemă specială față de alte țări a fost și este reorganizarea și normalizarea bazei materiale a tuturor diecezelor. În rest, trebuie să recunosc, s-au făcut multe lucruri. De pildă, până în 1989 nu erau recunoscute diecezele. Astăzi sunt toate recunoscute, din punct de vedere canonic sunt puse la punct, au episcopi, au deja instituții noi, călugărești, de angajare socială.

Aveți un dialog plin de substanță cu Biserica Ortodoxă Română?

Dacă mă gândesc la faptul că sunt multe familii mixte, formate din catolici și ortodocși, pot spune că există un dialog zilnic.

Chiar în afara Bisericii, datorită relației dintre oameni. Uneori ei sunt mai înțelepți.

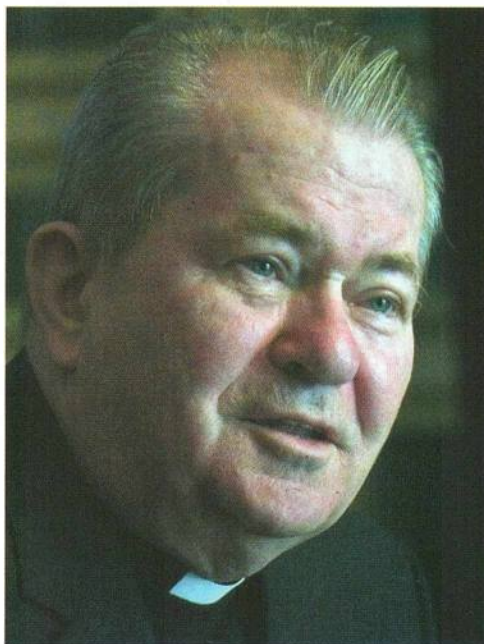
Așa e, cred că acolo este adevăratul dialog între noi. Dacă mă gândesc la dialogul oficial, acesta se ocupă cu problemele din trecut, cu certurile din trecut. Dialogul zilnic dintre oa-

meni analizează mai exact viața care trece, cu problemele obișnuite și cu strădania de a respecta legea lui Dumnezeu. Aceasta ne învață să-l respectăm și pe aproapele nostru, pe cel de lângă noi, chiar dacă aparține unei alte Biserici.

Peste un miliard de catolici în întreaga lume. Numărul lor e în creștere? Scade?

Din statisticile pe care le avem, numărul credincioșilor catolici e în creștere, mai ales în Asia și în Africa, dar și în America Latină; în celelalte continente mai degrabă se menține constant. Există, deci, o ușoară creștere, la nivel general.

„În Biblioteca Vaticanului nu există un fond «magic», ascuns, care acoperă cine știe ce secrete și planuri.”

„Biserica e fidelă misiunii pe care a primit-o, aceea de a răspândi vestea cea bună, de a căuta binele integral al omului.”

În ciuda unor persecuții prin Asia...

Da, acestea reprezintă un fenomen perpetuat prin secole. Biserica a fost și este mereu atacată.

Omenirea se confruntă, în continuare, cu mari provocări – terorism, încălzirea globală, emigrația, persecuții religioase, încălcarea drepturilor omului, dezechilibre în privința prosperității în

numeroase zone ale planetei... Cum răspunde Biserica Catolică la toate acestea?

Eu cred că ar trebui să avem în vedere mereu învățătura socială a Bisericii. În mijlocul acestei învățături stă persoana umană, Biserica apărându-i demnitatea și drepturile. Cred că prin aceasta își aduce contribuția cea mai de seamă în lupta împotriva terorismului, a tot ceea ce se ridică împotriva omului. Este singura forță din lume care apără într-adevăr persoana umană, în tot arcul existenței acesteia, de la conceperea ei și până la sfârșit. Este singura forță din lume care se opune avortului, se ridică împotriva euthanasiei și a tuturor formelor și mijloacelor care amenință viața. Din pricina aceasta își atrage antipatia unor cercuri politice și de interese economice – de pildă, stârnește ura fabricanților de medicamente folosite pentru curmarea unor noi posibile vieți.

Pontificatul Papei Benedict al XVI-lea este o continuare a ideilor Papei Ioan Paul al II-lea?

Dacă mă gândesc că Papa Ioan Paul al II-lea se întâlnea aproape zilnic cu actualul Sfânt Părinte Benedict al XVI-lea, pentru a discuta problemele Bisericii din lume, cred că da, pot spune că e o continuare a ideilor Suveranului Pontif anterior. Biserica nu poate să nu fie consecventă principiilor și strategiilor de apostolat pe care le-a desfășurat până acum; e o mișcare care nu poate să ia ușor o altă direcție.

Am citit zilele trecute mesajul pe care Papa l-a adresat catolicilor irlandezi. M-a impresionat recunoașterea unor fapte reprobabile comise de către unii prelați – cele legate de pedofilie –, precum și îndemnul de a avea încredere că astfel de acte nu se vor mai repeta.

Împărtășesc tristețea și durerea Sfântului Părinte datorită fenomenului la care faceți referință și regretăm împreună cu Sanctitatea Sa scandalul dat și suferințele provocate victimelor și familiilor lor de către cei chemați, de fapt, să aducă pace și bucurie prin slujirea lor. În timp ce deplâng faptele grave despre care vorbeați (în ultimii 50 de ani au fost acuzați de pedofilie circa 600 de preoți, din care circa 300 au fost dovediți ca atare), mă gândesc la numărul mare al preoților catolici din întreaga lume (sunt peste 400.000 care își fac datoria ca adevărați apostoli). Nu trebuie nici să minimalizări faptele reprobabile, nici să uităm de slujirea frumoasă și rodnică a sute de mii de preoți răspândiți în întreaga lume.

Va veni, într-adevăr, Papa Benedict al XVI-lea în România?

Când am fost la Roma, în februarie, în vizită la Sfântul Părinte, împreună cu episcopii

din România, și i-am făcut invitația, a spus că ia în calcul o astfel de vizită. Dar programul Suveranului Pontif e făcut deja pentru 6 – 7 ani de acum înainte. Prin urmare, e greu de răspuns la această întrebare. La plecare i-am spus din nou: „Sfinte Părinte, invitația rămâne în picioare, așa încât noi vă așteptăm.” A răspuns: „Da, de acord, rămâne în picioare. Vom vedea.”

În ce limbă ați vorbit?

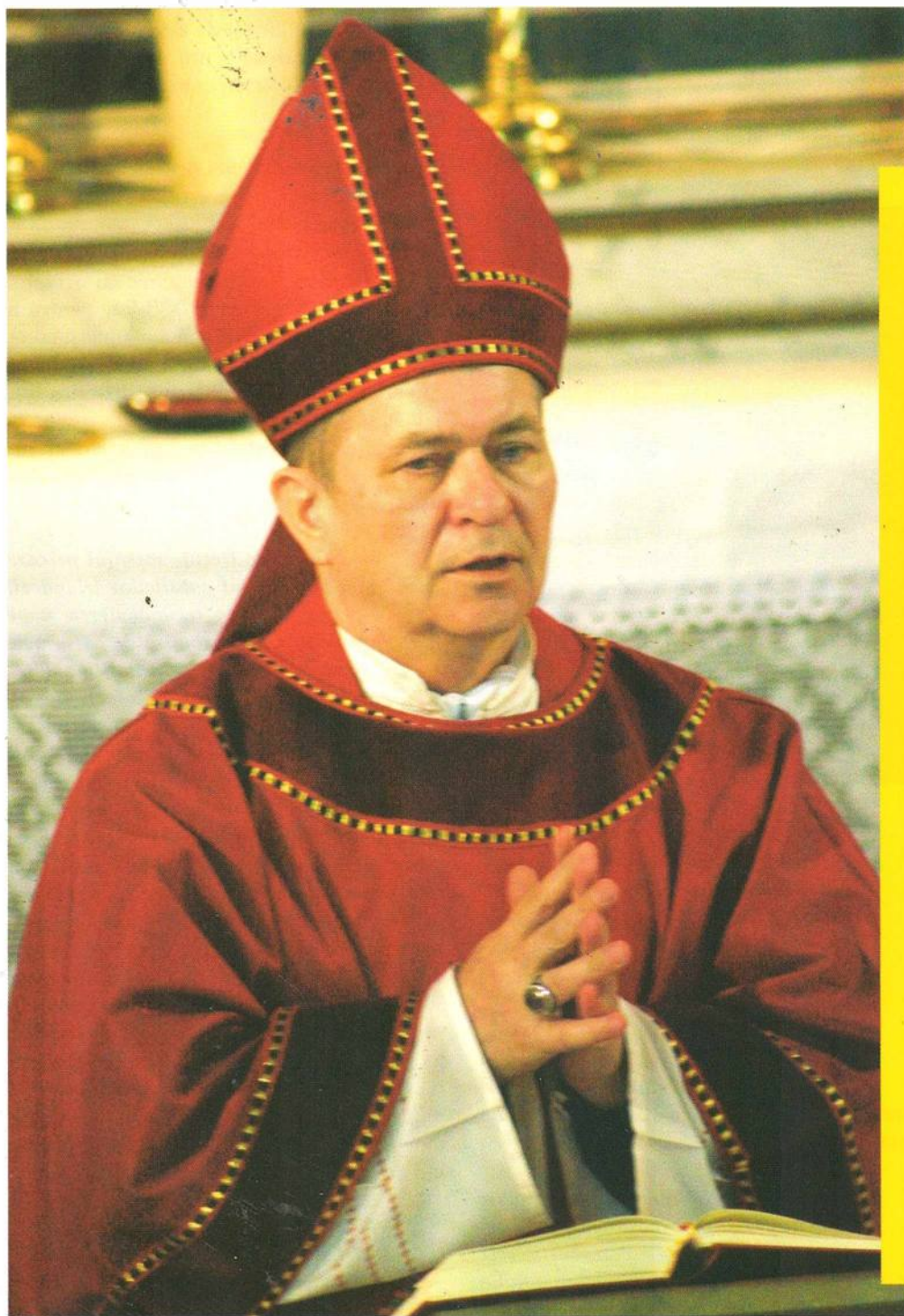
În italiană. Dar și vizita pe care Sfântul Părinte Ioan Paul al II-lea a făcut-o în România în 1999, a fost introdusă în programul general

pe care îl avea deja. Sigur că trebuie să existe o invitație și din partea BOR, și din partea primului-ministru și a președintelui.

În ultimii ani asistăm la un atac fără precedent asupra Vaticanului. Nu mă refer la cărți de genul celor scrise de către Dan Brown – la urma-urmei, acestea sunt ficțiuni literare și ar trebui tratate ca atare. Dar sunt și lucrări datorate unor istorici care prezintă conspirații în Cetatea Sfântului Scaun, agenții secrete adăpostite acolo, sau vorbesc despre existența, în subteranele

Vaticanului, a unor documente de o importanță covârșitoare, inaccesibile muritorilor de rând. Cine sunt inițiatorii acestor atacuri? Care e ținta lor?

Îmi vine în minte un proverb: „Nimeni nu aruncă cu pietre într-un pom fără roade.” Biserica Catolică e o forță care nu lasă indiferenți pe cei care produc instrumente ale morții. Dacă, de exemplu, în America Latină oamenii sunt apărați de droguri iar Biserica își face dușmani condamnându-i pe cei care le aruncă pe piață. De asemenea, luptând pentru drepturile sociale ale populațiilor din țările sărace, Biserica își atrage ura celor care

Ați vizitat și probabil că ați studiat în Biblioteca Vaticanului. Am întâlnit descrierea ei în multe cărți. Comparând aceste descrieri am avut impresia că fiecare autor a scris despre o altă bibliotecă. Ne-ați putea-o prezenta succint, așa cum este în realitate?

Totdeauna m-a amuzat discursul acesta despre secretele care ar exista la Vatican ca stat, ca Biserică. Trebuie să spunem de la bun început: toate statele au secretele lor. Toate persoanele au micile sau marile lor secrete, pe care nu le „desfăc” toată ziua, în orice piață și oricui. Documentele adunate din toată lumea catolică în ultimii 50 de ani nu sunt date nimănui spre studiu, ele constituind fondul de documente secrete ale Vaticanului. Există o regulă: trebuie să fie protejate persoanele care sunt încă în viață și la care se referă anumite documente. Este singurul mare secret de la Vatican. Nu există un fond «magic», ascuns, care acoperă cine știe ce taine și planuri. Nu. Sunt numai fabulații, vorbite, scrise, proiectate într-un fel sau altul de către fiecare autor, în funcție de direcția în care vrea să-și ducă imaginația.

le exploatează, în Africa sau în Asia. Iată un motiv pentru care Biserica este persecutată sistematic, în multe locuri.

❖ *Și atacată!*

E obișnuită să primească asemenea lovituri. În istorie a înregistrat multe lovituri și știe să le încaseze, dar nu renunță niciodată și nu va renunța vreodată să lupte în favoarea persoanei umane, orice culoare ar avea și în orice loc s-ar afla. Forțele răului s-au îndreptat întotdeauna împotriva Bisericii, și au știut să găsească instrumente care să o atace, în toate timpurile și în toate locurile. Conform informațiilor pe care le deținem, în anul 2009 au fost ucise 37 de persoane active în Biserica Catolică: 30 de preoți, două călugărițe, doi seminariști și trei voluntari laici. Sunt aproape dublu față de anul 2008 și este numărul cel mai mare din ultimii zece ani. Analizând lista (*Agenția Fides*) pe continente anul acesta pe primul loc cu un număr foarte ridicat este America (18 preoți martirizați, doi seminariști, o soră și doi laici), urmat de Africa (omorâți nouă preoți, o călugăriță și un laic), apoi Asia cu doi preoți uciși și, în final, Europa cu un preot asasinat. De fapt, **Binele n-a avut liniște niciodată.**

❖ *Ce v-ați propus să realizați în calitatea pe care o aveți?*

Deocamdată vreau să ajung să văd demolat blocul acesta de lângă Catedrală! Este una dintre prioritățile mele. De asemenea, pe un plan mai larg, mă preocupă asigurarea bazei materiale a tuturor parohiilor, terminarea bisericilor în construcție (peste treizeci au fost terminate în ultimele două decenii); am în vedere și stabilitatea comunităților parohiale, mai ales a celor nou înființate. Și peste toate, stabilitatea familiilor, amenințate de fenomenul emigrației care a luat amploare.

❖ *Suntem în secolul XXI. Știința a făcut progrese uriașe. Dar oamenii au nevoie și de religie. Cum se mai împacă Biserica Catolică din acest secol cu știința?*

Pentru că l-a judecat pe Galileo Galilei și pe alții, s-a spus despre Biserica Catolică, în mod nedrept, că ar fi împotriva științei. Există însă sute de Universități Catolice vestite, pe toate continentele, unde se studiază nu numai teologia, ci se face cercetare fundamentală, specifică, în fiecare domeniu. Primele Universități din Europa au fost înființate de Biserica Catolică, dovadă de prețuire a științei. Imaginea unei Biserici care ar fi potrivnică științei este rodul unei propagande antireligioase, de fapt. Aș aminti Enciclica Papei Ioan Paul al II-lea – *Credință și rațiune* – care afirmă, pentru a nu știu câta oară, același lucru: rațiunea și credința sunt cele două aripi ale spiritului uman, care poate

să zboare astfel spre adevăr, spre tot adevărul privind omul și Universul.

❖ *Se întrevade ca posibilă, într-un viitor mai mult sau mai puțin îndepărtat, reunificarea lumii creștine? Va trece în uitare Marea Schismă?*

Există un dialog oficial între Biserica Catolică și Bisericile Ortodoxe (care sunt mai multe). El are o anumită continuitate, dar întâmpină și unele dificultăți, acestea ținând mai mult de trecut. Nu știu ce roade va aduce acest dialog, dar îmi amintesc și amintesc un lucru esențial: cu siguranță că ruperea unității a fost rodul oamenilor, iar unitatea va fi mai mult rodul lui Dumnezeu. Privind cum stau lucrurile astăzi, putem găsi și multe motive de speranță, dar și multe motive de descurajare.

❖ *Cred că e vorba și de orgoliu...*

Orgoliul, ca orice păcat, nu stă pe butuci, stă pe oameni. Da, și acest lucru e adevărat, ca și dificultatea de a pune împreună ce a stat mult timp separat. Vă dau un exemplu: dacă încerci, după mulți ani, să reunești o familie despărțită, cum s-ar face lucrul acesta?

❖ *E o comparație bună.*

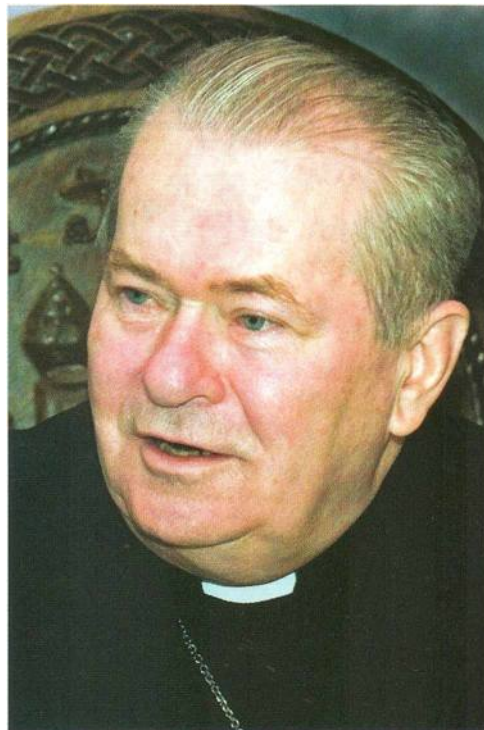
E greu. Foarte greu.

❖ *Dosarul de canonizare a Veronicăi Antal se află la Vatican. „O dulce legătură ce mă unește de Iisus” – spunea tulburător tânăra de 23 de ani, ucisă mișelește, cu 42 de lovituri de cuțit. Canonizarea ei are sorți de izbândă?*

Acesta e un dosar printre altele. Sunt, la Vatican, din partea diecezelor din România (6 Romano-Catolice și 5 Greco-Catolice) procese în curs pentru declararea de Sfinți, fie Martiri, fie Mărturisitori. Cazul Veronicăi Antal din Moldova este cel al unei martire, printre ceilalți martiri cum este Durcovici – fost episcop la Iași, a Monseniorului Ghika de la București, a martirilor episcopi greco-catolici. Sperăm că fiecare proces va ajunge la un final, prin ridicarea acestor Sfinți Martiri și Mărturisitori la Cinstea Altarelor. Poate că acela va fi un moment bun pentru venirea Sfântului Părinte în țară. Mă gândesc... Nu știu.

❖ *Monsenior, dialogul nostru apare în luna aprilie, lună în care toată creștinătatea sărbătorește Învierea. Ați dori să transmiteți un mesaj creștinilor din România?*

Fiind în perioada Pascală, le doresc cititorilor revistei *Flacăra*, tuturor românilor, sărbători frumoase de Paști, și să nu uite niciodată că stă lângă noi un izvor continuu de lumină – credința noastră. Să nu ne îndepărtăm de această credință care ne face pe noi și pe cei de lângă noi să ne bucurăm cu adevărat, ca oameni și ca fii ai lui Dumnezeu.

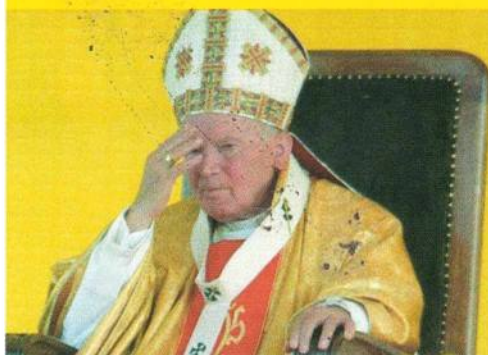
Cum ați ales calea pe care vă aflați acum?

Foarte simplu. Când mama l-a întrebat pe un frate de-al meu „Nu vrei să mergi la Seminar, să devii preot?”, am rămas cu întrebarea mamei în minte și peste trei ani m-am dus eu la Seminar. Asta era prin '56. Sigur, satul Traian, de lângă Roman, în care m-am născut, era în cea mai mare parte catolic. Educația mea religioasă, mediul în care am trăit au favorizat chemarea mea către Preoție și Biserică.

DOSAR

p. 04

Vatican. Fabrica de sfinți

■ Emil Constantinescu:
„Papa Ioan Paul al II-lea
a fost un om sfânt”08

■ „Totdeauna m-a amuzat
discursul acesta despre
secretele care ar exista
la Vatican”
Interviu cu ÎPS Ioan Robu,
Arhiepiscop-Mitropolit, Arhiepiscopia
Romano-Catolică de București10

■ Veronica Antal
Dosar de sanctificare14

■ Propaganda Vaticanului21

ZOOM

p. 28

A doua capitală românească La matale totul ok?

PEOPLE

p. 48

Backstage cu Maria Radu

LIFESTYLE

p. 72

Souvenir de la Briliant

FLACĂRA Nr. 4
aprilie 2010

DOSAR

Vatican. Fabrica de sfinți..... 04

ZOOM

Info 26
A doua capitală românească. La matale
totul ok?..... 28
Profesor Béla Teleky: „În chirurgie,
succesul este unul de echipă”..... 34
Presa românească, „un câine de pază
pus în lanț” 38
Jerry, povestea unui tun 44

POLITIC

Un crin, un Iudovic, o cataramă 46

PEOPLE

Backstage cu Maria Radu 48
Mihaela și orchestra 50

CULTURĂ

Întâmplări cu scriitori 52
Teatru..... 54
Film 56
Top carte..... 58
Agenda muzicală 60

LIFESTYLE

Filmul face și desface... moda 62
Auto 64
Gadgets..... 66
Turism..... 70
Souvenir de la Briliant 72
Luați o pauză. La Hard Rock Café..... 74
FIFIM își onorează elitele..... 76
Limoncello di Capri 78
Shopping 80

foto coperta 1: Agerpres

FLACĂRA

Fondată în 1911 de Constantin Banu
www.revistaflacara.ro

Biroul Român de Audit al Tirajelor a eliberat
Certificatul de Audit pentru revista Flacăra în
conformitate cu Standardele Internaționale de
Audit. Publicație ce beneficiază de rezultate de au-
diență, conform Studiului Național de Audiență,
măsurate în perioada iulie 2008 – iulie 2009

PUBLISHER – Alexandru Arion
alexandru.arion@publicatiileflacara.ro

CONSILIER EDITORIAL – Bogdan Hrib
bogdan.hrib@publicatiileflacara.ro

REDACTOR-ŞEF – Liliana Petruș
liliana.petrus@revistaflacara.ro

EDITOR – Alice Gherman
alice.gherman@revistaflacara.ro
SPORT – Pompiliu-Laurențiu Dumitrescu
COLEGIUL REDACȚIONAL:

Mihai Belu, Claudia Golea Sumiya, Călin Hentea,
Mugurel Mărgărit, Dan Medeanu, Mircea Pricăjan,
Petre Rău, Alina Savin, Vasile Savin, Raluca
Spătareanu, Bazil Ștefan, Tudor Călin Zarojanu

SENIOR EDITOR FOTO – Octavian Tibăr
octavian.tibar@revistaflacara.ro

TEHNOREDACTOR – Laura Tibăr
dtp@publicatiileflacara.ro

CONCEPT GRAFIC:

Alexandra Bardan

CORRESPONDENȚI ÎN STRĂINĂTATE:

Adina Dabija (SUA), Eugen Frunză (Canada), Anca
Motoianu (Londra), Luiza Palanciuc (Paris), Laurenția
Stelea (Olanda), Gelu Vlașin (Madrid),

CORRESPONDENȚI ÎN TERITORIU:

Marius Condrat (Sulina), Iulia Pană (Constanța)

PUBLICAȚIILE FLACĂRA

Societate comercială înmatriculată la **Oficiul
Registrului Comerțului București** sub nr.
J. 40/5888/1991 din 04.07.1991 Cod Unic de
Înregistrare RO1582276 S.C. PUBLICAȚIILE
FLACĂRA S.A. este membru al Biroului
Român de Audit al Tirajelor – BRAT

PREȘEDINTE DIRECTOR GENERAL: George Arion
george.arion@publicatiileflacara.ro

VICEPREȘEDINTE: Alexandru Păsarîn
alexandru.pasarin@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR COMERCIAL: Gabriel Bumb
gabriel.bumb@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR RESURSE UMANE: Manuela Ruxandra Arion
manuela.arion@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR VÂNZĂRI PUBLICITATE: Emil Dumitru
emil.dumitru@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR MARKETING-COMUNICARE: Corina Anghel
corina.angel@publicatiileflacara.ro

ŞEF DEPARTAMENT PRODUCȚIE – Petruț Stoian
petrut.stoian@revistaflacara.ro

SECRETARIAT: Anca Velu
Tel: 021.317.91.42; 021.317.91.44

Fax: 021.317.91.43

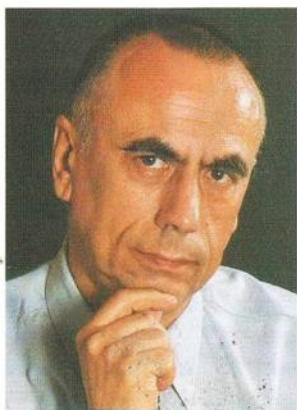
E-mail: office@publicatiileflacara.ro

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr.
1, cod 013701, O.P. 33, C.P. 12

Cont IBAN RON: RO64BRMA0720072654400000,
Banca Românească Băneasa

Cont IBAN USD: RO14BRMA0720072654430000,
Banca Românească Băneasa

Cont IBAN EUR: RO02BRMA0720072654495400,
Banca Românească Băneasa

ALTCEVA

În ultima lună, cincisprezece
români și-au comandat *Ferrari*
458, ultimul model al italienilor.

Portofel de criză

O mașină de acest tip costă de la 162.900 de euro în sus. După cum se vede, unii își pot permite să se trambaleze prin hârtoapele patriei cu o astfel de bijuterie auto.

Barurile de fițe, unde o sticlă de șampanie te ușurează de salariul mediu pe economie, sunt pline ochi seară de seară. Ar fi interesant să asisti la discuțiile pe care le poartă sclivisiții clienți. N-ar fi nimic surprinzător dacă ar dezbate, cu aprindere și competență, probleme legate de dificultățile prin care trece economia mondială.

Unii profită de zăpada care mai persistă pe pârtiile europene și se duc la schi. Alții se aventurează în zonele calde, de unde revin bronzăți și cu poftă de viață, îndurând astfel mai ușor zilele care îi despart de o vacanță mai lungă – de-abia atunci se vor simți revigorați pe deplin.

În tot acest timp, numărul șomerilor crește, lefurile se diminuează, diverse categorii de salariați amenință cu greva, ajustându-și portofelele în conformitate cu ceea ce câștigă în prezent. Gospodinele ies din magazine cu sacoșele tot mai goale, uitându-se ca la niște piese de decor la produsele îmbietoare pe care nu și le pot permite. Când le zăresc figurile posomorâte, cerșetorii nici nu mai îndrăznesc să întindă mâna. Dar guvernanții ne asigură, cu mult aplomb, că orice obstacol în calea progresului nostru va fi înlăturat. Există planuri de redresare, se iau măsuri eficiente, grija lor față de oameni e mai prezentă ca oricând în tot ceea ce întreprind – o să vedeți, o să fie bine, și la vară cald.

Fiecare cu criza lui.

George Arion

Fundația
„Premiile Flacăra România”
Președinte: George Arion

Director al publicațiilor de divertisment:
ALEXANDRU PĂSĂRIN

REBUS®

Publicație auditată BRAT
Redactor-șef: MIHAI ZGUBEA

REBUSACHE®

Redactor-șef: DANIEL POPA
Redactor artistic: Aurel Ștefan Alexandrescu
Tehnoredactare computerizată:
Angela Ciocăzanu
Culegere computerizată: Elena Florescu
Corectură: Pompiliu L. Dumitrescu

PUBLICITATE ȘI MARKETING:
publicitate@publicatiileflacara.ro
Telefon, fax: 021.317.91.38, 021.317.91.42
Șef Departament Distribuție:

Nicoleta Predescu
Distribuție: (021.317.91.37):
Laurențiu Marian Celcan,
Constantin Epure, Ion Mihail, Roșca Viorel
ADMINISTRATIV:
Constantin Balica, Iulian Stanciu
Citorii din țară și din străinătate se pot
abona prin SC „Publicațiile Flacăra” S.A.,
Abonamente: Robert Pandelea,
abonamente@publicatiileflacara.ro;
telefon: 021.317.91.37

Flacăra, Almanah Flacăra, Flacăra Bis,
Flacăra Focus, Rebus, Almanah Rebus,
Rebusache, Rebus Bis sunt mărci
înregistrate ale SC Publicațiile Flacăra SA

Potrivit art. 206 CP, responsabilitatea juridică pentru conținutul articolului aparține autorului. De asemenea, în cazul unor agenții de presă și personalități citate, responsabilitatea juridică le aparține.

ISSN: 1220-773x

Tipar: Megapress SA,
tel./fax: 021/461.08.08/09

Revista
FLACĂRA

Ballantines®
Ballantines®
Ballantines®

Pământul tremură

Februarie și martie au fost scăturate de cutremure de-a lungul și de-a latul Pământului. După cel devastator din Haiti, cu peste 200.000 de morți, a urmat un seism major în Chile, despre care geofizicianul Richard Gross, din cadrul *Jet Propulsion Laboratory* (Pasadena, California, laborator al NASA) a afirmat că e posibil să fi deplasat axa planetei și să fi scurtat durata unei zile! Chiar dacă e vorba de numai 8 centimetri, respectiv 1,26 microsecunde, știrea sună destul de îngrijorător. Oricum, orașul Concepción se pare că s-a deplasat cu cel puțin trei metri spre vest! Ținând cont de numărul mare de replici (inclusiv peste magnitudinea 6) și de cutremurele din Argentina, Turcia, Grecia, n-ar fi exclus ca urmările să fie și mai șocante. [T.C.Z.]

Un faraon cu cap

Egiptul continuă să ofere surprize de proporții – la propriu și la figurat. Arheologii au descoperit capul unei statui uriașe, din granit roșu, care îl înfățișează pe faraonul Amenhotep al III-lea. Statuia are 3.000 de ani și a fost găsită în sudul orașului Luxor. Amenhotep (Amenophis) al III-lea, care a condus Egiptul între 1386 și 1349 sau în 1388-1351 î.Hr. (istoricii nu s-au pus de acord), a fost cel de-al nouălea faraon al celei de-a 18-a dinastii, fiul lui Thutmose al IV-lea. Lunga sa domnie a fost o perioadă de prosperitate și de splendoare artistică fără precedent, în timpul căreia Egiptul și-a atins maximumul de putere internațională. [T.C.Z.]

Alexandru Pasarin, 50 de ani de REBUS

Un nume de legendă în lumea revis-telor de divertisment din România.

Un nume de legendă pentru noi, cei de la *Publicațiile Flacăra*.

Un model de fidelitate – de peste 50 de ani se află la același loc de muncă.

Un exemplu de competență profesională, de rigoare și de exigență.

Un animator neobosit al mișcării rebusiste românești.

Un promotor al valorii, într-o vreme în care pe valori nu se mai pune bază.

Un coleg minunat, care nu ezită niciodată să-i îndrume pe ceilalți, să-i încurajeze, să le împărtășească din experiența sa vastă.

În momente de cumpănă este de un calm și de un echilibru care ne insuflă credința că orice obstacol poate fi depășit.

Deseori se dovedește mai tânăr decât oricare membru al redacției, de o energie ieșită din comun, având o putere de muncă neobișnuită.

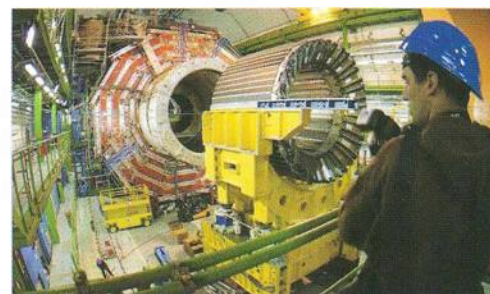
Împlinește, în acest aprilie, 75 de ani.

Incredibil! E la fel de pasionat de ceea ce face ca întotdeauna.

Să-i urăm, din toată inima, „La mulți ani!”, și să ne fie alături încă mult timp de acum înainte.

Fiindcă avem nevoie de astfel de repere.

George Arion

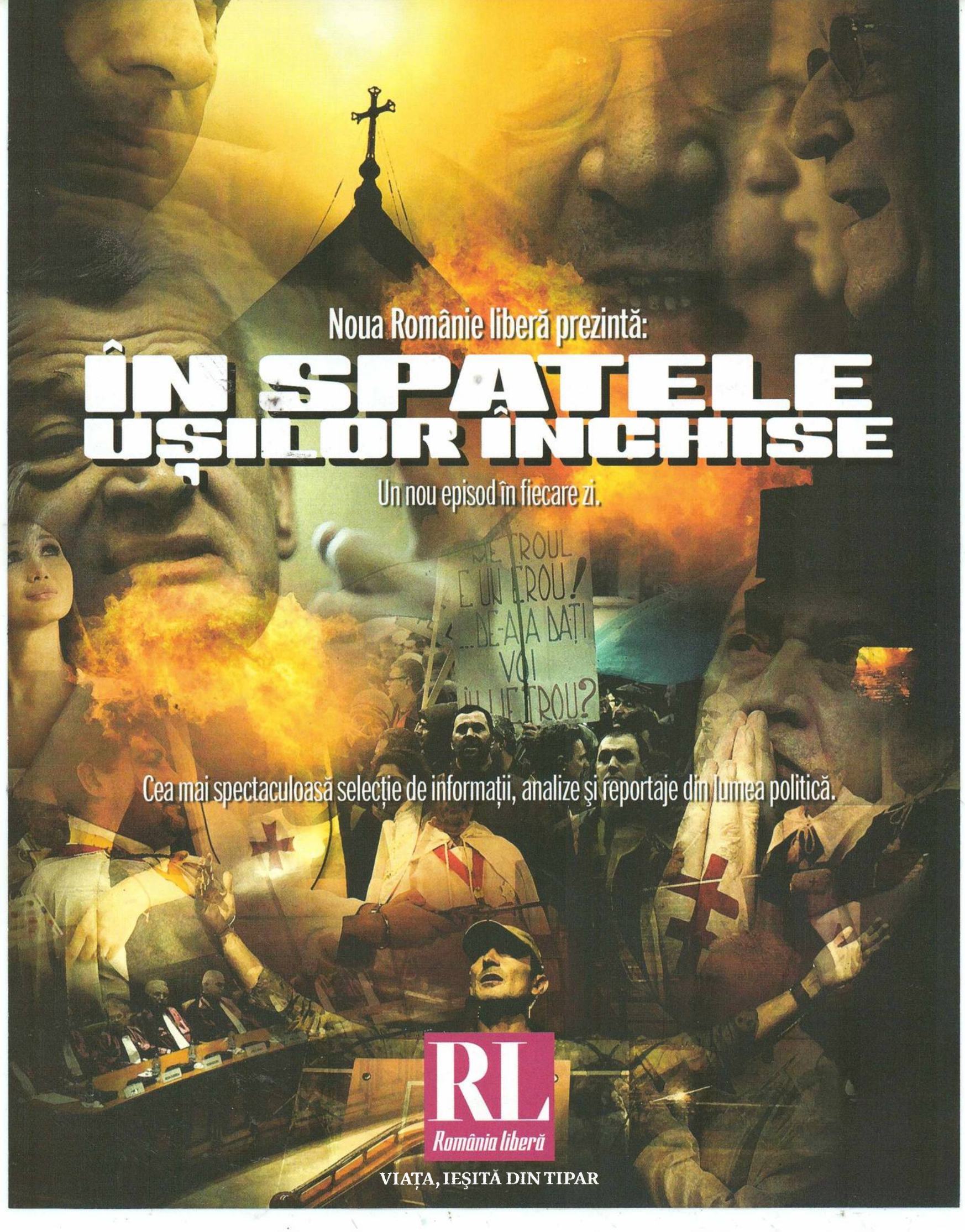
Accelerator decelerat

Mai țineți minte agitația creată în jurul punerii în funcțiune a marelui accelerator de particule de la Geneva? Mitingurile anti-gaură neagră? Altfel spus, anti-antimaterie! Se pare că oarece blesteme au funcționat, întrucât, după ce LHC a fost pornit cu întârziere, a fost oprit câteva luni, iar acum aflăm că va fi pus în *stand by* pentru un an întreg din cauza unui defect de fabricație, începând cu sfârșitul lui 2011, fără să fi apucat vreodată să meargă la capacitatea proiectată: protonii se ciocnesc, dar mai încetșor. Dacă adăugăm că telescopul *Hubble*, o dată plasat pe orbită, s-a descoperit că era aproape „orb”, fiind nevoie de o costisitoare corecție ulterioară, ne mai vine inima la loc; hai că se-ntâmplă și la ei! [T.C.Z.]

Și bogații strâng

Altă dovadă a crizei: în 2009, numărul milionarilor americani a crescut cu 16%. După ce, e drept, în anul anterior scăzuse. Omul cel mai bogat din lume nu mai e nici Bill Gates, nici Warren Buffet (dacă s-au apucat de filantropie!), ci mexicanul Carlos Slim (foto), cu o avere estimată la 53,5 miliarde de dolari, în creștere cu 18,5 miliarde de dolari față de anul trecut, potrivit celebrului top al revistei *Forbes*. În premieră, trei români au intrat între cei mai bogați o mie dintre pământeni: Dinu Patriciu (2,2 miliarde de dolari), Ioan Nicolae (1,1 miliarde) și Ion Țiriac (1 miliard). Cum, și Gigi nu!? Sigur e greșit clasamentul! [T.C.Z.]

Noua Românie liberă prezintă:

ÎN SPATELE UȘILOR ÎNCHISE

Un nou episod în fiecare zi.

Cea mai spectaculoasă selecție de informații, analize și reportaje din lumea politică.

RL
România liberă

VIATA, IEȘITĂ DIN TIPAR

ZOOM

A doua capitală românească
La matală totul ok?

Drumul spre Chișinău nu e lung, vreo 450 de km, dar pe măsură ce te apropii de Prut casele par mai sărăcăcioase și drumurile mai desfundate și mai pustii. Iar Prutul nu e chiar atât de lat...

text și foto Bogdan Hrib

Chișinău – dublat în rusă, titrat în română

În 1988 eram student și mă întorceam cu un grup dintr-o excursie în Uniunea Sovietică. Trenul venind de la Kiev a oprit în gara din Kishinev (așa scria pe clădire!). Un coleg a văzut în vitrina unui chioșc o publicație numită *Chipăruș...* scrisă în românește, dar cu litere chirilice. Era un fel de *Urzica* de pe timpuri.

Brusc a izbucnit patriotismul în noi. Am început să cântăm *Deșteaptă-te, române* de la ferestrele trenului. Cei din gară ne-au privit muți. Nimeni n-a schițat nici un gest. Nu ne-a făcut nimeni nimic...

Au trecut ani.

Acum traversez Prutul cu mașina. Nu e prea amenințător, un fel de Milcov mai rotofei... Mă uit după sârma ghimpată. N-o zăresc, e seară sau a fost deja demontată toată. Berlinezii, după ce au dărâmat celebrul zid, au început să-l vândă bucată cu bucată ca suvenir. Mă întreb unde ar trebui să mă adresez în Republica Moldova dacă aș vrea să cumpăr o

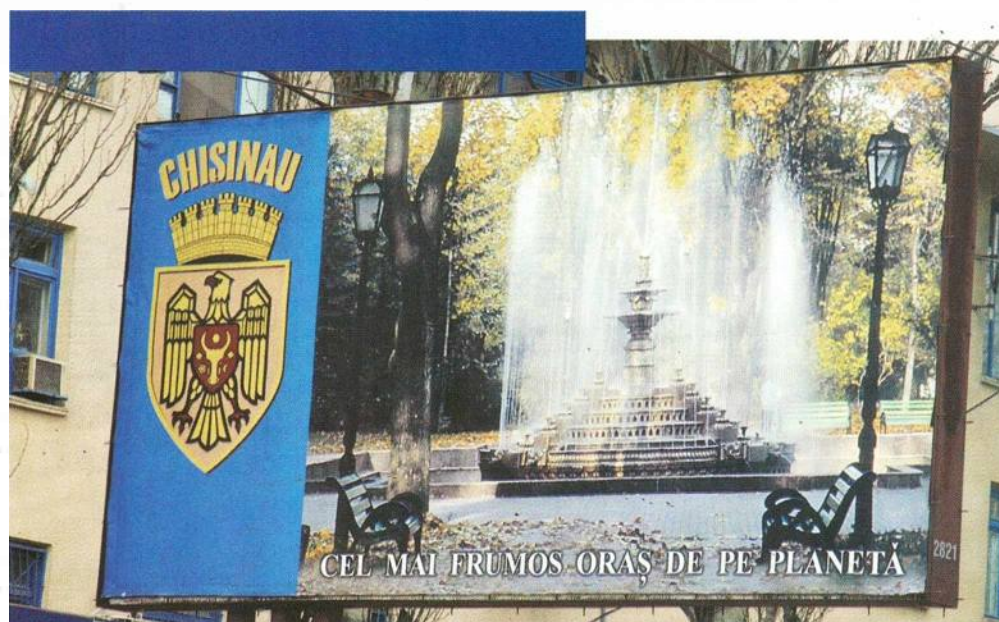
bucată de sârma ghimpată. Tot ca suvenir, firește!

E ora șase. În difuzoarele radioului răsună anunțul postului *Moldova 1*. Să ascultăm știrile. Nu reușesc. Sunt în limba rusă. Nu știu cum să comentez...

Șoseaua care duce spre Chișinău e bine întreținută, pustie și șerpuitoare. Nu întâlnim decât vreo patru sau cinci mașini. Traversăm o singură localitate. Cineva mi-a spus că a fost drum militar, pentru tancuri, și abia de ceva vreme a trecut în folosință civilă. Mă întreb ce invazie ar fi trebuit să se pregătească pe acest drum care pleacă de la Chișinău și se oprește în Prut. Să-mi amintesc de *Primăvara de la Praga* din '68? Noi am scăpat atunci, drumul nu a fost folosit...

Ajungem pe întuneric la Chișinău. Lumini, reclame, oameni pe stradă cu sacose, tineri ținându-se de braț, câteva clădiri luminate – un mall, o catedrală... Noaptea e greu să înțelegi un oraș. Observ doar cum la casele de schimb, pe panourile care afișează cursul, leul românesc e încadrat de moneda rusă și de cea ucraineană. N-am de ce să fiu supărat, fratele mai mare... sau poate e doar o ordine alfabetică.

Când e dimineață din nou, în cartierul Ciocana, ies la plimbare. Dimineață friguroasă și cenușie; lângă un local *Andy's Pizza*, un altul numit *La plăcinte*. Mi-este foame și intru. Ambianță rustică. Meniu bogat, frumos colorat și scris... bilingv: română-rusă. Sau e mai corect... moldovenește? Se vede că nu-s de-al locului. O chelneriță drăguță mă întreabă într-o limbă corectă ce doresc. Aleg o plăcintă cu varză murată și o cafea. E prea devreme pentru o bere? Încerc o *Chișinău* la halbă. Gurile zic că e făcută din pastile, dar se poate bea, nu mori... Citesc meniul și încerc să înțeleg combinația de limbă românească, dialect moldovenesc și calchieri din rusă... Sună desuet și romantic. Plăcinta este extraordinară și cu greu mă abțin să mai cer una – au un... sortiment larg! – cu brânză de oaie.

Mă gândesc că se poate și mai rău decât în România...

Privesc atent plăcuțele pe care este afișat orarul celor două restaurante. Constat că aparțin aceleiași firme. Pizza pentru tinerii moderni, plăcinte pentru maturii tradiționaliști? Iar gurile rele: zic că e fiul lui Voronin băgat printre acționari și că rețeaua de localuri e cea mai mare din republică. O fi.

Mă urc într-un taxi spre centru – Bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt pe care se află toate clădirile importante. Instituțiile statului și magazinele. Șoferul mă privește lung și așteaptă să spun eu salutul. Zic „Bună ziua” și atunci îmi răspunde românește. În stație se aud vocile dispecerei și ale celorlalți șoferi, toți în rusă. Nu mă pot abține:

– Fiți amabil, de ce vorbește dispecera în rusă? Nu știe... – ezită între a pronunța românește sau moldovenește – românește?

– Ba știe, cum nu? Da', rusa o vorbește toată lumea și ca s-o înțeleagă toți...

Aha. Mă gândesc că rusa e pe aici un fel de engleză de pe la noi. Nici nu e greu de crezut după atâția ani de URSS. Îl văd pe șofer mustăcînd. Până la urmă își ia inima în dinți și întreabă, privindu-mă fix în ochi ca să înțeleg exact ce vrea:

– Nu știți pe cineva care are un pașaport românesc?

Mă fac că nu înțeleg.

– Cum adică are?

– De vânzare, adică.

– Nu știu.

– Că aș da 4.000 de euro pe el. Apoi plus sează: Îi am la mine!

– Nu, nu știu. Dar la ce vă trebuie?

– Păi, eu nu o să intru în micul trafic de frontieră. Am mai fost plecat în Italia, la muncă. Am acolo tot, relații, loc de muncă. Așa că-mi trebuie viză. Sau pașaport... Dacă aflați...

Schimb subiectul rugându-l să oprească. Pe stînga un panou uriaș publicitar ne prezintă blazonul orașului și o fântână arteziană color sub care apare următorul text – CHIȘINĂU CEL MAI FRUMOS ORAȘ DE PE PLANETĂ... Iar gurile rele; se întreabă cât a cheltuit Voronin pe această publicitate de stat aruncată prin oraș. Și în buzunarele lui s-au dus acei bani. Poate că ei și noi vom afla. Până atunci ei se luptă cu cea mai mare densitate de gropi pe metrul pătrat.

Bulevardul, văzut acum la lumina zilei, nu e chiar atât de larg pe cât mă așteptam, dar e cochet. Raportul dintre înălțimea clădirilor –

„Munții noștri aur poartă,
Noi cersim din poartă-n
poartă...”

Dan Dungaciu,
prof. univ. dr.
Universitatea
București, expert în
geopolitica estului:
**„Marea bătaie este
pentru mințile
oamenilor”**

Indiferent de „înțelegerile” dintre marii actori mondiali, atitudinea elitelor politice de la Chișinău și, mai ales, a cetățenilor RM, vor face diferență. Fără o busolă geopolitică fermă – cum a fost America pentru românii din dreapta Prutului – schimbările de lideri sau indecizia acestora vor orienta tânărul stat când într-o parte, când în alta, în funcție de contexte și oportunități de moment. Asta nu e, însă, o soluție. După cum arată și exemplul României, „atmosfera publică” trebuie să fixeze, fie și tacit, direcția geopolitică sau marja de manevră pe care un politician o are la dispoziție și pe care nu o poate depăși nepedepsit.

În acest context, marea bătaie din RM este pentru „mințile oamenilor”, nu doar pentru declarațiile politice, iar aici *soft power*-ul euroatlantic este instrumentul principal în această confruntare. O chestiune mai puțin înțeleasă de către diplomații occidentali și finanțatorii proiectelor de la Chișinău. Altminteri spus, degeaba se organizează până la saturare zeci de seminarii internaționale pe chestiuni geopolitice, dacă valorile euroatlantice în viața cotidiană a cetățenilor RM sunt aproape absente. Degeaba vorbim despre separatism și prezența trupelor rusești în Transnistria, dacă nu abordăm serios ceea ce un ziarist de la Chișinău sugera că ar fi trupele ruse din spațiul mediatic al RM. Degeaba trimitem reprezentanți ai UE la Chișinău, dacă *soft power*-ul euroatlantic nu este în stare să penetreze acolo...

doar câteva etaje – și lățime îl avantajează. Doar Președinția se ridică masivă și austeră, părăsită, înconjurată de garduri cenușii – se reface. Vizavi e Parlamentul, tot în reamenajare. Spațiul nu e mare, deși anul trecut în primele zile de aprilie, când strada era plină de tinerii contestatari, părea uriaș. Alte urme ale lui 2009 nu se zăresc. Orașul e cenușiu, doar la picioarele statuii lui Ștefan, florile dau un pic de culoare. Alături de coroanele oficiale cu eșarfe pe care sunt scrise numele unor instituții publice, flori solitare aduse probabil individual. Ciudat amestec. Încerc să fotografiez statuia și florile iar un polițist în uniformă fuge repede după un gard ca nu cumva să intre în cadru. Au rămas cu fricile trecute? Atmosfera nu e sumbră și nici apăsătoare – deși cerul e ocupat de nori și e frig – dar oamenii pășesc preocupați. Ici-colo câte-un zâmbet. „La matală totul ok?”, strigă o tânără pe trecerea de pietoni către un domn mai în vârstă. Mașini foarte vechi și foarte noi, amestecate într-un trafic încă destul de fluent. Troleibuze venerabile. Îmi spusese cineva – seamănă cu Bucureștiul anilor '80, cu câteva reclame în plus. Modestia unui destin ce pare asumat și o sclipire de speranță – cuvinte prea poetice poate... Greu de simțit drama unei bucăți de popor... Cel puțin pentru noi, cei de pe malul celălalt. Malul celălalt, care e UE și NATO... Mă opresc din gânduri și fug la magazinul BUCURIA. Cele mai cunoscute bomboane din Republica Moldova și mai ales din România. Oricine te aude că mergi la Chișinău, îți cere să aduci bomboane BUCURIA. Tot felul de forme și culori, nu știu ce să aleg. Un pic din fiecare. Un pic de aromă de Moldova... Pardon, Republica Moldova. Încă...

La Universitatea de Stat din Chișinău, clădirea are culoare înguste și austere, dar forfo-

A trecut un an de la 7 aprilie 2009. Pentru R. Moldova un sfârșit e ca un nou început... Să încercăm să începem... împreună.

tește de studenți veseli și gălăgioși. Aici lucrurile par a fi mult mai clare. Stau de vorbă cu studenții de la jurnalism, majoritatea fete. Sunt timizi, dar curioși. Vorbesc bine românește. Privesc spre Vest. Nu știu dacă Vestul înseamnă doar România sau Italia, Spania și Portugalia. Vorbim despre cărți românești. Nu prea au cum să le cumpere și sunt scumpe. E vorba de import... Încerc să-i invit la București, la târgurile de carte. Îmi răspund resemnați – Avem nevoie de viză! Uitasem... Îmi mușc buzele. Și noi am trecut prin asta până de curând.

Seara târziu iau o cină *La taifas*. Cu vin de Purcari și plăcinte de mai multe feluri. Sărute și dulci. Localul nu e plin. Câțiva străini – se aud cuvinte englezești și italienești. La doi pași, într-o mică intersecție Ambasada României e liniștită, în întuneric. Mai încolo o firmă cu neone colorate – un restaurant nou, Petru I. Scrisă doar cu litere chirilice. Un restaurant rusesc.

Mă duc la culcare. Până să adorm, deschid televizorul pe un canal privat – un film american, Notting Hill, cu Hugh Grant și Julia Roberts vorbind rusește. Titrarea e în română. La Pro TV Chișinău un reportaj despre o comisie care evaluează... vizual gropile din capitală. Fără comentarii.

TOUR

2010

COCKED,
LOCKED,

READY TO
ROCK!

PRIMATV

eventS
www.events.ro
Membru
*180SR

ROMEXPO/PARCAREA B • 18 Iunie

Bilete: eventim.ro, magazinele Germanos, Vodafone, librăriile Humanitas și Cărturești

WWW.AEROSMITH.COM

*Pentru pachete VIP și alte informații, accesați WWW.AEROFORCEONE.COM

L-am întâlnit la AKH, vestitul spital din Viena. Născut în 1953. Profesor universitar. Doctor. Un mare chirurg. E în fruntea celor care se ocupă, la scară planetară, de cancerul de colon. Un specialist invitat pretutindeni, ca să opereze sau să conferențieze. Béla Teleky.

Interviu realizat de George Arion
foto arhivă personală

Profesor Béla Teleky: „În chirurgie, succesul este unul de echipă”

■ Dragă domnule Profesor Béla Teleky, ce – sau cine – v-a determinat să vă alegeți profesia, iar apoi specialitatea?

Am decis să urmez medicina destul de devreme, de fapt cu 2-3 ani înainte de a termina liceul. La facultate, în primele două semestre am fost foarte bolnav. Când m-am însănătoșit, a trebuit să dau un examen serios. Aveam două variante: fie îl treceam și continuam să studiez medicina, fie mă apucam de altceva. După ce l-am luat cu brio, am început să frecventez din nou cursurile.

■ Ați făcut sacrificii pentru profesie? Dacă da, care?

Medicina este o profesie care cere dedicație. În primul rând, eu mi-am făcut studiile cu mare plăcere. În al doilea rând, întotdeauna am făcut mult sport. Am trecut prin perioadele obositoare ale sesiunilor cu ajutorul sportului, prin care mi-am creat rezistență și sănătate. M-a ajutat foarte mult faptul că le-am combinat. În aceste condiții nu se poate vorbi despre sacrificii.

■ Este adevărat că, deși face ravagii, cancerul de colon este totuși o boală despre care marele public știe puține? Dacă da, din ce pricini?

Știm despre cancerul de colon că este al doilea cel mai frecvent tip de cancer din Europa. Împreună cu Statele Unite, avem aproximativ 400.000 de cazuri noi pe an. Dar trebuie să îi educăm pe oameni. Nu mai suntem limitați doar la analizele de sânge. Avem un instrument, colonoscopia, cu ajutorul căruia chiar putem interveni. E extrem de

important să poți face o investigație și să înlături imediat un polip, un cancer mic, după care să poți vindeca pacientul. Ceea ce vreau să spun este că ai colonoscopia, că poți verifica dacă în familie au mai fost cazuri de cancer la colon, iar dacă da, este recomandabil să faci această analiză odată cu împlinirea vârstei de 40 de ani. Dacă nu, poți face o colonoscopie la 50 de ani, „de bază”, cum se mai numește. Sunt sigur că, făcând aceste investigații, putem diminua efectele cancerului la colon.

■ Este reală afirmația că în ierarhia numărului de decese din cauza diverselor tipuri de cancer, cele provocate de cancerul de colon se află pe locul doi?

Da, este adevărat. N-aș rămâne la atât, ci aș spune că, în 25% din cazuri, diagnosticul este pus când pacientul se află deja în metastază, adică într-o formă foarte avansată a bolii.

■ De ce în S.U.A., Australia, Franța este atât de frecvent? În schimb, în Asia, America Latină, Africa riscul de îmbolnăvire este de 30 de ori mai mic?

Poate din cauza genelor, poate din cauza alimentației, poate din cauza condițiilor de viață... Pe de altă parte, are de a face și cu istoricul medical al familiei și cu diagnosticele, cu starea tehnică și performanța aparatelor, cu interpretările și regularitatea cu care sunt făcute colonoscopiile... Poate că, în aceste țări, rata de detecție este mult mai mare decât în altele. Dar să vă dau un exemplu. Când în Noua Zeelandă nu se înregistrau atâtea cazuri de cancer la colon, iar în Scoția erau mai numeroase, odată cu sosirea scoțienilor în Noua Zeelandă numărul de cazuri a crescut simțitor. Prin urmare, cred că sunt mai multe motive.

■ **Este adevărat că, depistat la timp, șansele de vindecare sunt de 100%?**

Dacă descoperi cancerul de colon într-o fază pre-metastazică (fără metastaze în ganglionii limfatici sau în organe) operația îți asigură, în proporție de 90-95%, cel puțin cinci ani de supraviețuire. Deci operația este foarte importantă în acest stadiu, dar important este să faci și o colonoscopie, pentru că, dacă ai întâlnit un polip care conține o tumoare mică, dar baza lui nu este invadată, pacientul este ținut sub supraveghere – așa numita „*carcinoma in situ*” – asta înseamnă că ai făcut o treabă excelentă cu ajutorul colonoscopiei.

■ **Ce-l provoacă?**

După cum am mai spus, răspunsul e foarte greu de dat. Cauzele pot fi genele, alimentația etc. Nu știm cu exactitate ce-l provoacă, dar avem certitudinea că este a doua cea mai frecventă formă de cancer din zilele noastre.

■ **Ce se întrevede pentru depistarea lui în timp util? Există un proiect de „detectare în masă” a acestei boli?**

Ar fi foarte important și de mare folos să putem preveni sau identifica din timp cancerul, însă pentru asta ar trebui să convingem oamenii să își facă analizele în mod regulat. În cazul cancerului la sân stăm mai bine, femeile sunt mai receptive și își fac anual mamografiile, ultrasunetele etc. Bărbații nu își rezervă timp să meargă la urolog, spre exemplu, când ajung la o anumită vârstă (pentru prostată – n.a.). Este foarte important să educăm oamenii cu privire la cancer, determinân-

du-i astfel să își facă măcar o colonoscopie „standard” începând cu vârsta de 50 de ani. Dacă nu există semne ale unei tumori, analizele ar trebui reluate la 5 – 7 ani. Acesta ar fi primul pas.

■ **Am cunoscut sistemul medical austriac. Ce-i asigură rigoarea și rezultatele extraordinare, cunoscute în lumea întreagă?**

Sistemul medical austriac este foarte bun, la fel și sistemul asigurărilor de sănătate. Este eficient și cunoscut la nivel mondial în special pentru oncologie. Participăm anual la

Fondator și președinte al Federației Europene pentru cancerul colo-rectal, Béla Teleky participă la numeroase congrese de medicină organizate în întreaga lume

**FIRST INTERNATIONAL EFR MEETING
IN VIENNA**

întâlnirile ASCO (American Society of Clinical Oncology), unde ne prezentăm rezultatele, rapoartele. Și înainte Viena era un centru important de medicină, veneau aici oameni faimoși. Astăzi, suntem eficienți pentru că, în special în domeniul cancerului la sân, ținem pacienții sub observație. Aproape jumătate dintre pacienții afectați de cancerul la sân sunt ținuti sub observație, deci este ușor să le urmărești evoluția, să le dai tratamentul potrivit, să verifici dacă tratamentul funcționează și apoi, bineînțeles, să publici cazurile. 'Avem legături foarte bune cu alte centre, iar interdisciplinaritatea – pe care o practicăm de mult – este punctul nostru forte. Asta înseamnă că nu se poate vindeca, spre exemplu, cancerul la sân sau cel colo-rectal numai prin chirurgie. Este nevoie de un oncolog, un gastroenterolog, un radiolog, un radioterapeut, un patolog. Este foarte important cine se ocupă de țesutul respectiv după operație, dacă există sau nu noduli limfatici etc. Noi am început devreme studiile în acest domeniu și cred că de aceea suntem eficienți.

■ Dacă n-ați trăi în Austria, în ce țară credeți că v-ați fi împlinit la fel de bine din punct de vedere profesional?

Nu e o întrebare ușoară. Cred că Austria e un loc minunat în care să trăiești, Viena la fel... Și în timpul monarhiei era un loc grozav, dar și acum 20-30 de ani, când Europa era împărțită în două, țările comuniste într-o parte și lumea occidentală în cealaltă. A fost mereu ca un fel de punte între aceste două „tabere”. Dacă n-aș trăi în Austria... recunosc, nu mi-am pus niciodată această întrebare! Eu sunt originar din Budapesta, care e un oraș frumos. Dar cred sincer că lucrul care contea-

ză mult este să îți placă slujba, profesia ta; atunci poți lucra la un nivel foarte înalt, poți intra în contact cu oameni care fac același lucru ca și tine, înveți de la ei. Cred că este un mod de a te perfecționa în profesie.

■ Ați operat pacienți de diverse naționalități; care a fost atitudinea lor față de boală? Există diferențe? Unii sunt mai optimiști, alții sunt pesimiști, unii au încredere, alții sunt resemnați?

E o întrebare foarte bună. Mi-am pus și eu această întrebare. Poate că e și o chestiune de mentalitate. Eu sunt președintele EFR (European Federation of colorectal cancer). La Viena organizăm și conferințe, la care vor-

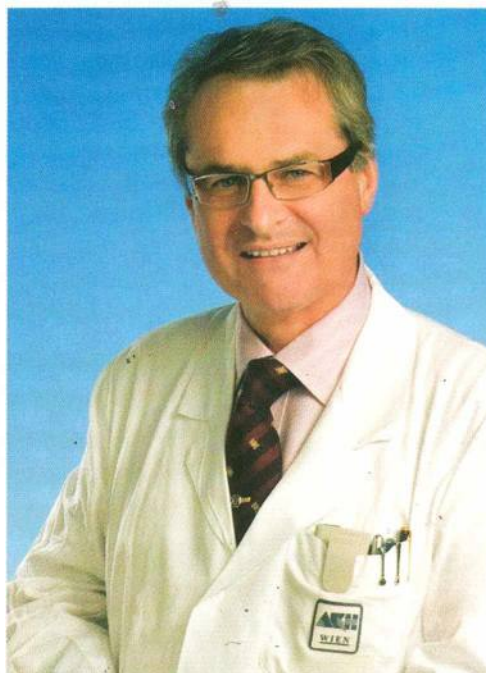
bim despre tratamentul multidisciplinar al acestor cazuri. Vin mulți specialiști din România, Bulgaria, Thailanda, Cehia, Ungaria, Italia etc; încercăm să vedem dacă există vreo diferență în ceea ce privește evoluția bolii, încrederea în tratament și vrem să stabilim niște pași care să fie urmați peste tot, în Praga, în București... Încercăm să le dăm încredere oamenilor. Ar fi interesant să facem un studiu internațional ca să vedem cum e la București, la Viena, la Budapesta, dar e nevoie, pentru rezultate riguroase, de comisii etice care să stabilească dacă sunt condiții cât de cât similare în aceste țări. De exemplu, dacă ai cancer la colon faci radio și chimioterapie. E la fel peste tot? E posibil peste tot? Ar fi bine să se ajungă la asta dar, deocamdată, sunt întrebări adresate viitorului.

■ Ați rămas în relație de prietenie sau de apropiere cu unii dintre foștii pacienți?

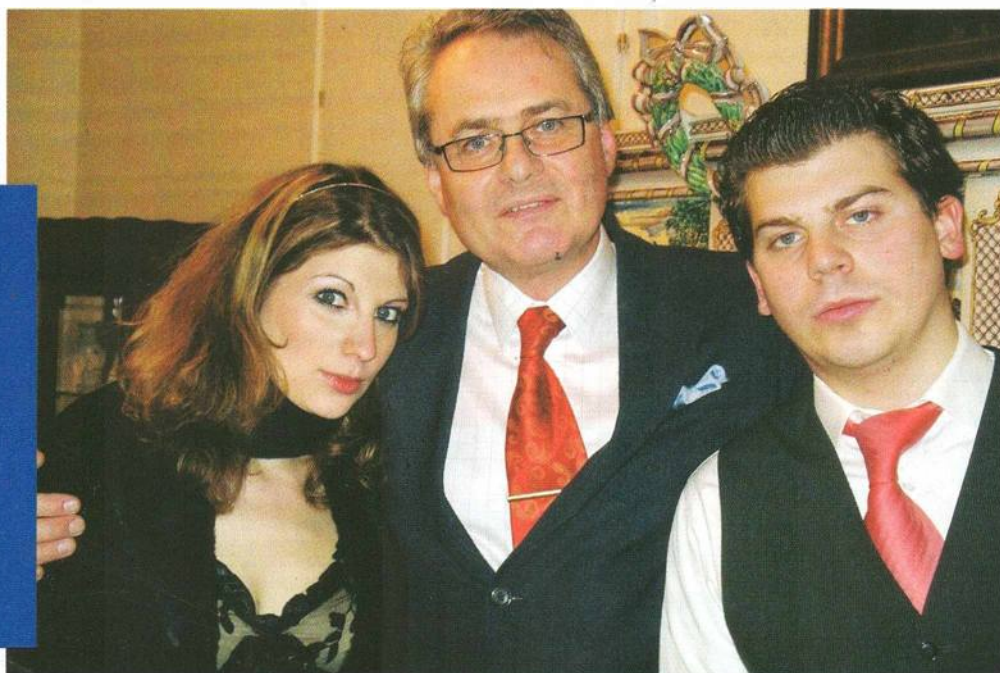
Da. Am operat mulți pacienți, vă puteți închipui; în astfel de situații, uneori te împrietenești cu ei. Mereu sunt fericit să-i reîntâlnesc după mai mulți ani și să-i văd sănătoși. E ceva cu totul special.

■ Care a fost cea mai mare reușită în cariera dumneavoastră?

Noțiunea de „reușită” este mai complexă decât pare și depinde de mulți factori. Am făcut multe operații reușite. Fiecare este un succes, dar nu pot să mi-l asum în totalitate, este unul de echipă: al anestezistului, al asistentelor etc. Nu sunt atât de egoist încât să afirm că succesul este personal, mereu este vorba de echipă. De asemenea, ține foarte mult de pacient, de modul în care respectă îndrumările pe care i le dai. El trebuie să

„Toată lumea are eșecuri, și eu am. Marele meu eșec este acela că nu petrec suficient timp cu familia mea. Orice aș face, ea ajunge pe planul doi. Cred că un echilibru între viața privată și cea profesională este ideal, dar câteodată nici în weekend nu e posibil de realizat.”

„Precum v-am mai spus, îmi place sportul. Când eram student, jucam fotbal, tenis. Și acum mă atrag sporturile cu mingea. În weekend încerc să mă relaxez în aer liber, să joc golf, să ascult muzică, să citesc ziare, să citesc o carte bună... Nu îmi place să îmi iau concedii lungi, de 5-6 săptămâni, pentru că nu pot sta atâta timp departe de pacienți, dar câteva zile de pauză – la 7-8 săptămâni de lucru – îmi sunt de ajuns pentru a mă relaxa.”

coopereze, echipa trebuie să coopereze... Dacă pacientul este optimist, ai rezultate mult mai bune decât dacă este pesimist. Deci este greu să vă răspund la întrebare. Timpul trece și trebuie să ai și noroc. Avansezi pas cu pas. Înainte eram vice-președintele acestei instituții, acum sunt președintele EFR, cunosc o mulțime de oameni noi în țările în care merg. Să nu uităm, însă, că îmbătrânim cu fiecare zi care trece... Dar îmi place să lucrez cu pacienții și mă bucur pentru fiecare dintre ei care pleacă din spital sănătos. Iar dacă nu se întâmplă asta, încerc să le ofer optimism, le pun la dispoziție analizele, terapia, îi supraveghez, îi îndrum. Fiecare zi este o zi „plină”!

■ Ce i se cere unui bun chirurg? Este stresantă această profesie? Oferă mari bucurii? E însoțită și de decepții?

Pe de-o parte e ușor să vă răspund, pe de altă parte e greu. Un chirurg bun înseamnă să nu fii doar un „mecanic”. Chirurgia implică, pentru mine, trei stadii: stadiul preoperativ, operativ și postoperativ. În primul stadiu trebuie să vorbești cu pacientul despre operație, despre așteptările lui, să-i faci analizele... Apoi, operația în sine trebuie să fie făcută foarte bine și eficient. Însă nu se termină totul aici. După aceea trebuie să-l îndrumi pe pacient, trebuie să-l supraveghezi, să-i scoți copile, să-l vezi la câteva săptămâni și apoi la câteva luni după intervenție. Cu fiecare

pacient ai o comunicare diferită. Fiecare dintre aceste elemente duce la definirea unui chirurg bun. Și da, este o meserie stresantă. Dacă o practici încât să fii mulțumit de rezultate, nu mai ai timp și de altceva, din păcate. Trebuie să fii foarte chibzuit cu timpul liber, niciodată să nu primeze concertele sau sportul sau alte activități, dar în același timp nici să fie complet eliminate. Ca medic ai nevoie de timp de odihnă. Este absolut necesar, pentru că altfel nu îți poți ajuta pacienții. Trebuie creat un echilibru.

text Silvana Pătrășcanu
foto Octavian Tibăr

Efectele crizei economice globale au fost resimțite mult mai puternic decât și-ar fi putut imagina cineva, de presa românească. Dacă 2009 a fost un an greu, debutul lui 2010 a demonstrat că este loc pentru și mai rău. Efectele crizei au lovit toate segmentele, de la cotidiene, la săptămânale, de la presa de specialitate, la cea de divertisment. Nu a contat calitatea, profilul, vechimea sau prestigiul publicațiilor. Nu a contat nimic.

Presă românească, „un câine de pază pus în lanț”

În 1990 mass-media a explodat. Existau 1.500 de publicații, 65 de cotidiane, de la doar 500 în 1989. În 1991 erau 83 de cotidiane, iar în 1992, 102. A fost perioada în care au apărut și s-au impus *Tineretul liber*, *Dimineața*, *Universul*, *Dreptatea*, *Azi* – un tiraj total de 700.000 de exemplare, zilnic. Fostul organ al Comitetului Central de Partid, *Scântea*, devenit *Adevărul*, și-a început existența post-revoluționară în prima zi de Crăciun a lui 1989. A fost perioadă de glorie a săptămânalelor *Expres* și *Zig-Zag* – cu un tiraj de 600.000 de exemplare la fiecare ediție, dar și apogeul revistelor 22 și *România literară* cu tiraje de 100.000 de exemplare, *Evenimentul zilei*, cotidian apărut în 22 iunie 1992, cu Ion Cristoiu redactor-șef, a stabilit recordul absolut, tipărind 600.000 de exemplare, zilnic.

Greul a început în primele luni ale anului trecut. În ansamblu, 2009 a însemnat pentru

presă reduceri salariale, disponibilizări, fără precedent, și falimente. Tonul a fost dat, în februarie 2009, de trustul *Intact Media Group* (care cuprinde *Jurnalul Național*, *Financiarul*, o serie de reviste dedicate publicului feminin și televiziunile *Antena 1*, *2* și *3*), care a redus bugetul alocat salariilor cu 20 la sută, și a concediat circa 50 de gazetari. *Intact* a operat o a doua restructurare în februarie 2010, alți 50 de oameni fiind disponibilizați, inclusiv colaboratori și corespondenți din țară. Printre cei cărora nu le-a mai fost prelungit contractul de colaborare s-a numărat și Ion Cristoiu, editorialist la *Jurnalul Național*.

În februarie 2009, *Ringier România* recunoaște că este afectat de criza economică și închide, din motive financiare, *Compact*, primul cotidian gratuit din România. Ultimul număr al ziarului a fost în 26 februarie 2009. Efectul imediat a fost concedierea a circa 50 de persoane. În aceeași perioadă a anului trecut, *Evenimentul zilei* a disponibilizat 36 de angajați, tot din motive economice. La mijlocul lui februarie 2010 *Ringier* a dat afară alți 150 de angajați, în principal redactori și șefi de departamente, iar revista *Diva* și-a încetat definitiv apariția, fiind considerată nerentabilă. Toți membrii redacției au fost concediați.

În martie 2009, Alecu Racoviceanu, membru în Consiliul Editorial al ziarului *Gardianul*, a disponibilizat 22 de angajați. Ziarul a închis ediția de Transilvania și toată rețeaua de corespondenți și au fost reduse cheltuielile salariale cu 20 la sută. Decizia a venit după o perioadă în care patronatul nu a putut onora salariile angajaților, întârzierile cu plata salariilor fiind mai mari de 60 de zile. *Gardianul* a intrat în imposibilitate de plată, iar ediția tipărită și-a încetat apariția din 7 ianuarie

2010. A fost închisă și pagina electronică a ziarului. *Gardianul* fusese lansat în 2002. În ultimul an ziarul a fost fățiș poziționat împotriva lui Traian Băsescu. Jurnaliștii de la *Gardianul* au fost cei care au publicat dezvăluirile din dosarul Omar Hayssam, în care l-au acuzat pe Traian Băsescu că a contribuit la fuga sirianului condamnat pentru terorism, dar și filmul în care președintele pare să lovească un copil.

Tot la începutul lui ianuarie și-a încetat apariția și cotidianul *Ziua*, lansat în 1994, sub conducerea lui Sorin Roșca Stănescu, fost adjunct al lui Ion Cristoiu la *Evenimentul zilei*. *Ziua* a închis și varianta online. *Ziua* a fost editat de grupul de presă *Ziua* și deținut integral de Asociația Salariaților Petrom, la fel ca și *Gardianul*. Criza financiară nu a ocolit nici grupul *Media Pro*. Tirajul celor două dintre publicațiile deținute de Sârbu, *Gândul* și *Pro Sport*, a scăzut dramatic, iar patronatul a avut mari dificultăți cu plata salariilor.

PubliMedia International a anunțat că va păstra brandurile locale editate de companie în variantă exclusiv online. Pentru că s-au dovedit nerentabile, și acestea au fost închise, la începutul acestui an.

Nici televiziunile nu au mers mai bine. Postul de televiziune *Romantica TV*, parte a grupului *Realitatea-Cațavencu*, a fost vândut, iar finanțarea pentru *Telesport*, canalul de sport al trustului, a încetat complet. În vara trecută au fost concediați în bloc 70 dintre cei 150 de redactori.

Televiziunea de știri *Realitatea TV* a trecut și ea printr-o restructurare care a trimis în șomaj circa 60 de oameni, anul trecut, combinată cu o reducere severă de salarii. O a doua restructurare, care îi vizează pe angajații care nu lucrează în departamentele de producție urmează în aprilie. *Realitatea TV* are probleme serioase și cu statul, pentru că nu a reușit să-și plătească dările, dar și cu parteneri media față de care are datorii. *Mediafax* a cerut insolvența RTV pentru o datorie de 50.000 de euro. La fel și agenția *Reuters* care, în jurul datei de 5 martie, a cerut Tribunalului București declanșarea procedurilor de insolvență, pentru datorii de 60.000 de lei. Numărul editorilor și al redactorilor agenției *NewsIn* a fost redus cu 60 la sută, și a fost închis ediția de print *Business Standard* care poate fi citită doar *on line*.

Cotidianul a apărut miercuri, 10 mai 1991. De ziua Regelui! Ultimul ziar a fost tipărit în 22 decembrie 2009. Oficial s-a afirmat că încetarea apariției este o chestiune temporară, până la găsirea unui investitor. Sau cel puțin așa afirmă Mihnea Vasiliu, director Divizia Quality a Grupului *Realitatea-Cațavencu*. „*Cotidianul* nu se închide. Se încheie editarea lui de către *Realitatea-Cațavencu*. Se va lua o

Presa românească își făcuse un titlu de glorie din faptul că era considerată ca una dintre cele mai credibile instituții. Mitul a fost spulberat. Raportul anual al Barometrului Global al Corupției arată că mass-media din România este, pentru prima dată, în topul 5 cele mai corupte instituții, acest lucru fiind, potrivit documentului, consecința imediată a politicilor editoriale.

pauză până la găsirea unui cumpărător. Până la ora actuală nu a fost găsit", declara Mihnea Vasiliu.

Ziarul, înființat de Ion Rațiu, era editat de Grupul *Realitatea-Cașavencu*.

Decizia nu a venit din senin. În vara 2009 Sorin Ovidiu Vântu, patronul Grupului *Realitatea-Cașavencu*, afirma că va renunța la a mai subvenționa producțiile de pe print și că va fi interesat doar de media online și de televiziune. Ultimul director al ziarului *Cotidianul* a fost Cornel Nistorescu (începând cu 1 august 2009). Neoficial prețul vehiculat pentru vânzarea ziarului a fost de 100.000 de euro. Unii au spus că este absurd de puțin, alții că, în vremuri de criză, suma este enormă, și că nu se va găsi un cumpărător. Nistorescu a susținut că este chiar el interesat de cumpărarea ziarului, dar că prețul depășește puterile lui financiare. În final Nistorescu a reușit să cumpere doar versiunea online a *Cotidianului* și să o mențină activă.

De vină pentru moartea ziarului au fost strategiile de marketing ale fostului publisher, a susținut Nistorescu în declarațiile publice pe care le-a făcut la închiderea ediției tipărite. „O strategie greșită de marketing a făcut să se adune datorii de 400.000 de euro către

Editura *Univers*, iar aceasta din urmă pare îndreptățită să ceară falimentul ziarului”, afirma Cornel Nistorescu. Se cuvine amintit, în contextul încetării apariției *Cotidianului*, că Nistorescu a fost singurul șef de gazetă care a avut curajul să vorbească explicit despre strategiile de piață greșite, despre managementul defectuos, și despre soluțiile finale, găsite și aplicate în pripă.

În România sunt trei moguli. Voiculescu, la *Antena*, după ce a pierdut alegerile, se luptă cu efectele crizei. Vântu face eforturi disperate pentru a limita pierderile și pentru a menține în stare de funcționare părți ale trustului care nu au falimentat, încă. Patriciu face investiții, cumpără branduri, aduce oameni și face ședințe de *brainstorming* în Brazilia. Nu s-au redus salariile, nu s-au făcut concedieri colective. *Adevărul Holding* concediază doar din motive de interes al bussinesului și nu din rațiuni economice. Crezul lui Patriciu: „**Presa face bani!**”

Adevărul de seară are 33 de ediții locale. Tirajul *Adevărul* crește, *Click!*, tabloidul Holdingului, este lider pe segmentul lui. Din mai anul trecut se vinde în Italia, în 48 de orașe, la prețul de 1,9 euro. Oficial, conform

BRAT, topul celor mai vândute ziare este: tabloidul *Click!*, *Adevărul* și *Libertatea*. *Adevărul* a înregistrat în ultimele trei luni ale anului trecut o medie a vânzărilor de circa 130.000 de exemplare, față de anul trecut când media era de 65.000 de exemplare. Spre comparație, *Evenimentul zilei* a vândut în ultimele trei luni ale lui 2010, 35.000 de exemplare.

La mijlocul lui decembrie 2009 Dinu Patriciu declara pentru *EvZ*: „**Adevărul Holding își va continua creșterea și investițiile în infrastructură. Nu vreau investiții în televiziune, nu mă interesează televiziunea**”. *Adevărul Holding* deține cotidienele *Adevărul*, *Adevărul de seară* și *Click!*, revistele *Forbes*, *Dilema Veche* și *Dilemateca*, *Historia*, pe care Ion Cristoiu a vândut-o, în vara trecută mogulului, și este publisher al cotidianului ucrainean *Blik*.

Evenimentul zilei și *Capital* au fost vândute de *Ringier România* către Editura *Evenimentul* și *Capital* pentru 200.000 de euro. Așa rezultă din datele publicate în Monitorul Oficial, referitoare la tranzacție. Pe de altă parte, cumpărătorul, Bobby Păunescu, a declarat pentru *Mediafax* că această sumă reprezintă doar o parte din prețul de achiziție. Bobby

Conducerea Senatului își limitează cheltuielile, motiv pentru care nu mai cumpără ziare. Vor primi pachete de ziare doar președintele Senatului și liderii grupurilor parlamentare, iar restul senatorilor, o revistă a presei, întocmită de Secretariatul General. Senatul a alocat pentru cheltuielile legate de cumpărarea ziarelor suma de 200.000 de lei, pentru tot anul 2010.

Păunescu mai spune că prețul tranzacției este confidențial, iar suma de 200.000 de euro declarată public este suma prevăzută într-unul dintre contractele semnate de Editura *Evenimentul și Capital* și *Ringier*.

„Având în vedere că modul de a calcula prețul final este unul complex și implică și alte lucruri – mai multe contracte – Editura *Evenimentul*, *Capital* și *Ringier* au stabilit ca prețul de achiziție al celor două publicații să rămână confidențial. Suma de 200.000 de euro este parte din suma de achiziție a publicațiilor *Evenimentul zilei* și *Capital*. Nu este suma finală”, a explicat Bobby Păunescu.

Se apreciază că în jur de 1.500 de jurnaliști și-au pierdut locurile de muncă, dar statisticile oficiale privind rata șomajului nu îi cuprind. Au fost închise mai mult de 20 de cotidiane, în toată țara. Au falimentat peste 100 de periodice. Autoritățile, Guvernul sau reprezentanții ai ministerelor nu au avut nici o intervenție, nici o inițiativă prin intermediul căreia să încerce susținerea mass-media. Toate celelalte state din Europa au făcut-o!

„Presa e sufocată de politică” susține Ion Cristoiu

Cum vedeți situația presei, azi?

Presa ar trebui să-l aibă drept stăpân pe cititor și nu pe patronul trustului de presă. Patronul trebuie să stea departe de publicațiile lui, pe iaht, și să-și întrebe contabilul, o dată pe an, ce profituri i-a adus investiția.

S-au închis ziare, se închid ziare, se restrâng...

Ce se petrece acum este normal. Pe de o parte este consecința crizei economice, pentru că și în acest domeniu trebuie să se țină cont de economie. Dar este și o selecție, necesară, de pe urma căreia vor rămâne cei buni. Ziarele care s-au închis în ultima perioadă sunt ziare deja condamnate, de anul trecut. Patronii le-au prelungit agonia, miza fiind campania electorală... Asta este!

Este doar vina crizei economice?

Nu, nu este doar vina crizei. Pentru multe publicații este vina patronilor. Patronii ar trebui să-și lase doar angajații să se ocupe de conținut. O publicație bună aduce bani, iar calitatea vine doar din conținut.

Ce ați face dacă ați conduce un ziar?

Aș reinventa. Presa a fost și este sufocată de politică. Este nevoie de informație despre viața de zi cu zi. Acum au de suferit mai ales ziarele care au trăit doar din politică. Presa nu mai trebuie făcută pentru a fi citită la Cotroceni, în ministere sau la Guvern. Pe omul de rând nu-l mai interesează asta. Presa trebuie să se întoarcă spre actualitate,

foto MediaFax

spre social. Nu spun că trebuie renunțat la politică, dar trebuie abordată altfel, din alt unghi. Și aș mai spune ceva: ar trebui să renunțăm la opinie. Presa de azi este făcută doar din oameni care au opinii, parcă este presa de dinainte de 1992, înainte să apară *Evenimentul*. Toată lumea scrie editoriale! Editoriale ar trebui să scrie doar cei trecuți de 55 de ani, care să nu se mai mire, atât de ușor, de ceea ce se întâmplă în jurul lor. Stau jurnaliștii în redacții și scriu editoriale. În presa de azi toată lumea se miră!

Mai este presa câinele de pază?

Presa românească este un câine de pază pus în lanț. Ca să reprezinte ceva ar trebui să fie câinele de pază al cetățeanului. Stăpânul câinelui ar trebui să fie cititorul... Dar e foarte greu!

Cum se vede din afara

Mario Garcia, consultant media american, supranumit „doctorul de ziare”, specializat în design de publicații print și online, declara, citat de Mediafax, la mijlocul lui februarie, că principala problemă a ziarelor din România este modul în care prezintă informațiile, din punctul de vedere al conținutului: „Eu știu că România este o piață în dezvoltare, cu schimbări politice, dar cred că ar trebui să se schimbe modul în care sunt spuse poveștile. Este o problemă de selecție a subiectelor. Este prea puțin interes pentru subiecte de lifestyle și prea mare interes pentru politică”.

Julie Nickles, atașatul de presă al Ambasadei SUA, a pus degetul pe rană: „Criza economică a afectat numeroase instituții de presă din SUA, din România și din lume. Soluția este ca jurnaliștii să găsească formula prin care să răspundă nevoilor publicului”.

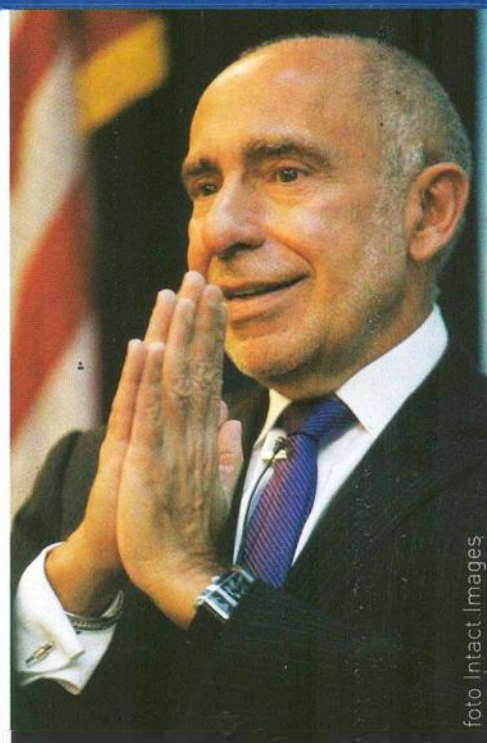
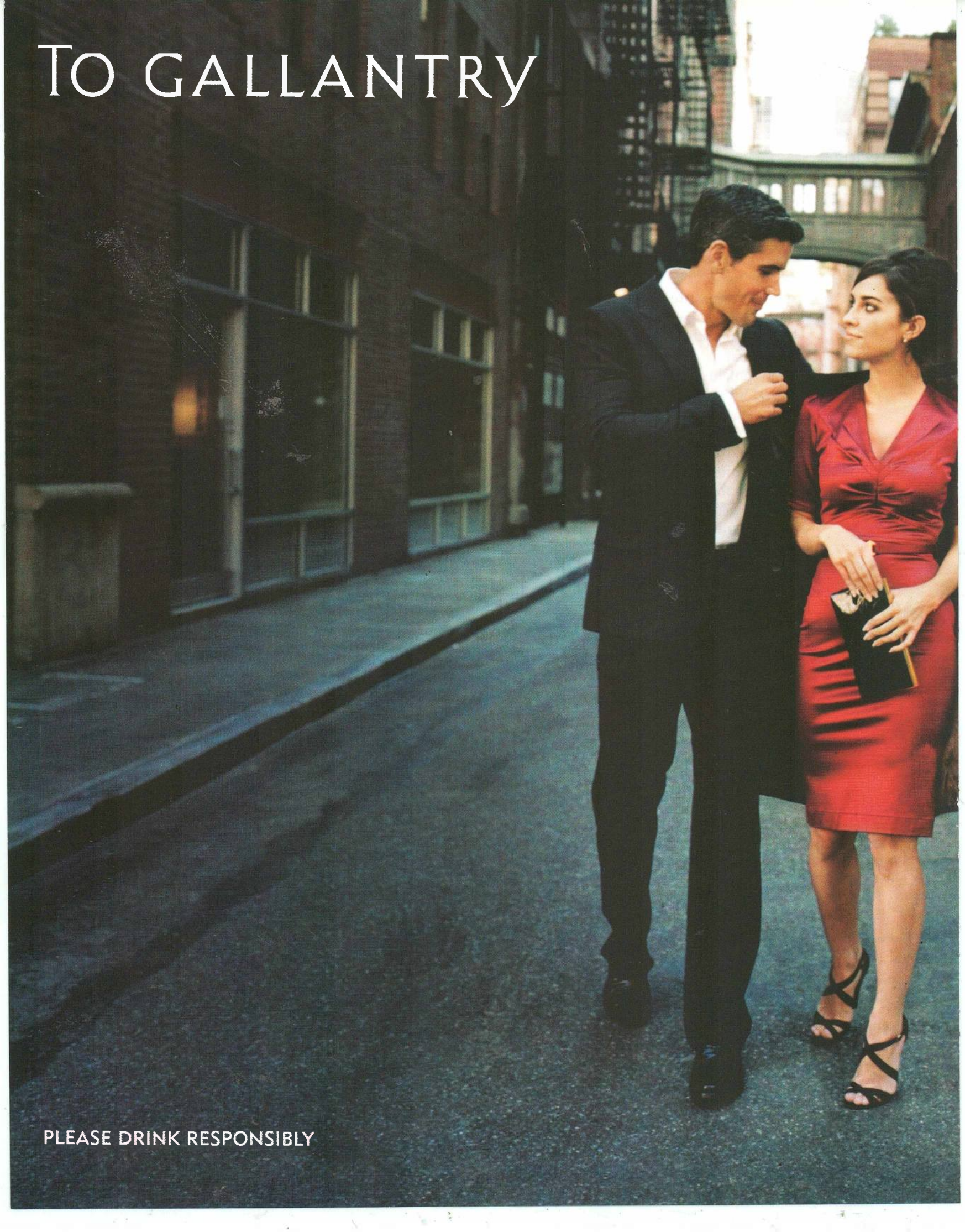
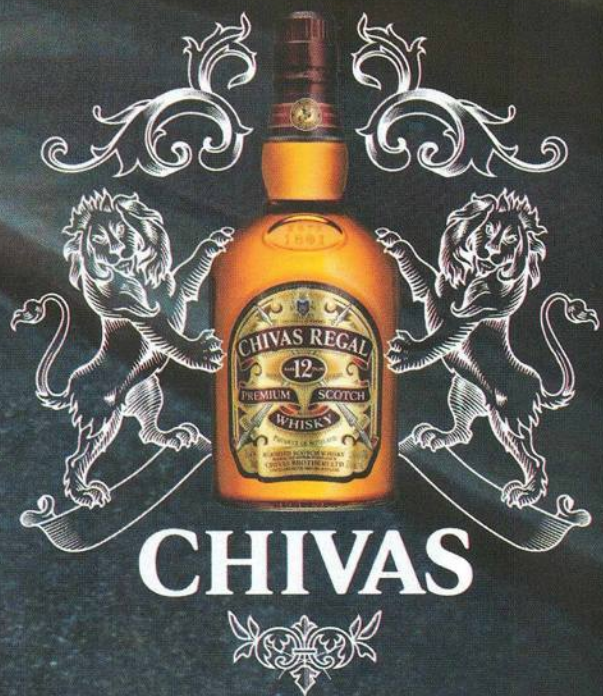

foto Intact Images

TO GALLANTRY

PLEASE DRINK RESPONSIBLY

CHIVAS

LIVE WITH CHIVALRY

La jumătatea secolului al XIII-lea, regele Ungariei, Bella al IV-lea comanda vestiților armurieri de la Sibiu 80 de tunuri, pentru că orașul transilvănean avea deja tradiție în fabricarea acestor noi și devastatoare arme. În anii '80, tot la Sibiu, se inventează *Jerry*.

text Octavian Repede
foto arhiva familiei Repede,
realizate de Vasile Cârdei

Jerry

povestea unui tun

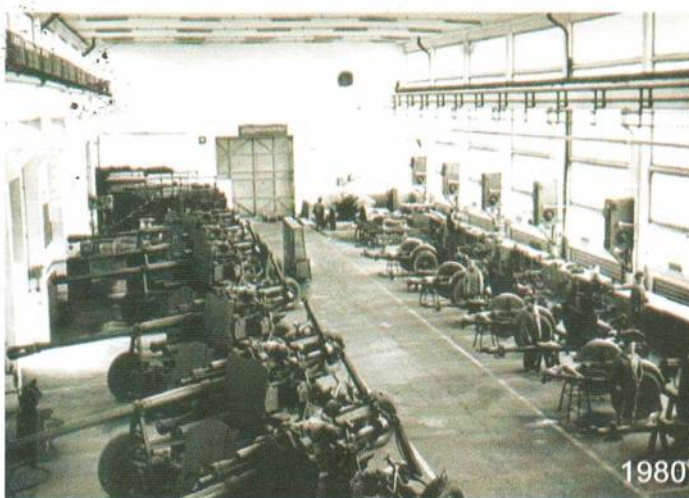
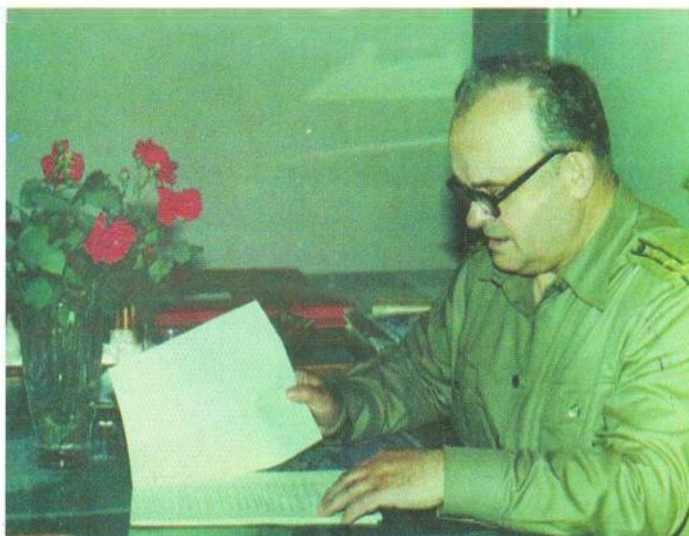

Vasile Repede adună și o colecție de inovații și invenții: sudarea și tratamentul termic al pieselor de armament în condiții speciale, proiectarea unui nou tip de aruncător de grenade, denumit sugestiv „capra cu trei iezi”, utilizarea pentru prima dată a dizolvării anodice în prelucrarea țevelor și, nu în ultimul rând, tunul special demontabil, calibrul 76 mm.

Povestea începe în plin regim comunist, atunci când col. Vasile Repede își asumă, în fața ministrului Apărării Naționale, Constantin Olteanu, o sarcină specială: realizarea unui tun demontabil care să poată fi cărat în zonele montane dificile. O idee bună, însă greu de îndeplinit pentru multe unități militare de producție, care refuză proiectul. Pentru echipa tehnică de la UM 01434 din Sibiu va fi însă o rețetă de succes. După schițele primite, în fața tehnicienilor militari se conturează imaginea unui tun cunoscut, calibrul 76 mm. Ceva asemănător cu cele folosite de britanici în fulgerătorul război al Malvinelor, din 1982. Spionajul tehnic românesc se pare că funcționase cu succes și de data aceasta. Zvonurile spuneau că proiectul se primise pe filieră iugoslavă. Însă de la aceste schițe, de proveniență controversată, și până la realizarea fizică, mai erau necesare studii și inovații. Fabricarea unui tun este o sarcină dificilă, iar testarea și calibrarea lui implică multe riscuri.

Întreg proiectul a fost conceput și realizat pe parcursul mai multor ani, perioadă care a reprezentat mii de trageri și zeci de nopți nedormite. Pentru realizarea acestei piese de artilerie a lucrat cu migală o echipă întreagă de ingineri civili și militari, maiștri și muncitori. Rezultatul... a fost o mare reușită: un tun mic! Pentru dimensiunile lui *mignone* tunul a fost poreclit *Jerry*, după personajul din vestitele desene animate *Tom și Jerry*. Așa

Col (r). ing. Vasile Repede, după ce a absolvit Liceul de Arte și Meserii în Blaj, a fost admis la Academia Tehnică Militară din București, specializarea Arma-ment. După termina-rea studiilor, în decembrie 1955, locotenentul Vasile Repede este repartizat la Arsenalul Armatei Sibiu. Din 1966 este numit comandant al unității 01434, bază militară ce a preluat atribuțiile Arsenalului Sibiu, transformat între timp în uzină de piese auto, funcție pe care o va menține până la pensionare, în 1987.

cum micuțul șoricel nu putea fi prins nicio-dată, strecurându-se prin cele mai înguste cotloane, și *Jerry*-tunul, de calibrul 76 mm, putea fi transportat foarte ușor, manevrat de doi oameni și ascuns cu ușurință la nevoie. Se adapta perfect pentru lupta de rezistență în munți, în zone rurale sau pentru misiunile vânătorilor de munte.

Tunul a fost omologat în 1985, brevetat și, apoi, fabricat în producție de serie mică, dar nu pentru înzestrarea armatei române, ci pentru export...

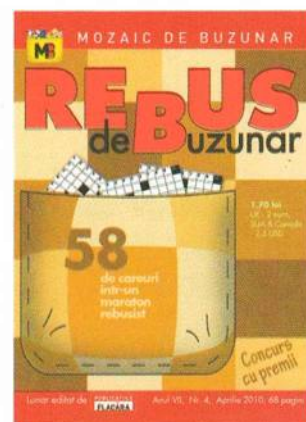
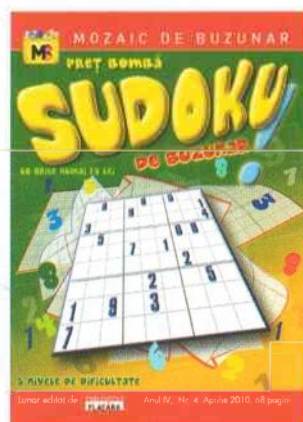
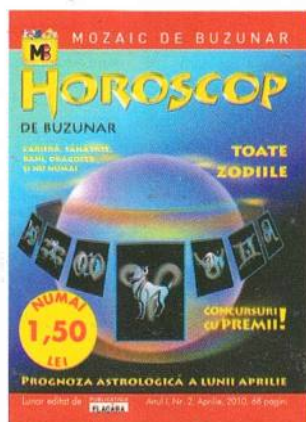
Urma lui s-a pierdut, probabil prin țările lumii a treia, cu care România socialistă avea puternice legături comerciale. Domnul Repede este convins că *Jerry* încă este prezent în înzestrarea militară, undeva pe glob. După ce și-a realizat acest vis, col. Vasile Repede, comandant al UM 01434, a ieșit, cu „misiunea îndeplinită”, la pensie.

Chiar dacă orașul transilvănean are o tradiție de aproape zece secole în ceea ce privește artileria, din păcate, legendele numeroșilor armurieri din arsenalele Sibiului sunt date uitării. Peste dosarele sigilate din arhivele secrete unde zace Jerry se adună praful... Un muzeu al armurierilor, în adevăratul sens al cuvântului, despre tot ceea ce s-a realizat de-a lungul secolelor la Sibiu, va rămâne doar o speranță.

În aprilie, la chioșcurile de presă

MOZAIC DE BUZUNAR

Ceea ce s-a întâmplat luna trecută – și se tot întâmplă în ultimele trei luni – pe scena politică românească nu reprezintă decât consecința rezultatelor de la alegerile din decembrie anul trecut. Cine a *mutat* bine? Cine a *greșit*? Acum se decontează lucrurile.

text Mihail Gălățanu
foto Agerpres și Intact Images

Un crin, un ludovic, o cataramă

Mircea Geoană a fost dat deoparte, datorită presiunilor din partid, pe când Crin Antonescu a reușit să reziste în șa, chiar dacă murgu-i turbulent. Cum e mai bine? Și pentru cine? Până și Geoană, pe ultima sută de milimetri a reuniunii pesediste, părea că se desprinde în câștigător. Dar n-a fost așa. Ar fi de glosat, însă, și pe marginea faptului că PNL este singurul partid politic care mai poartă numele de istoric. La șefia sa au fost trei candidați – și ne vom referi, mai încolo, la fiecare, pe rând.

Între timp, hai să ne mai întrebăm – preț de un bob zăbavă – ce face PDL. Ce clocește? Chiar se „rebranduiește”, cum se titra pe sticla televizorului? Mistuie victoria? O fi ușor sau greu de digerat triumful lui Traian Băsescu? Până

Dacă luna/ sau lunile de început ale anului au fost alocate PSD-ului, în martie, PNL a ținut capul de afiș. A fost, desigur, și congresul CONSERVATORILOR, dar el a căzut, cumva, în umbra LIBERALILOR – și, poate, într-un fel, este firesc să fie așa. Partidul Național Liberal este, oricum ai da-o, al treilea partid al țării, după (aproape) toți indicatorii. Are și conștiința, după cum s-a avansat la congres, existenței între doi coloși: PDL și PSD. Și a condiției arbitrului între cei doi „pachidermi”.

una-alta, între timp, o misiune tot are: să secrete un lider. Un lider care să poată participa la alegeri, să le câștige, să conducă România peste cinci ani. Va putea să facă acest lucru? El pare îndepărtat, cumva, dar și un lider se plămădește în timp. Dar, despre asta, mai pe larg într-un număr viitor.

Nu le rămâne, poate, decât de încercat o variantă (ras)putiniană: Boc-președinte, Băsescu-premier? Boc-marionetă. Băse-păpușar. Da, da, bine-bine, dar chiar și așa, cum să câștige Boc, care e „răul cel mai mic”, alegerile? Doar prin furăciune, ca și la alegerile anterioare. Altfel, îl bat – de-i sună capacele – și Antonescu, și Ponta. Și oricine mai vreți dumneavoastră. Așa că PDL are nevoie de un lider, și nu unul oarecare, ci unul eligibil, la alegerile următoare.

Cotat, de departe, cu prima șansă, Crin Antonescu a reușit, de altfel, să și-o adjudece. E drept, însă, presiunile la care a fost supus par mai mici decât cele la care s-a fost perpelit Mircea Geoană. De acum, însă, începe perioada critică. Ori învinge – și mână partidul către o respectabilă/viitoare guvernare, ori va fi descărunat. Se laudă el, e drept, cu cel mai bun scor la electorale, că e locomotiva partidului, dar tare mi-e teamă că acel „scor” vine mai degrabă în urma punctelor bune pe care le-a obținut, mai târziu, mai grăbiș, guvernul Tăriceanu. A surprins pe toată lumea duritatea atacului îndreptat împotriva lui Viorel Cataramă, acel „nu știu ce grad are”, dar el pare de înțeles dacă ne gândim ce adversar are în față Antonescu: unul ascuțit la limbă, ca Traian Băsescu. Crin Antonescu încearcă să-și exerseze colții de lup (mai) tânăr pe confracții din partid, în competiția „internă”, cu gândul doar la „marea confruntare națională” în care, dacă nu va fi combativ în fața lui Băsescu, își va pierde gâtul/capul și din fruntea liberalilor.

Principalul *contraținat*, Ludovic Orban. Șalangeru', cum se zice. Deși, cumva, prost poziționat. Cotat, de pe la prima strigare, cu

doar aproximativ 20% din voturi. Altfel, e un om de acțiune. Un tip care „face”, nu doar dintre cei care vorbesc. Are și inițiative culturale, știe să miște lucrurile, poate fi un bun realizator/ și coordonator de proiecte. Orban e acid, știe să fie șfichiuitor, să critice, dar nu e îndeajuns atât. Este, cumva, „variante de rezervă”, în caz că Antonescu va eșua în mandatul care i se prefigurează de acum înainte.

Ar fi fost mai bine dacă nu i-ar fi trecut prin cap să se înscrie sau dacă întreba un consilier înainte de a face pasul. Dar, probabil, a vrut să încerce marea cu degetul. Să vadă dacă mai are sorți de izbândă. Verdictul final a fost, însă, necruțător: nici o șansă. Eligibilu' etern, acesta e Cataramă. Și el, tot personaj de Caragiale. Putea să întrebe pe oricine din partid (sau dintre experți/analisti politici) și, eventual, să își calculeze mai bine mișcările – și ar fi înțeles că nu mai are nici un rost să se prezinte la start, pentru că nu poate strânge mai mult de 5% – și acela era chiar un procent generos. Dacă ar fi renunțat dintru început, făcea economie de nervi, bani, zarvă, resurse. Sau, poate, dimpotrivă, dacă și-ar fi anunțat foarte din timp candidatura, ar fi putut capta niște (mai clare!) ecouri orientative. Greu de înțeles ce a vrut, până la urmă, să facă Viorel Cataramă, altceva decât să își forțeze destinul. După renumele și buhul pe care îl are, după asocierea cu hocus-pocusul fondurilor de investiții, greu de crezut că, în partidul liberal, se mai poate face ceva cu această imagine. A fost, de altfel, taxat fără milă de Crin Antonescu atunci când a făcut aluzie la trecutul lui – presupus securist – din perioada comunistă. Presupus, dar greu de dovedit. Tocmai, am putea spune că Antonescu a mers pe cealaltă prezumție: de vinovăție.

Totuși, lui Viorel Cataramă i se poate recunoaște măcar un merit: era liberal pe când alții nu știau ce-i aia. În plus, a pus un umăr la mișcarea liberală. Da, veți spune, dar atât nu e îndeajuns...

CHIVAS CHIVAS CHIVAS

Interviu de Andrei Ioan Dimulescu

Backstage cu Maria Radu

■ Ce mai faci tu, Maria Radu?

În această perioadă pot declara fără falsă modestie că sunt extrem de ocupată. Mă pregătesc de lansarea următorului single: *Miss everything*. O piesă rock extrem de frumoasă, compusă de George Popa. În paralel merg la o grădiniță particulară și învăț copiii să cânte; săptămânal am repetiții cu trupa mea; concerte; apariții tv etc. Nu prea am timp să mă plictisesc.

■ Ce îți place mai mult: scena sau studioul?

Sunt stări diferite. În studio e o muncă migăloasă, construiești, experimentezi. E

Eu unul, recunosc, mi-am dorit dintotdeauna ca Maria Radu să ne reprezinte la *Eurovision* și cam pe unde se poate, pentru că merită. O voce minunată și o personalitate pe măsură, doamnelor și domnilor: Maria Radu!

partea nevăzută a procesului. Prefer scena. Acolo există interacțiune cu oamenii și un schimb de energii care mă motivează teribil.

■ Unde ai petrecut ultima vacanță?

La Paris, acum trei săptămâni.

■ Care au fost ultimele trei cd-uri cum-părate și de ce?

George Benson (CD), Shakespeare – A douăsprezecea noapte (Dvd), Rockn'rolla (Dvd) – un film de Guy Ritchie.

■ Care au fost ultimele trei cărți citite?

Factotum (Charles Bukowski), *Crimele din Wimbledon* (Nigel Williams), *Ești un animal*, *Viscovich* (Alessandro Boffa).

■ Ai văzut vreun film bun în ultimul timp?

Am văzut câteva bunicele, dar am revăzut unul foarte bun: *Being John Malkovich*.

■ Poți să ne descrii regimul tău alimentar?

Sunt ovo-lacto-vegetariană de zece luni.

■ Cum ți-ai descrie garderoba actuală?

Diversificată. Predomină ținutele sport și ținutele de scenă.

■ **Ai hobbyuri, pasiuni, manii?**

Îmi place să fac sport: înot, schi, role etc. Am făcut înot și sărituri de performanță.

■ **Joci jocuri de societate? Cu cine?**

Nu.

■ **Acum ai ocazia: părerea ta sinceră despre prietenii tăi?**

Prietenii mei foarte buni sunt câțiva și sunt minunați.

■ **Despre cineva în mod anume?**

Aș vrea să spun câte ceva despre fiecare,

dar e mult de spus. Pe scurt, sunt extrem de norocoasă că există în viața mea.

■ **Te uiți la ceva la televizor în mod constant?**

Nu.

■ **Îți place politica?**

Nu.

■ **Dacă mâine ai câștiga la loterie o sumă imposibil de cheltuit într-o viață, ce ai face?**

Aș încerca să-mi prelungesc viața.

■ **Dacă lumea colapsează, pe cine suni?**

Pe Bruce Willis.

■ **Ce îți dorești de la 2010?**

Foarte multe concerte, vacanțe, „peace and love”.

■ **Câteva sfaturi de frumusețe?**

Sport, 2 litri de apă pe zi, ceai verde și o gândire pozitivă.

■ **Un ultim cuvânt?**

Vă îmbrățișez și vă aștept la concerte!

„Totul este complicat atunci când ești tânăr, femeie și vrei să dirijezi o orchestră”, susține Mihaela Cesa Goje, una dintre puținele femei dirijor din România.

text Alice-Claudia Gherman
foto arhiva personală

Mihaela și orchestra

„Am început studiile muzicale la vârsta de cinci ani mai întâi cu vioara, iar doi ani mai târziu urmând și lecții de pian. A fost inițiativa părinților mei care, deși îmbrățișează alte profesii decât cea de muzician, au știut să mă

susțină, să mă motiveze mereu. După absolvirea Liceului de Artă A. Popp din Satu Mare secția pian, am continuat studiile la Academia de Muzică Gheorghe Dima din Cluj Napoca unde, la sugestia maestrului Cornel Groza, am început studiile în dirijat la clasa maestrului Florentin Mihăescu. După absolvirea masteratului, în 2004 am fost admisă la *Royal Academy of Music* din Londra. A fost un moment decisiv pentru mine, pe lângă orele de curs, am asistat

zeci de ore la repetiții cu marile orchestre londoneze, în special la *London Symphony Orchestra*, având ocazia să intru în contact cu dirijori renumiți”, povestește tânără dirijoare.

„Principală problemă ca dirijor tânăr este faptul că instrumentul tău, orchestra, nu este ceva accesibil, adică pentru studiu nu ai la dispoziția ta zilnic vreo 40 de instrumentiști care să vină să cânte pentru tine ca tu să poți căpăta experiență, prin urmare minutele pe care le petreci în fața orchestrei sunt extrem de prețioase. Multiplele cursuri de vară pe care le-am urmat mi-au fost de real ajutor în această privință. Tot ceea ce încerc să fac este să mă pregătesc cât pot de bine pentru fiecare angajament pe care îl am. Cred că dacă ești total dedicat transmiterii mesajului muzical, comunicarea cu orchestra devine naturală.

Cea mai mare provocare pentru mine a fost, însă, momentul în care am fost anunțată că sunt câștigătoarea competiției *Taki Concordia Conducting Fellowship*, care presupune că pe o perioadă de doi ani voi susține concerte cu orchestre profesionale americane. Un prim contact l-am avut în octombrie anul trecut când m-am aflat la pupitrul orchestrei *Colorado Symphony*. Și încă ceva! Competiția *Taki Concordia Conducting Fellowship* a fost fondată de celebra dirijoare americană Marin Alsop, care reprezintă totodată un model pentru mine.”

Pentru 2010 Mihaela Cesa Goje are câteva proiecte în derulare printre care continuarea colaborării cu orchestrele filarmonicilor din Sibiu, Cluj, Oradea și totodată va debuta în Statele Unite. Soțul – instrumentist – și prietenii sunt cu toții alături de tânără dirijoare. „Sunt extrem de norocoasă să am un soț extraordinar, care este alături de mine la fiecare pas. Fiind instrumentist înțelege foarte bine problemele cu care mă confrunt și-mi oferă feedback extrem de prețios. Este încântat de ceea ce fac. În general, prietenii fiind muzicieni, ne înțelegem și ne susținem reciproc.”

Mihaela Cesa Goje, din Satu Mare, are 31 de ani și deja a dirijat corul Academiei Regale din Londra, colaborează cu orchestra Colorado Symphony din SUA, s-a aflat la pupitrul orchestrelor Filarmonicii de Stat Transilvania din Cluj, orchestra Teatrului Muzical din Galați, orchestra Filarmonicii din Pitești etc.

În curând la TEATRUL NAȚIONAL DE OPERETĂ
"ION DACIAN"

TNO

Paris, Mon amour

Colaj de musicaluri

UN SPECTACOL DE RĂZVAN IOAN DINCĂ

DIRIJOR: LUCIAN VLĂDESCU

COREGRAFIA: FLORIN FIEROIU

DECOR: SABINA SPATARIU

COSTUME: OANA BOTEZ

DIRIJOR COR: GABRIEL POPESCU

Director General: RĂZVAN IOAN DINCĂ

Proiect desfășurat în cadrul programului Music-hall – Punte peste culturi

Partener:
CONSILIUL GENERAL AL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

Teatrul Național de Operetă "Ion Dacian"
este o instituție publică de cultură finanțată de
Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național

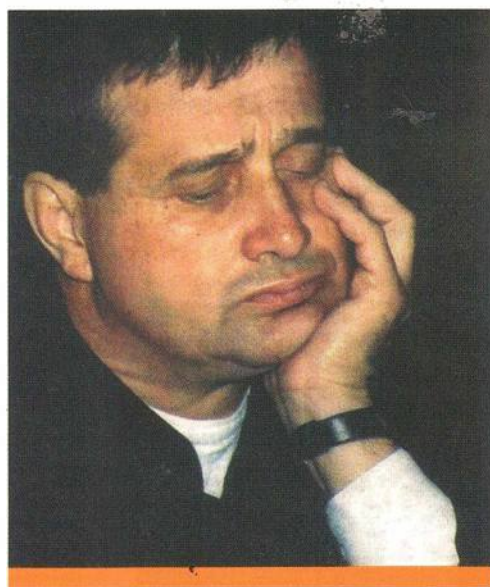
Partener:
MUNICIPIUL BUCUREȘTI
PRIMĂRIA
SECTORULUI 1

O carte care ne prezintă o galerie impresionantă de personaje reale, surprinse în cele mai neobișnuite situații

text Alex. Ștefănescu

Întâmplări cu scriitori

O porție de musaca

Într-o vară, la Neptun, stăteam la o masă de pe terasa Vilei Scriitorilor și mâncam o musaca. Peste cubul format din straturi de cartofi și carne tocată, bucătarul revărsase smântână și pastă de roșii, compunând o porție extrem de ispititoare. Mâncam hotărât și eficient, tăind câte o bucată zdravănă și făcând ca porția să se micșoreze rapid. Tocmai atunci și-a făcut apariția nu știu de unde Mircea Dinescu, care m-a studiat o clipă ironic și mi-a spus dojenitor:

– Alex, Alex, tot la plăcerea asta ai rămas. Mai sunt și alte plăceri pe lume...

Am înțeles la ce făcea aluzie și i-am răspuns:

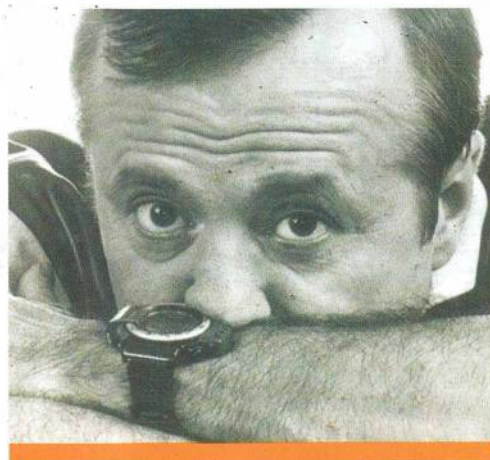
– Ai dreptate, dar eu prefer musacaua.
– De ce?!, a întrebat Mircea Dinescu, cu falsă candoare.

– În primul rând, i-am explicat, pentru că musacaua mă acceptă imediat, nu trebuie să o... conving. După ce mi-o aduce chelnerul, trec direct la acțiune. În al doilea rând, nu sunt nevoit să mă ascund cu ea prin tot felul de locuri întunecoase. O savurez în mod declarat, în văzul lumii.

Plus multe alte avantaje: musacaua nu rămâne gravidă, nu are SIDA, nu-mi cere să o iau de nevastă...

– Gata, bătrâne, m-ai convins, m-a oprit Mircea Dinescu din perorație, așezându-se la masa mea. Chelner, adu-mi și mie o musaca!

Un copil într-un coș de nuiiele

La începutul anilor '80 lucram sub conducerea lui Ion Cristoiu la SLAST. Prin redacție se perindau mulți scriitori tineri, dornici să colaboreze. Într-o zi, în biroul lui Jack (așa îi spuneam pe atunci cu toții lui Ion Cristoiu) a intrat o tânără prozatoare, Carmen Francesca Banciu. Constatând că el nu se afla acolo, s-a așezat într-un fotoliu, în așteptarea lui. Carmen, o excentrică, obișnuia să-și poarte copilul nou-născut cu sine, într-un coș de nuiiele împletite. Coșul cu copilul l-a depus pe biroul lui Jack, deasupra unui teanc de manuscrise. După un timp, în încăperea a intrat un coleg de-al nostru, cunoscut pentru înclinația lui de a curta orice femeie, și a invitat-o pe prozatoare la o cafea, la bufet. Carmen a plecat cu el, lăsând coșul cu copil cu tot pe birou.

Toate acestea, le-am reconstituit ulterior. Atunci, însă, nu știam cum se succedaseră faptele. Mă aflu într-o încăpere alăturată și l-am auzit pur și simplu pe Jack țipând îngrozit:

– Alex! Alex! Vino repede aici!

Am alergat la el crezând că se întâmplase o

nenorocire. Jack, roșu la față, sufocându-se de spaimă, îmi arăta cu degetul spre propriul lui birou:

– Ce e acolo?!

Am examinat coșul, pedant, și i-am răspuns:

– Un copil.

Nu de răspunsul ăsta avea nevoie:

– Știu că e un copil. Dar ce cauți aici?!

Atunci, jucându-mă, i-am spus:

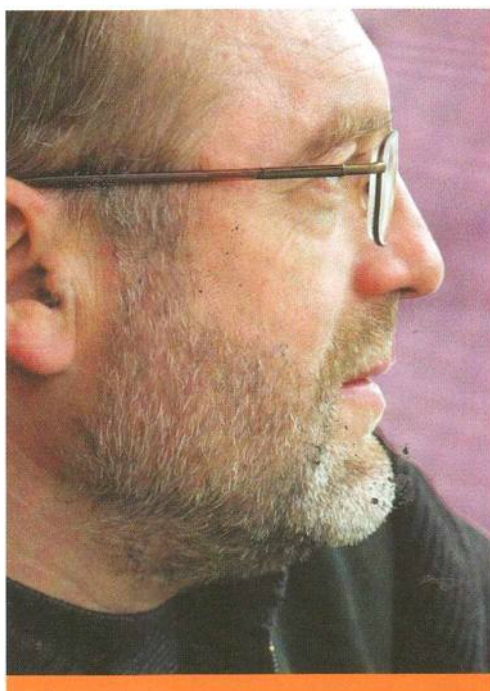
– Cred că e un copil făcut de tine, în afara căsniciei. Iar tânăra mamă ți l-a adus în dar, ca să-ți amintească de obligațiile pe care le ai...

Ion Cristoiu își pierduse însă complet umorul:

– Alex, te implor! Ia-l de aici! Ia-l! Să dispară! Să nu-l mai văd! Fă asta pentru mine!

N-am să uit niciodată panica de atunci a lui Jack. Când s-au lămurit lucrurile, a fost atât de bucuros, încât i-a publicat prozatoarei toate textele pe care ni le adusese, fără să le mai citească.

In bed with Madonna

În 1990, fericit că, în sfârșit, pot să călătoresc în Occident, am plecat, împreună cu Gabriel Dimisianu, la Paris. Drumul l-am făcut cu un autobuz de ocazie (care ducea elevi din România la un concurs de ortografie franceză organizat de primăria Parisului). Ajunși la destinație, Gabriel Dimisianu s-a instalat în locuința prietenului său Dumitru Țepeneag, iar eu am fost găzduit câteva zile de Leonida Mămăligă. Apoi am ajuns musafirul lui Matei Vișniec, care avea o garsonieră în Cité Universitaire.

Matei Vișniec, despre care se poate spune acum, fără nici o exagerare, că a cucerit Parisul cu piesele lui de teatru de o stranie originalitate, era pe atunci practic un necunoscut și trăia extrem de modest dintr-o bursă de doctorand la Sorbonna. Totuși, m-a primit cu drag în singura lui cameră, în care exista un singur pat. Mi-a așternut o saltea pe jos și a acoperit-o cu un cearșaf curat, mi-a pus la dispoziție și una dintre cele două perne ale lui și m-a îndemnat să umblu la frigider ori de câte ori poftesc. Singura problemă a apărut atunci când a venit acasă și tânăra lui soție (sau viitoare soție), Andra, despre care nu apucase să-mi vorbească. Era frumoasă, inteligentă și vorbea româna, fiind originară din România. După ce am luat cu toții

cina și am vorbit și râs pe săturate, ne-am dus la culcare. Matei și cu Andra în pat, iar eu – jos. Am stins lumina și... aici a început nebunia.

Matei n-a dormit toată noaptea, obsedat de eventualitatea ca Andra să se dea jos din pat și să vină la mine. Eu, la rândul meu, n-am dormit toată noaptea, *sperând* că ea, imediat după ce va adormi Matei, se va da jos din pat și va veni la mine. Bineînțeles că exagerez. De fapt, despre aceste temeri și speranțe am vorbit cu glas tare chiar atunci, până după miezul nopții, declanșând hohote de râs. Matei a intrat și el în joc, parodiind lamentațiile unui soț gelos. Iar Andra, dând dovadă de un rar întâlnit simț al umorului, a simulat și ea indecizia unei femei care urmează să opteze între doi bărbați.

Totuși, totuși, până la urmă rezultatul acesta a fost. Eu n-am dormit toată noaptea, iar Matei n-a dormit nici el.

Singura care a dormit surâzătoare, fără griji, după ce a râs cu noi (și de noi) pe săturate timp de mai bine de o oră, a fost Andra.

P.S. Printr-o coincidență, unicul film pe care l-am văzut la Paris, într-o sală de cinematograf, a fost *In bed with Madonna*.

Cum a dansat George Pruteanu ceardaș

Lucrurile s-au petrecut așa: eram cu Domnița acasă la Maria Marian (proprietara Editurii *Universal Dalsi*), care își sărbătorea ziua de naștere. George Grigoriu, soțul ei, a adus în discuție cuceritoarea emisiune *Doar o vorbă să-ți mai spun*. Dintr-o dată ni s-a făcut dor, tuturor celor prezenți, de George Pruteanu și ne-a părut rău că nimeni dintre noi nu avusese inițiativa să-l invite. Eu – pentru că nu eram gazdă și nu aveam dreptul moral să invit, Maria Marian – pentru că faimă personajului o intimidă și, nefiind cu el în relații destul de apropiate, nu îndrăznise să-l telefoneze. Și așa mai departe.

Mie, în special, George îmi lipsea foarte mult, așa fi vrut să fac împreună cu el, ca și altădată, în alte împrejurări, *o beție de râs*. M-am gândit să-l chem atunci, pe loc, oricât de târziu era. „Chiar dacă nu doarme – m-a prevenit cineva – o să-i vină greu să se îmbrace la ora asta, să se suie în mașină...” În plus, George locuia foarte departe de casa în care ne aflam. Și totuși, totuși, dintr-o dorință intensă de a-l vedea, care a învins raționamentele, l-am sunat. Mi-a răspuns binevoitoarea lui soție

Nina (singura femeie din vremea noastră a cărei zveltete i-ar permite oricând să îmbrace rochiile unei prințese din secolul XV). I-am explicat despre ce e vorba, ea mi l-a dat pe George și, după un dialog de treizeci de secunde, am închis victorios telefonul, anunțând asistența:

– Vine! Vine!

Iar în scurtă vreme George chiar a venit. A intrat în casă, însoțit de Nina, la câteva minute înainte de miezul nopții, în timp ce eu, simu-

lând deznădejdea, recitam o poezie de George Coșbuț, în care există versul „Și George nu mai vine...”

Imediat s-a declanșat beția de râs la care visasem. George era într-o formă de zile mari. Nici eu nu duceam lipsă de umor și ne-am angajat amândoi într-un schimb de replici hazoase care îi făceau pe cei din jur să rădă cu lacrimi. De altfel, râdeam și noi, de propriile noastre glume. Exemplul nostru a devenit contagios, astfel încât și ceilalți au devenit mai inspirați decât de obicei.

Momentul culminant a fost acela în care eu și George am dansat ceardaș. Era exact perioada în care George se războia cu pretenția abuzivă a unguirilor din România de a se scoate din școlile lor limba română (astfel încât fusese etichetat pe nedrept ca antimaghiar). Am dansat, deci, ceardaș, George cânta cântecul de care aveam nevoie într-o limbă maghiară simulată, iar eu îl învârteam prin cameră cu mult temperament, dărâmând scaune și provocând explozii de râs (vai de bieții vecini ai doamnei Marian!).

Istoviți, ne-am trântit apoi în fotolii. Deși masa era plină de bunătăți, George a exclamat:

– S-o fi găsim ceva de mâncare prin casa asta?

– Da, gulași!, i-am răspuns eu.

(Din volumul *Întâmplări cu scriitori*, în curs de apariție la Editura Curtea Veche)

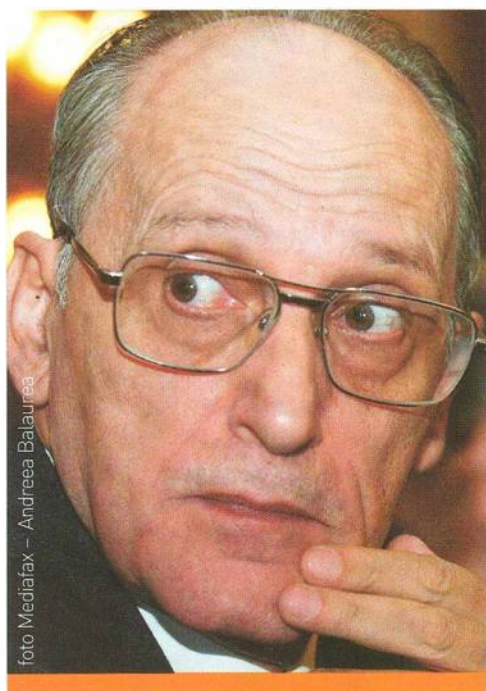

foto Mediafax - Andreea Balaurea

Hotelul dintre lumi, dramaturg Eric-Emmanuel Schmitt, traducerea Costin Manoliu și Valentin Protopopescu, regia Alice Barb, coregrafia Răzvan Mazilu, decor Andrada Chiriac, costume Vladimir Turturică. Teatrul Mic, 2 h 40 min.

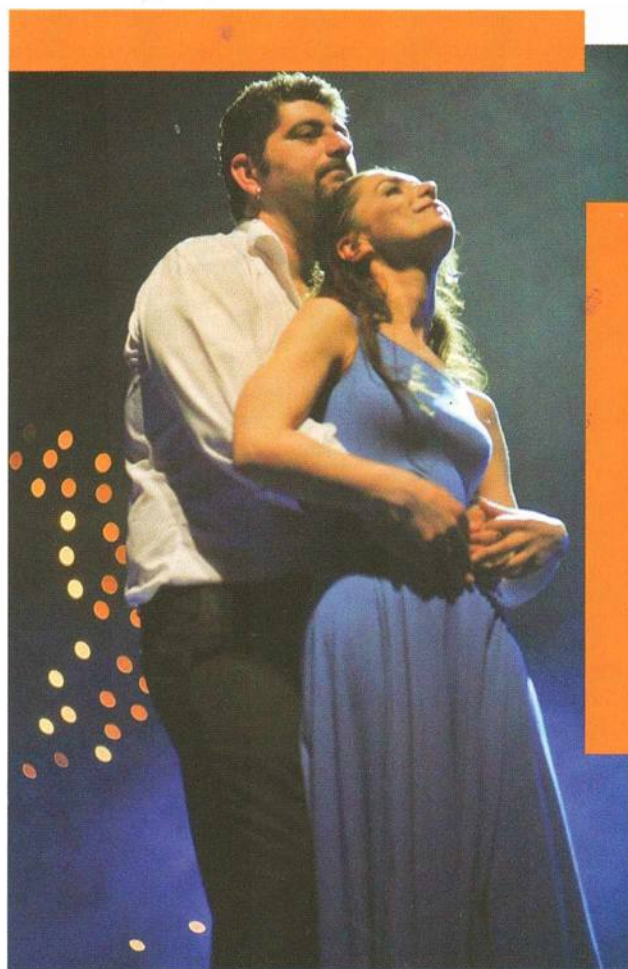
text Claudia Nedelcu Duca
foto Adrian Bulboacă
și George Dăscălescu

Hotelul dintre lumi

Există un loc între lumi în care cei intrați în comă așteaptă liftul pentru întâlnirea cu Dumnezeu sau pentru a se întoarce pe Pământ. Locul inventat de Schmitt este misterios și greu de acceptat pentru nou veniți. Limita morții presupune fie împăcarea și liniștea aduse de acceptarea unui etaj superior, fie recunoștința coborârii la viață. Urcușul și coborâșul sunt dictate de modul în care medicii reușesc să vindece accidentele de circulație, loviturile, comele diabetice sau rapiditatea cu care găsesc o inimă pentru un transplant.

Personajele care populează lumea dramaturgului sunt un președinte de firmă arogant, un astrolog care s-a apucat de spiritism și magie pentru a putea intra în legătură cu fiica lui decedată la 20 de ani, un tânăr smuls din timpurile noastre din cauza alcoolului și a vitezei excesive la volan, care nu a iubit niciodată decât pe fugă, care nu are timp, nu are prieteni, nu are speranțe, o femeie de serviciu care își dorește ca liftul în care va intra ea să ducă la etajul superior sperând că va găsi o grădină în care nu trebuie să facă ordine și o tânără care iubește cu patimă viața pentru că drumul ei până la granița cu moartea a mai fost făcut de două ori din cauza inimii șubrede încă de la naștere. Personajele vorbesc despre viață și moarte, despre iubire, despre îngeri, despre Rai... noțiuni care riscă să ajungă la limita melodramaticului dacă viziunea regizorală exploată datele dramaturgice în același sens.

Scena Teatrului Mic este plină de cochilii de melci (melcul – simbol al eternei reîntoarceri, moarte și renaștere). Spațiul oniric devine sufocant și redundant pentru că Andrada Chiriac (decoruri) insistă pe aceleași elemente simbolice pe care le plantează peste tot în scenă. Într-o atmosferă sărăcăcioasă, fără nici un accident cromatic care să spargă monotonia de auriu și albastru, cu Serghei Rahmaninov pe

Distribuția: Ovidiu Niculescu (Julien Portal), Valentina Popa (Laura), Mihai Dinvale (Astrologul Radjapour), Adriana Șchiopu (Marie), Bogdan Talașman (Președintele Delbec), Mihaela Rădescu (Doctorul S1), Ana Bart (Doctorul S2), Traian Vals (Îngerul 1), Corina Aldea (Îngerul 2).

fundal, Alice Barb își propune să vorbească despre iubire fără surprize, fără emoții, previzibil și revoltător de cuminte, având ca target spectatorii cu studii medii și vârsta 50 plus.

Actorii își joacă personajele în funcție de talent și experiență. Veți vedea – dacă vă împinge curiozitatea – un Mihai Dinvale care face din astrologul Radjapour un caracter care se dezvoltă, evoluează în timpul exercitiului propus de Schmitt, pe Adriana Șchiopu nuanțându-și femeia de serviciu cu umor și căldură, Bogdan Talașman recurgând la rețetele actoricești care prind la public, Ovidiu Niculescu

primește suprateme regizorale incompatibile cu povestea: personajul lui – locomotiva piesei scrise – apare la începutul spectacolului și iese la coborârea cortinei fără să sufere nici o transformare. Cele 2 h 40 min o obosesc pe Valentina Popa care aduce, la intrarea în scenă, energia și lumina unei posibile mari actrițe.

Ei sunt actorii Teatrului Mic urcați în hotelul dintre lumi de un lift pe al cărui buton apasă regizorul nepotrivit.

Câtă speranță de Hanoch Levin, regia Radu Afrim, scenografia Iulia Vîlsan, muzica Vlaicu Golcea, coregrafia Istvan Teglás, video Laura Iancu. Teatrul Odeon, 2 h 50 min.

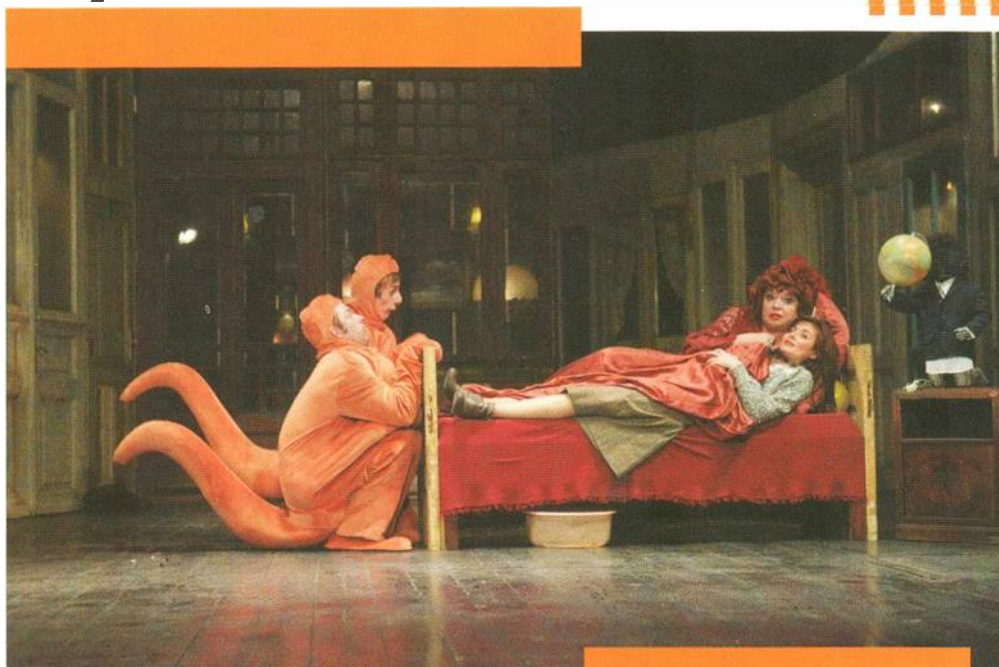
Câtă speranță

Pământul este plat. Australia și Austria nu există. Niște chinezi îi cer unei bătrâne să fie șeful de stat major al armatei chineze. O turistă obosită de bisericile, muzeele, peisajele, iar bisericile și iar muzeele văzute în vacanță (deși fabuloasă), nu își mai dorește nicidecum o astfel de călătorie. Un bărbat sună după 30 de ani o fostă iubită ca să își recupereze un portofel roșu pentru mărunțiș. O sacoșă care se transformă în pălărie poate să îți aducă fericirea. Un soț merge la circ și se întoarce acasă doar cu o jumătate din nevastă pentru că cealaltă parte a rămas la magicianul criminal. O femeie își dorește cu disperare să fie iubită. Un bărbat ar vrea să fie în locul soțului unei femei doar pentru a-i putea mângâia acesteia sânii. Trei ipohondri își imaginează efectele nimicitoare ale constipației.

Acestea sunt scene desprinse de Radu Afrim din dramaturgia lui Hanoch Levin și montate cu dezinvoltură, curaj și libertate stilistică. Aparenta joacă (în realitate multă muncă), obsesia detaliului și dorința de perfecțiune speculează banalitatea problemelor trăite de oamenii simpli transformându-le într-un univers în care se revalorizează nimicul existențial. Cu ironie și sarcasm speranțele oamenilor obișnuiți devin pretexte pentru un vodevil aflat ușor la limita supra-realismului. Scheciurile sunt îmbogățite de cântece live pe muzica lui Vlaicu Golcea și versurile absurde scrise de Antoaneta Zaharia – perfect congruente cu viziunea regizorală.

Se cântă, se dansează, se joacă dumnezeiește. Fiecare personaj este minuțios construit. Dorina Lazăr și Rodica Mandache au două momente desăvârșite. Aplauzele sunt un gest prea mic pentru a răsplăti evoluția celor două uriașe actrițe. O evoluție impecabilă are și Călin Stanciu jr.

Coregrafia lui Istvan Teglás îmbogățește personajele și umple spațiul scenic cu mesaje gestuale complementare vorbelor. Toată distribuția experimentează joaca de-a speranța, cu talent și încredere în universul propus de Afrim. Iuliana Vîlsan creează scenografic

Distribuția: Dorina Lazăr, Rodica Mandache, Antoaneta Zaharia, Ionel Mihăilescu, Virginia Rogin, Călin Stanciu jr., Istvan Teglás, Pavel Bartoș, Liana Mărgineanu, Nicoleta Lefter, Gabriel Spahiu.

două spații care se întrepătrund. Cortină de vodevil cu actori costumați ca la revistă în spatele căreia își trăiesc personajele banalitățile unei existențe prăfuite. Pe o stradă care se înfundă. Cu multe uși vechi (luate de la case demolate) pe care intră și ies visători – de fiecare dată alții, cu alte probleme, cu alte speranțe. Pe fundal se proiectează (video Laura Iancu) nori, pești fantastici, filme indiene cu iubiri ideale, frânturi de vise. Detaliile scenografice sunt frumoase. Ferestrele caselor au lipite pe geam flori, macrameuri, costumele sunt colorate curajos, unele cu flori cusute, din când în când apar – pe cutia magicianului sau la gâtul unei actrițe – păpuși, peruci colo-

rate, dar și haine gri, terne, ponosite. O lume în care domnește frumosul. O lume în care rațiunea și logicul nu trebuie să fie barometre de evaluare. Logica frumosului într-o lume plină de fantezia unor oameni pentru care teatrul înseamnă și experiment, căi mai puțin bătătorite, improvizații studiate (iertată fie-mi alăturarea!), o redefinire a normalității. Un spectacol *afrimstyle*!

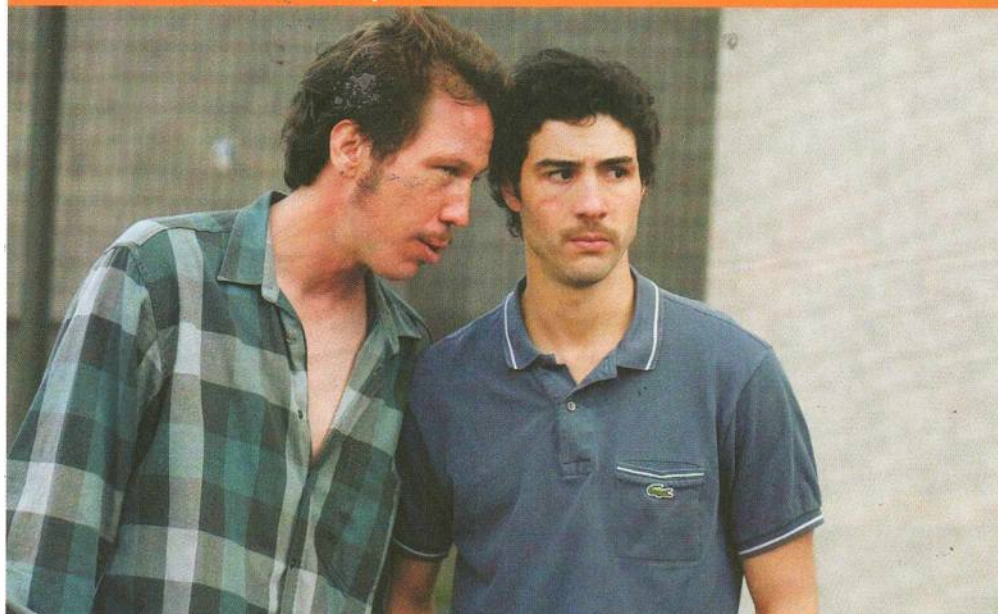
P.S. Cumpărați-vă caietul program (și el o reușită!) care ascunde într-un buzunar de pe coperta 3 un CD cu toată muzica din spectacol.

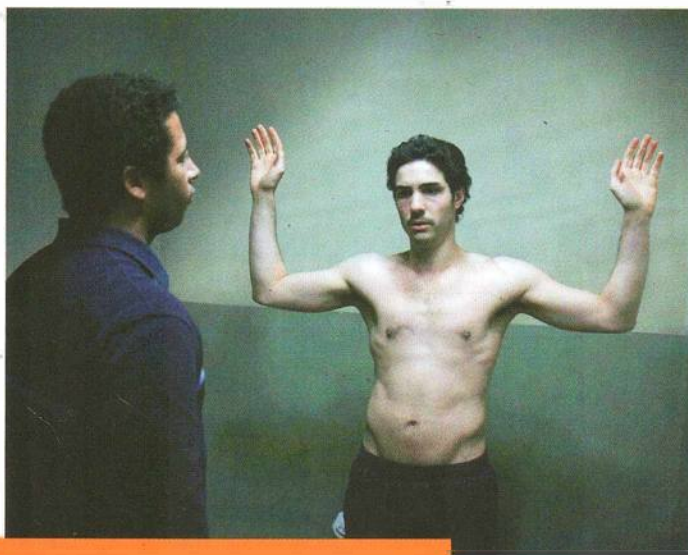
text Andrei Ichim

Un profet

Mai mult decât *Scarface*

Regizor: Jacques Audiard
Actori: Tahar Rahim, Niels Arestrup
Genul: dramă, crimă
Durata: 150 de minute

Recomandare: Un film tot despre închisoare: *Hunger*.

Un film fabulos, despre cei care au făcut greva foamei în interiorul închisorii pentru independența Irlandei de Nord. Și mai spectaculos este faptul că acest film reprezintă debutul lui Steve McQueen, un tânăr regizor de care sigur vom mai auzi.

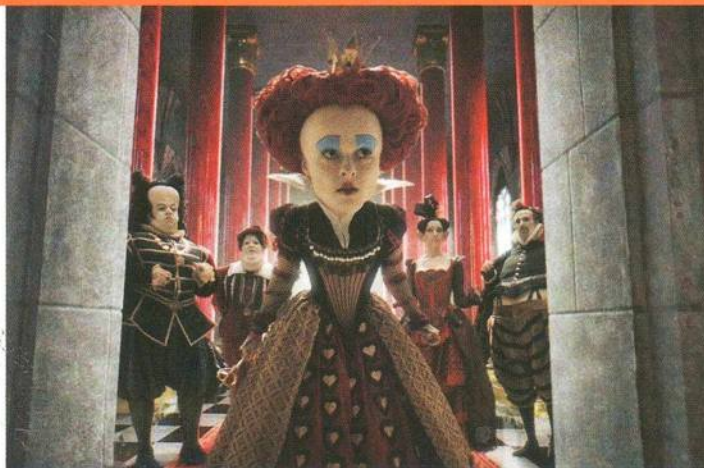
Nașul lui Coppola a fost spectaculos pentru că, printre altele, a adus în marele cinematograf american o „familie” de origine siciliană. Eroi de origine magrebiană am mai întâlnit în filmele franțuzești, *Taxi* este un exemplu, dar niciodată nu au fost tratați într-o manieră atât de profundă. Imigrantul nu are identitate, nu-și cunoaște părinții și nici măcar nu știe care a fost prima limbă pe care a învățat-o, franceza sau araba. Îi este indiferent dacă mănâncă porc, deci nu ține la riturile religiei musulmane. Un puști de 19 ani care intră ca o tabula rasa într-o închisoare pentru șase ani. Mediul, extrem de neprielnic, începe să-l șlefuiască. Pentru a supraviețui trebuie să ucidă. Pentru a rămâne în continuare în viață trebuie să învețe. Realizatorii filmului reușesc să construiască extrem de bine această devenire. Filmul nu rămâne departe de obiectul vizat, ba din contră, intră până în intimitatea cea mai profundă a personajului principal. Metaforele vizuale punctează drumul: dacă la început Malik, tânărul magrebian ne apare neclar, nesigur și șters, mai apoi, fără a-și pierde o licărire din inocență, devine un bărbat. Titlul de profet, care îi este acordat, apasă mult prea greu pe umerii personajului. Este un fel de ironie și de blândețe față de el; prin ceea ce trebuie să facă pentru a rămâne în viață este dezbrăcat aproape de orice fel de urmă de morală. Și totuși, asta e poate cel mai interesant aspect al filmului, faptul că el nu este un Tony Montana din *Scarface*, un individ motivat numai de succes, ci un personaj complex, cu nenumărate dileme și provocări etice. El rămâne esențialmente un băiețandru care face ceea ce trebuie într-o lume extrem de complicată. Regizorul reușește să redea umanitatea personajelor care întrușează infractorii. Așa cum familia este principalul ingredient din *Nașul*, aici umanitatea este recuperată prin acest băiat ingenuu târât prin Purgatoriu.

Alice în Țara Minunilor

Basmul regăsit

Regizor: Tim Burton
Actori: Johnny Depp, Christopher Lee, Helena Bonham Carter
Genul: Aventură, familie, fantastic
Durata: 109 minute

al tehnologiei 3D și IMAX în cinema, aceste mijloace au reușit să mă aducă mult mai aproape de lumea fantastică imaginată. Creativitatea lui Tim Burton și noile tehnologii reușesc să te ducă „acolo”. Nu numai extravaganța vizuală ne acaparează atenția. Personajele, replicile, povestea tinerei care încearcă să se cunoască pe ea și să cunoască lumea ne oferă nenumărate delicii. Johnny Depp, actor care l-a însoțit în foarte multe

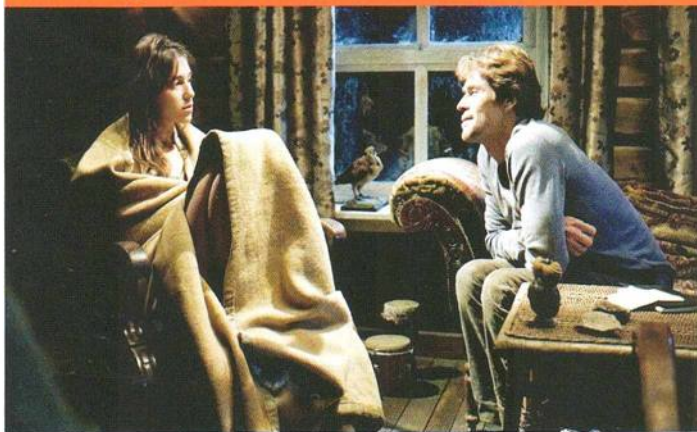
Tim Burton are darul de a oferi autenticitate și originalitate poveștilor sale, chiar dacă ele sunt noi abordări ale unor basme mai vechi. După ce am văzut filmul, am ajuns să fiu gelos pe copiii de azi. Deși nu sunt un fan

dintre proiectele sale pe Tim Burton, apare ca Pălărierul Nebun. Acesta este un punct de atracție, dar adevărații fani vor aprecia apariția lui Christopher Lee în rolul dragonului pe care Alice trebuie să-l învingă. Un basm care trebuie văzut și revăzut de către oricine.

Recomandare: *Ed Wood*, tot un film de Tim Burton, în care este portretizat cel mai prost regizor din toate timpurile, așa cum este el considerat. O poveste fabuloasă despre un om care-și urmează cu tărie pasiunea. De remarcat și atmosfera și tipu' actoricesc pe care Burton le preia din filmele regizorului mai sus-amintit.

Antichrist

Elogiu adus durerii

Regizor: Lars von Trier
Actori: Willem Defoe, Charlotte Gainsbourg
Genul: dramă
Durata: 108 minute

Noul film al lui Lars von Trier este special. Nu doar pentru că șochează, ci și prin modalitatea în care este filmat. Se îndepărtează de la stilul *Dogma 95*, care l-a consacrat. Este mai apropiat de un stil clasic al filmării. Pot spune că ieși traumatizat din sala de cinematograf. Durerea cuplului care își pierde

singurul copil este prea mare. Toate cadrele de intensitate maximă (suferință) sunt încetinite, pentru a mări efectul acestora. O parte dintre cei care vor vedea acest film nu vor rezista până la capăt. Este de-a dreptul șocant. Nu știu ce valoare artistică aduce toată această violență extremă. M-am gândit la *Ireversibil*, filmul francezului Gaspar Noé, un film tulburător și el. Dar acolo, violența o înțelegi, își are locul ei în acea lume întoarsă pe dos. Anxietatea celor cărora le scapă puterea de a înțelege și de a face ceva este justificată. Aici, în cazul lui *Antichrist*, recunosc că nu pricep nici violența care este afișată pe ecran, nici angoasa și nici anxietatea. Poate îmi scapă înțelesul acestei pelicule, dar nici nu pot recomanda filmul acestui mare regizor. Nu înțeleg cum de la *Medea*, *Breaking the Waves* și *Dancer in the Dark* s-a ajuns aici. Poate este doar un elogiu al durerii.

Recomandare: *Ireversibil*, filmul pe care l-am menționat și în interiorul recenziei.

LITERATURĂ

URECHILE
PISICII OLGA

Autor Oana Dușmănescu,
Tritonic Cașmir, 144 pagini,
14 x 20,5 cm.

O carte despre dragoste și despre drumul pe care alegem să îl urmăm uneori, deși ne este teamă de ceea ce vom găsi când vom ajunge la capătul lui. Romanul povestește despre căutare, despre întâlnire, despre rătăcire, despre duioșie, despre frică, despre prietenie, despre ură, despre moarte, despre pierderi sau despre regăsiri. Un măștișor de carte...

MĂȘTILE
CLEOPARDEI

Autor Clara Mărgineanu,
Editura Nouă, 204 pagini,
13 x 20 cm.

Și de ce nu, un volum de poezie... Lumea se întreabă cine mai citește poezie în zilele noastre. Noi mai citim, chiar dacă nu suntem specialiști. „...suflet rănit, explodat în cuvinte / nici una din măștile mele / nu mai poate zâmbi, // cuvinte grele de neputință / cuvinte-pumnal, patima scrijelită de frică”

CHIVOTUL, GIULGIUL ȘI FECIOARA MARIA –
ADEVĂRURI NESPUSE DESPRE RELICVELE SFINTE

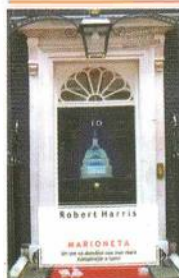
Autor Philip Gardiner, Nemira, 352 pagini, 14 x 20 cm.

Punând mitul și tradiția Chivotului Legii alături de informațiile oferite de Giulgiul din Torino, Gardiner demonstrează că faimoasa pânză are altă vechime decât se crede, arată cum a fost realizată și dezvăluie chipul pe care îl ascunde. Un volum la granița dintre literatură și știință...

Top 10 FLACĂRA

1. Gargui, autor Andrew Davidson, ALLFA.
2. Încă de pe atunci vulpea era vânătorul, autor Herta Müller, Raftul Denisei, Humanitas fiction.
3. Seducătoarea din Florența, autor Salman Rushdie, Polirom.
4. 100 de zile, autor Stela Popa, Tritonic.
- N 5. Jurnalul Bolivian, autor Ernesto Che Guevara, Polirom, Proza XX.
- N 6. Urechile pisicii Olga, autor Oana Dușmănescu, Tritonic Cașmir.
7. Jurnalul unui an prost, autor J.M. Coetzee, Raftul Denisei, Humanitas Fiction.
- ▲ 8. Scrisori către o necunoscută, autor Antoine de Saint-Exupéry, Biblioteca Rao.
- ▼ 9. Pastorală americană, autor Philip Roth, Biblioteca Rao.
- N 10. Omul duplicat, autor Jose Saramago, Biblioteca Polirom.

MISTERY & CRIME

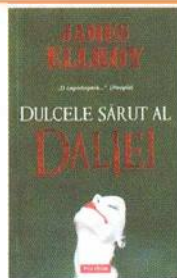
MARIONETA

Autor Robert Harris,
Allfa, 354 pagini, format
14 x 20 cm.

Ați auzit despre ghost-writer-i, cei care scriu cărțile marilor persona-

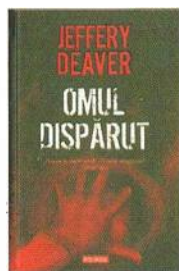
lități și niciodată nu sunt văzuți, auziți și felicități? Acum aveți ocazia, într-un excelent thriller cu acțiune americană pe structură britanică – o combinație câștigătoare. Gurile... bune zic să nu ratați nici filmul! E un roman Polanski! Atenție la băieții din servicii...

DULCELE SĂRUT
AL DALIEI

Autor James Ellroy, Polirom
Thriller, 452 pagini, format 14 x
20 cm.

Romanul face parte din
Coartetul Los Angeles-ului,

serie căreia îi aparține și multlăudatul L.A. Confidential. A fost ecranizat în 2006, în regia lui Brian de Palma. „Conceptut ca o simfonie, romanul prezintă o poveste superbă, complexă, însă accesibilă, despre ambiție, nebunie, pasiune și trădare pe fundalul L.A.-ului postbelic.” (Publishers Weekly)

OMUL DISPĂRUT

Autor Jeffery Deaver, Polirom Thriller, 618 pagini, format 14 x 20 cm., cartonat.
Un alt roman din seria Lincoln Rhyme. „Răsturnările de situații se succedă cu o viteză amețitoare și, când totul pare să-și fi găsit într-un final rezolvarea, Deaver mai are un as în mânecă...” (Sunday Telegraph) Nu vă apucați de citit seara, vă veți pierde somnul!

Top 10 FLACĂRA

1. Simbolul pierdut, autor Dan Brown, Rao Class.
2. Castelul din nori s-a sfărâmat, seria Millenium, cartea 3, autor Stieg Larsson, Trei.
3. Crime sofisticate, autor George Arion, Crime Scene Premium.
- N 4. Marioneta, autor Robert Harris, ALLFA.
5. Pactul roșu, autor Olivier Descosse, Crime Scene nr. 22.
- ▲ 6. Somalia, Mon Amour, autori Bogdan Hrib și Sofia Matei, Tritonic.
- N 7. Dulcele sărut al Daliei, autor James Ellroy.
- ▼ 8. Papa trebuie să moară, autor Luis Miguel Rocha, Tritonic Premium.
9. Fabrica de păcate, autor Richard Aleas, Crime Scene nr. 19.
- N 10. Omul dispărut, autor Jeffery Deaver, Polirom.

SCIENCE FICTION, FANTASY & HORROR

STAȚIA PIERZANIEI

Autor China Mieville, Tritonic SFFH, 544 pagini, 14 x 20,5 cm.
A doua ediție a unui roman care a făcut istorie.

Prima parte a trilogiei *Noul Crobuzon* (urmat de *Cicatricea* și *Consiliul de Fier*). Combinație între steampunk și fantasy, farmec aparte al personajelor și fantezie dincolo de limitele imaginației. Mieville a deschis o nouă poartă a literaturii. Trebuie citit și nu numai de către fani! Neapărat!

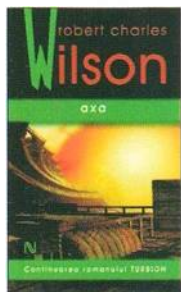

MOTOCICLIȘTII SPAȚIALI

Autori Traian T. Coșovei și Ioana Mănescu, Tracus Arte, 160 pagini, 13 x 20 cm.
„Seara, dacă vă bat la ușă Motocicliștii Spațiali,

lăsați-i să intre. În timp ce ei se joacă de-a v-ați ascunselea, în timp ce vă grafittează bucătăria, visează sau motociclează în fața televizorului, dv. citiți-le aventurile din acest volum.” (Denis Dinulescu) Un experiment umoristico-fantastic!

AXA

Autor Robert Charles Wilson, Nemira Nautilus, 464 pagini, 10,7 x 18 cm.
„Nu sunt un mare fan science-fiction, dar citesc orice poveste captivantă care nu abundă în delicii pentru tocilar. Wilson este un povestitor excepțional, iar «factorul tocilar» în cărțile sale este zero. Ca și serialul TV *Battlestar Galactica*, acesta este SF fără să fie SF.” (Stephen King) Pentru fani: Nu ratați!

Top 10 FLACĂRA

1. *Eclipsa*, seria Amurg, autor Stephenie Meyer, Rao.
2. *Iureșul săbiilor*, autor George R. R. Martin, Nemira Nautilus.
3. *Tunele 3, În cădere liberă*, autori Roderick Gordon și Brian Williams, Corint Junior.
4. *Disfuncția realității*, trilogia *Zorii nopții*, autor Peter F. Hamilton, Nemira Nautilus.
5. *Axa*, autor Robert Charles Wilson, Nemira Nautilus.
6. *Mai rău ca moartea*, seria *Vampirii Sudului*, autor Charlaine Harris, Leda.
7. *Gazda*, autor Stephenie Meyer, Rao.
8. *Stația Pierzaniei*, autor China Mieville, Tritonic SFFH.
9. *Coraline*, autor Neil Gaiman, Junior Tritonic.
10. *Copiii lui Hurin*, autor J.R.R. Tolkien, Rao.

NON – FICTION

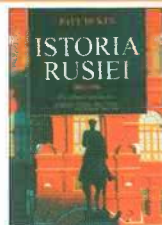

69 AD – ANUL CELOR PATRU ÎMPĂRAȚI

Autor Gwyn Morgan, Allfa istorie, 352 pagini, 16 x 24 cm.

Aproape un roman! O frescă a unei perioade haotice, violente, înspăimântătoare, poate cea mai dură a întregii istorii a Imperiului roman. Un timp al asasinatelor și al războiului civil, al trădărilor și al orgoliilor. Un volum impresionant pe care îl veți citi cu plăcere și cu sufletul la gură.

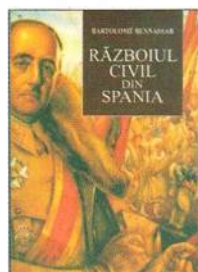

ISTORIA RUSIEI 882-1996

Autor Paul Dukes, Allfa, 456 pagini, 16 x 24 cm.

Acoperind o perioadă ce cuprinde atât statele medievale ale Kievului și Moscovei și Imperiul Rus, cât și URSS post-sovietică, această carte este necesară oricui dorește să cunoască fascinantă țară din răsăritul Europei care ne-a influențat atât de mult destinul, ca popor, în toate secolele sale de existență.

RĂZBOIUL CIVIL DIN SPANIA

Autor Bartolome Bennassar, Allfa istorie, 424 pagini, 16 x 24 cm.
Înfruntarea dintre două lumi – republicani și franchiști – un conflict care a prefigurat a doua conflagrație mondială. Autorul sapă în arhivele spaniole, franceze, sovietice, citește o imensă bibliografie, audiază nenumărați martori pentru a se apropia cât mai mult de adevărul nemilos care a însângărat chipul Spaniei între 1936 și 1939, dar și ulterior, în anii represiunii franchiste.

Top 10 FLACĂRA

1. *Prețuiește viața*, co-autor Andreea Marin-Bănică, seria *Albumele Andreei*, Tritonic.
2. *Gabriel Garcia Marques. O viață*, autor Gerald Martin, Litera Internațional.
3. *Jurnal 2003-2009*, autor Oana Pellea, Humanitas, *Memorii/jurnale*.
4. *69 AD – anul celor patru împărați*, autor Gwen Morgan, Allfa.
5. *Istoria cuceririlor amoroase din antichitate până în zilele noastre*, autor Jean Claude Bologne, Nemira.
7. „*Germanofili*”, autor Lucian Boia, Humanitas.
8. *Relații publice – strategii și tactici*, autori Dennis L. Wilcox, Glen T. Cameron, Phillip H. Ault, Warren K. Agee, Curtea Veche, *Relații publice internaționale*.
9. *Nu vedeți nimic*, autor Daniel Arasse, Art.
10. *Prin perdeaua*, autor Aurora Liiceanu, Polirom, *Ego-grafii*.

Parfum interbelic cu Duke Ellington Orchestra

La 25 aprilie, orele 20.30, *Duke Ellington Orchestra*, cel mai cunoscut big band din lume, continuă să scrie istoria jazz-ului la Sala Palatului din București. Duke Ellington, dăruitorul jazz-ului, a fost primul care a folosit vocea umană ca pe un instrument muzical, fără cuvinte, punând accentul pe contrastul dintre note înalte și joase, folosind în mod frecvent tonalitățile de blues, într-un stil numit *jungle music*. A contribuit la inaugurarea erei *swing* și, alături de Louis Armstrong, a transformat jazz-ul, dintr-o formă de divertisment, într-o reală expresie artistică. De-a lungul vieții a scris mii de compoziții, de la jazz la muzică religioasă și chiar muzică clasică. A compus muzica pentru patru filme și a cântat alături de John Coltrane, Louis Armstrong, Frank Sinatra, Ella Fitzgerald. Dar cea mai mare realizare a sa este însăși orchestra care îi poartă numele, înființată în 1923. Astăzi, *Orchestra Duke Ellington* este condusă de Paul Mercer Ellington, nepotul marelui Duce, care promite publicului român un spectacol exploziv, cu solo-uri de excepție și sunet de jazz cu parfum interbelic. [C.A.]

Brahms și Marea Doamnă a școlii ruse de pian

Pe 8 și 9 aprilie Elisabeth Leonskaja va interpreta la Ateneu concertele pentru pian de Brahms. Considerată o „leoaică a claviaturii”, Leonskaja este un brand. Dar, ca orice brand, se definește prin atribute adesea opuse: explozie de vitalitate, delicatețe, patos, inteligența mâinii, cantabilitate, vervă, forță, candoare, paletă coloristică largă, dramatism. O pianistă de la concertele căreia pleci nu doar încântat, dar și profund tulburat. Copil minune, ea a susținut primul concert la vârsta de 11 ani, la Tbilisi, iar cariera muzicală i-a fost influențată decisiv de Sviatoslav Richter.

În 1978 Elisabeth Leonskaja părăsește Uniunea Sovietică și se mută la Viena, devenind curând unul dintre cei mai renumiți pianiști ai timpului, chemată să cânte pe toate marile scene ale lumii. [C.A.]

Flamenco în ritm de jazz

Un show electrizant la Sala Palatului, în 27 aprilie 2010, ora 19:30: concertul eveniment *Jazzing Flamenco*, în care se întâlnesc magia flamenco și eleganța jazz-ului, printr-o punere în scenă extrem de rafinată. Coregraful și artistul Antonio Najarro (cel care a realizat coregrafia pentru Jocurile Olimpice și Campionatele Mondiale de Patinaj Artistic) face alegeri îndrăznețe, reușind să reconcilieze tradiția și modernitatea într-o creație iscusită.

În *Jazzing Flamenco* se regăsesc momente explozive, precum cel în care cei zece dansatori din scenă au incendiat atmosfera în cel mai renumit teatru din Broadway. Altele, mult mai intime, fuzionează vocea lui Aeri Sanz cu dansul, într-un delicat echilibru. Najarro însuși impresionează prin forță și tehnică, în solo-ul Buddy Bolden. [C.A.]

Premiere la Operă

Studioul Experimental de Operă și Balet *Ludovic Spiess* din cadrul Operei Naționale București vă oferă marți, 13 aprilie, la ora 18:30, premiera pe țară a operei în concert *I due Foscari*, de Giuseppe Verdi, în cadrul proiectului *Opera rara*. Opera tratează ultimele zile ale dogelui venețian Francesco Foscari. Este vorba despre eternul conflict dintre dragostea paternă și conștiința datoriei. Fiul dogelui (Jacopo) este acuzat pe nedrept de trădare și trebuie expulzat. Tatăl este cel care pronunță sentinței. Compania de balet a ONB prezintă sâmbătă, 17 aprilie, ora 18:30, o altă premieră națională, spectacolul *Seară Balanchine*, pe muzica lui M. Glinka (*Valse Fantaisie*) și a lui P. I. Ceaikovski (*Serenada*). Cele două coregrafii, semnate de George Balanchine, sunt puse în scenă de maestrul Paul Boos, desemnat de către *Trustul George Balanchine* (New York) să monteze acest spectacol pe scena ONB. În deschidere, maestrul Ioan Tugearu este prezent cu cea mai recentă creație a sa, pe muzica lui J. S. Bach. [C.A.]

Eveniment realizat sub egida
Ambasadei Federației Ruse

fm
Europa

Cea mai bună muzică din '80 până azi!

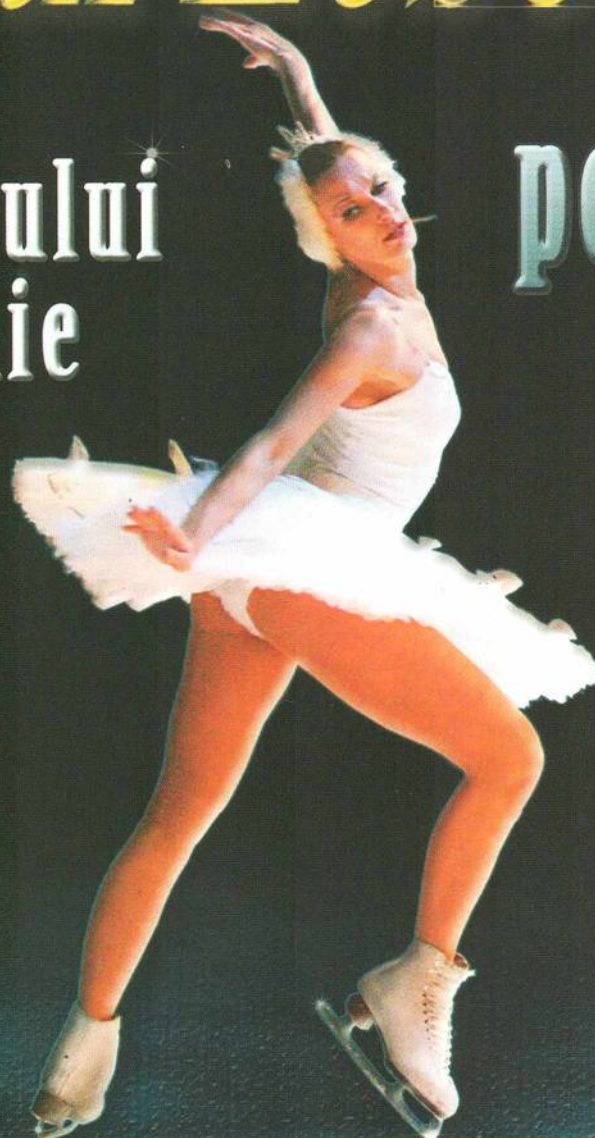
2
ANTENA

St. Petersburg State Ballet On Ice

Lacul Lebedelor

Sala Palatului
14 Aprilie

pe gheață

VREAU BILET.RO

Bilete in rețeaua **VREAU BILET** : Unirea Shopping Center et.2;
Pasajul Universității - Trident Touring; Băneasa Shopping City -
Carrefour Feeria și online pe www.vreaubilet.ro

SAPTE SER

VIP

zile
nopti

Bucharest
Herald

BUCHAREST
LIFE

4arte.ro

Be

UNIREA
SHOPPING
CENTER

OOPS
MEDIA

Băneasa
shopping
city

Carrefour
Feeria

PORTO
ROMANIA

ziemusic.ro

JURNALUL
NATIONAL

Oblique

CASA
LUX

STOP TO SHOP

ecomunicate.ro

2000

BEAT A SIDE
879 761 761

Ioana

ELACARA

softhost

ring

apropo.ro

În S-a întâmplat într-o noapte, Clark Gable și-a dezbrăcat cămașa și, uimire, nu purta maieu! Publicul a amuțit, iar vânzările de maieuri au scăzut cu 75%. Au revenit în modă când James Dean le-a purtat pe sub celebra sa geacă de piele în *Rebel fără cauză*.

text Corina Anghel

Filmul face și desface... moda

O prezentare de modă, ca un spectacol de teatru. Mut, dar cu temă, cu mesaj, cu personaje vii, expresive, jucându-și rolul impus de costum.

Pentru că ne plac poveștile, ne uităm la filme. Iar când filmele ne plac foarte mult, „fără” din ele: câte o rochie, o coafură, o mașină, un inel, un parfum sau felul în care ținem în mână cupa de șampanie. Și, pentru că suntem mulți care facem asta, se cheamă că suntem „la modă”.

În martie am avut, la București, o săptămână de modă și film, numită *Fashion Film Festival* și datorat veșnic entuziastei Doina Berchină. Am (re)văzut filme de cinematecă celebre care vorbesc despre modă sau care au lansat mode. Am aflat de la specialiști – scenografi, designeri și critici de film, mecanismele subtile (sau nu) prin care pelicula și podiumul sau scena ajung să „se” și să „ne” inspire. Ne-am bucurat ochii cu un *performing* de costume, colecții superbe realizate de Maria Constantinescu și Gabriela Vasilescu, „interpretate” de studentele de la Teatru. Altfel spus, în locul modelului clasic în care costumul îmbracă personajul, am asistat la imaginea sa în oglindă, unde personajul este costumul în sine, „jucat”

cu artă, într-o economie de mijloace, care au făcut *performing*-ul cu atât mai valoros. Fără îndoială, Hollywood-ul este cel mai eficient *catwalk* prin lansarea seriei de *fashion icons*, odată cu emblematica Audrey Hepburn în a sa *little black dress*, rochia scurtă neagră, purtată în *Mic dejun la Tiffany*. Au intrat în legendă: rochia neagră creată de Thierry Mugler, pentru Demi Moore, în *Propunere indecentă*, costumul „androgin” lansat de Diane Keaton, în *Annie Hall*, sandalele romane și rochiile togă, din *Gladiatorul*, stilul safari, lansat de *Out of Africa*, maieurile albe și geaca de motociclist ale lui James Dean, în *Rebel fără cauză*, trenciul lui Humphrey Bogart din *Casablanca*, cămășile lui Richard Gere, create de *Armani* pentru *American Gigolo*, stilul retro anii '20, lansat de *Marele Gatsby*, rochia albă, înnodată la ceafă, purtată de Marilyn Monroe în *Șapte ani de căsnicie*, ținuta Umei Thurman din *Pulp Fiction*, care a generat mii de costume de Halloween. În ultimii ani ținutele din filme impresionează mai puțin, deși pelicule cum sunt *Diavolul se îmbracă de la Prada* sau *Sex and the City* ne aduc în palmă lumea modei. În schimb, crește interesul pentru ceea ce poartă vedetele la Oscar, la gale, premiere sau pe stradă.

Pietroasa

Singurul vin... universitar din România!

Aromă de tezaur

UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRONOMICE
ȘI MEDICINĂ VETERINARĂ – BUCUREȘTI

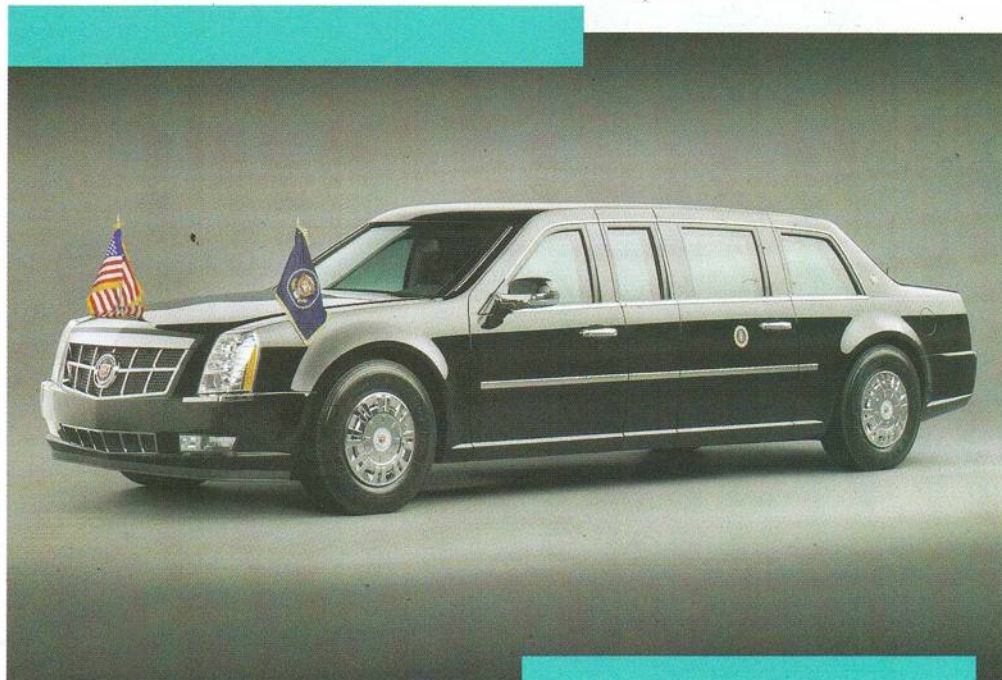

S.C.D.V.V. Pietroasa
Pietroasele – 127470, jud. Buzău
telefon +40(238)512317 fax +40(238)512318

www.usamv.ro

Milioane de dolari și euro sunt cheltuiți anual pentru transportul demnitarilor și șefilor de state. Cea mai mare parte sunt folosiți pentru bogata lor escortă și pentru transportul aerian, dar o sumă deloc de neglijat este investită în automobile mai rapide și mai sigure.

Acești oameni puternici și mașinile lor minunate

Geamurile limuzinei prezidențiale sunt atât de groase încât lumina abia pătrunde în interior.

text Mugurel Mărgărit-Enescu

Cea mai faimoasă limuzină a unui șef de stat este, fără îndoială, mașina președintelui american sau „Bestia”, cum este numită cu afecțiune de agenții Serviciului Secret.

Cu cel mai mare număr de arme pe cap de locuitor și cu peste 20 de încercări de asasinat asupra președinților – dintre care patru reușite – nici nu este de mirare că americanii investesc în protecție.

De-a lungul istoriei, o varietate de vehicule au fost recunoscute oficial și neoficial ca fiind vehicule prezidențiale. De la sfârșitul anilor 1930, guvernul SUA a comandat special vehicule pentru președinți, de multe ori cu echipamente avansate de comunicații, armură, măsuri de apărare, dar și dotări de lux. Mașinile americane sunt în mod tradițional alese pentru acest rol. Cel mai recent vehicul este un Cadillac limuzină care ascunde dedesubturile unui camion Topkick.

Cadillac One a fost oferit președintelui american la începutul lui 2009 și a fost construit întocmai după specificațiile Serviciului Secret. Nu există prea multe informații oficiale despre această mașină, dar se știe că armura are între 15 cm și 20 cm grosime, iar geamurile sunt atât de groase încât lumina abia pătrunde în interior. Cauciucurile sunt ranforsate cu kevlar și se presupune că mașina poate lansa gaze lacrimogene. De asemenea, pasagerii sunt protejați de orice atac cu gaze multumită închiderii ermetice. Este greu de estimat greutatea pentru un astfel de tanc, dar cele pe puțin 5 tone sunt motorizate de un agregat diesel. Prețul a depășit 300.000 de dolari. Dintre legendele legate de mașină se remarcă posibilitatea de a rezista unui atac cu rachete sau existența la bord a unei rezerve de sânge prezidențial...

O altă mașină celebră este responsabilă pentru siguranța celui mai important lider religios: Papamobilul.

Papamobil este un nume informal pentru mașinile utilizate de către Papă în timpul aparițiilor publice. Acesta a fost proiectat pen-

tru a permite Papei să fie mai vizibil atunci când salută mulțimile mari. De-a lungul istoriei au existat mai multe modele diferite de automobile papale. Primul a fost un camion modificat folosit de Ioan Paul al II-lea pentru prima sa călătorie în Polonia în calitate de Papă. Unele Papamobile sunt deschise, în timp ce altele au sticlă antiglonț. Unele permit Papei să se așeze, în timp ce altele sunt concepute pentru ca Papa să stea în picioare. Varietatea de Papamobile permite Vaticanului selecția

unui vehicul adecvat pentru fiecare utilizare în funcție de nivelul de securitate necesar și distanța și viteza de deplasare.

Papamobilul, folosit de Papa Benedict al XVI-lea la vizita în Statele Unite din 2008, este un *Mercedes ML* modificat cu „o vitrină” construită în partea din spate a vehiculului. Papa intră printr-o ușă din spate și urcă mai multe trepte. După ce se așază în scaunul lui, acesta este ridicat spre camera de sticlă de către un lift hidraulic. Caracteristicile de securitate ale

vehiculului includ ferestre antiglonț și acoperiș consolidat, panourile laterale blindate și blindaj în partea de sub mașină. Automobilul de 280 cai putere este dotat cu un performant sistem de climatizare și cu un sistem audio...

Dar nu toți șefii de state preferă mașinile puternic blindate sau modificate. Atunci când nu există un pericol aparent, nu are sens să te protejezi într-o mașină greoaie, scumpă și cel mai adesea urâtă. Se poate opta pentru o alternativă clasică cu un blindaj mai modest.

Astfel, cel mai des folosit este *Mercedes Clasa S*, dar nici *BMW*, *Jaguar* sau *Bentley* nu-i fac de rușine pe posesori. În general, șefii de state preferă să facă reclamă propriilor producători de automobile, iar aceștia sunt fericiți să ofere mașini gratuit. Foarte mulți șefi de state europeni beneficiază de astfel de mașini, iar blindajul lor este realizat cu discreție sau lipsește cu desăvârșire. Astfel, cancelarul german Angela Merkel oscilează adesea între *Mercedes*, *BMW* și *VW*, președintele Nicolas Sarkozy folosește *Renault*, *Peugeot* sau *Citroën*, iar Traian Băsescu folosește în mod uzual un *Mercedes*, dar se afișează adesea la volanul unui *Logan* și tocmai a comandat un *Duster*.

În schimb, premierul Italiei, Silvio Berlusconi dă apă la moară contestatarilor săi refuzând folosirea unui superb *Maserati Quattroporte* primit cadou în favoarea unor modele germane...

Primul automobil papal a fost un camion polonez modificat special pentru vizita oficială în Polonia

„La Déesse” i-a salvat viața lui De Gaulle

În 22 august 1962, președintele Franței, Charles De Gaulle, supraviețuiește uneia dintre multe tentative de asasinat împotriva sa, mulțumită automobilului prezidențial *Citroën DS 19*, cunoscut sub numele de „La Déesse” (Zeița). În august 1962, un grup numit OAS (Organizația Armată Secretă) a organizat o tentativă de asasinat asupra președintelui De Gaulle. El renunțase la Algeria în favoarea naționaliștilor algerieni și era considerat un trădător.

Aproape de amurg, pe 22 august 1962, De Gaulle și soția sa se deplasau de la Palatul Élysée la aeroportul *Orly*. În timp ce *Citroën*-ul *DS* accelera de-a lungul *Avenue de la Libération*, cu peste 100 km/h, 12 militanți OAS au deschis focul asupra mașinii. O grindină de 140 de gloanțe, majoritatea venind din spate, a ucis doi dintre motocicliștii din garda președintelui și a străpuns mașina și toate cele patru roți. În ciuda acestui fapt și mulțumită suspensiei independente hidraulice, șoferul a reușit să păstreze controlul asupra mașinii și să-și conti-

nue drumul către aeroport. Dacă mașina ar fi fost imobilizată, De Gaulle și soția sa nu ar mai fi avut nici o șansă. Așa, cu foarte mult noroc, cei doi au ajuns nevătămați la scara avionului. În 1969, De Gaulle – știind că își datora viața unui *Citroën* – a împiedicat vânzarea a mai mult

de 15% dintre acțiunile producătorului francez către italienii de la *Fiat*. În 1975, pentru a evita falimentul constructorului, guvernul francez a finanțat vânzarea *Citroën* către un grup care includea și *Peugeot*. Rezultatul a fost nașterea *PSA Peugeot Citroën SA*, în 1976.

V-ați dorit întotdeauna să citiți mult, dar căratul bibliografiei v-a creat probleme? Acum aveți soluția printr-un e-book reader, compact și ușor asemeni celui mai fin laptop. Și, apropo, glindă cu frigider aveți?

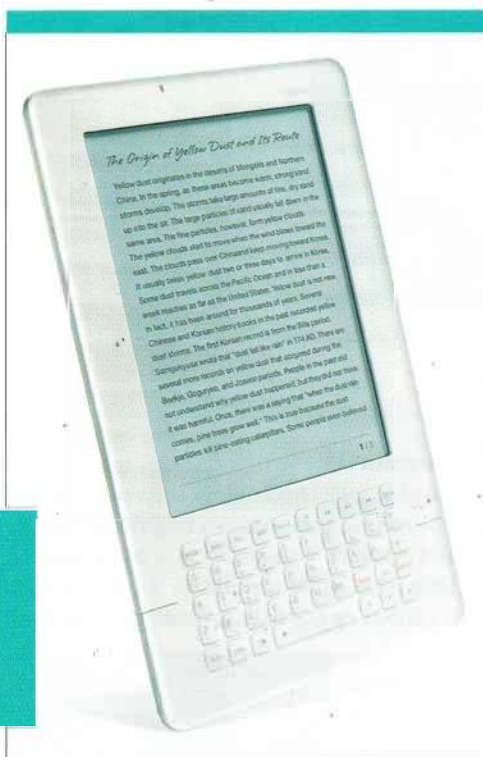
text Andrei Ioan Dimulescu

Irriver Story, primul E-book Reader din România

Primul produs din această categorie destinat pieței românești, *Irriver Story*, a fost lansat pe 11 noiembrie de sud-coreenii de la *Irriver*. În memoria internă de 2 GB pot fi stocate peste 1.600 de cărți, materiale de prezentare și benzi desenate în format PDF, DOC, PPT, XLS, EPUB sau HWP, iar o astfel de „bibliotecă” nu cântărește mai mult de 300 de grame. Ecranul electronic de 6 inch (90X120 mm), realizat cu ajutorul tehnologiei revoluționare E-Ink, imită fidel senzația oferită de lectura convențională și foaia de hârtie. Foarte odihnitor pentru ochi, fără efectul de reflexie al ecranelor LCD și cu un consum minim de energie, ecranul E-Ink este ideal pentru a paratele destinate în mod special lecturii.

România se numără printre primele țări în care *Irriver Story*

Experiința inedită confirmă ideea că lectura digitală nu o exclude pe cea clasică, ci o îmbogățește.

va putea fi găsit în magazine. E-book Reader-ul va oferi cititorilor români, alături de experiența inedită a lecturii, și 101 cărți în limba română.

Acum, *Craii de Curtea Veche*, cartea de bucate sau *DEX-ul* cântăresc împreună doar 300 de grame. În plus, *Irriver Story* este foarte ușor de utilizat, dispărând problema întoarcerii paginii în pozițiile incomode din metrou sau alte mijloace de transport în comun. Chiar și cei mai conservatori cititori, cei pentru care mirosul de tipar și atingerea hârtiei fac parte integrantă din farmecul lecturii, vor fi cucerți de acest produs și vor fi nevoiți să recunoască faptul că, în anumite momente, este mult mai confortabil și ademenitor decât un volum printat de 1.000 de pagini.

Primul player Blu-ray dedicat 3D din lume

Garantat de Blu-ray Disc Association (BDA) și câștigător al premiului „Best Innovations Award” la CES 2010, Blu-ray-player-ul *Samsung BD-C6900* prefigurează începutul unei noi ere a divertismentului, care îi oferă utilizatorului o experiență 3D FULL HD desăvârșită.

Ca răspuns la cererea în creștere de conținut 3D, *Samsung* oferă în premieră utilizatorilor posibilitatea de a viziona titlurile 3D Blu-ray preferate chiar de acasă.

Samsung BD-C6900 a fost pus în vânzare în Statele Unite ale Americii, urmând să fie lansat pe piața românească din această lună, la un preț de 1.499 Lei.

Cu ajutorul *Samsung BD-C6900*, utilizatorii se pot bucura, pentru prima oară, de conținut 3D pe propriul Blu-ray player capabil să redea un sunet multi-channel surround. Aparatul este subțire, are un design modern cu carcasă transparentă și este în totalitate compatibil cu 3D Blu-ray, Blu-ray standard și

DVD, oferind utilizatorului o experiență vizuală optimă.

Aparatul poate transmite conținut video, muzică sau fotografii prin rețeaua de acasă și dispune de conectivitate Wi-Fi, ceea ce permite utilizatorului să acceseze Internet@TV prin intermediul player-ului Blu-ray, chiar dacă nu ai un televizor *Samsung*.

Puterea business-ului

Philips a lansat în România monitorul LCD Philips Brilliance cu tehnologia PowerSensor. Monitorul a fost creat pentru a oferi utilizatorilor business performanță ridicată, fără să afecteze mediul înconjurător.

Monitorul LCD dispune de tehnologia PowerSensor ce utilizează un senzor integrat, acesta având rolul de a detecta prezența utilizatorului. În momentul în care utilizatorul se îndepărtează de ecran, luminozitatea scade, iar consumul de energie este redus cu până la 50%. Odată ce utilizatorul este din nou în fața ecranului, acesta revine la modul normal de funcționare.

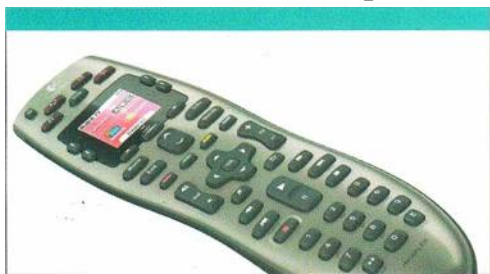
Reduce consumul de energie cu până la 50%

Tehnologia PowerSensor utilizează unde infraroșu care nu interferează cu alte echipamente din birou, cum ar fi tastaturi wireless, căști sau telefoane mobile. Este capabilă să detecteze prezența utilizatorilor la o distanță ce variază între 30 cm și 120 cm față de ecran, aceștia putând determina sensibilitatea monitorului. PowerSensor operează independent de calculator sau de sistemul de operare și are un timp de răspuns imediat, în comparație cu monitoarele care reacționează mai lent.

Monitorul LCD Philips Brilliance cu PowerSensor a fost premiat cu Energy Star și deține logo-ul Lead Free. Display-ul are posibilitatea de ajustare a înălțimii de până la 70 mm pentru atingerea unui unghi de vizualizare ideal. De asemenea, dispune de o serie de funcții care optimizează și reduc oboseala ochilor.

Bagheta magică

Harmony® 650. La o distanță de doar un click de activitățile tale preferate, noile telecomenzi sunt ușor de instalat și simplu de utilizat, capabile să înlocuiască până la cinci telecomenzi.

Când tu și familia sau prietenii vă relaxați în jurul televizorului, o telecomandă Logitech Harmony face totul mult mai simplu. Pentru a porni automat dispozitivele potrivite ambele telecomenzi Harmony dispun de accesare printr-un singur click către activitățile dorite. După terminarea setării online, trebuie să pornești ceea ce îți dorești, cum ar fi „Vizionează un DVD”, iar telecomanda Logitech Harmony va porni automat dispozitivele dorite și va selecta inputurile corecte. Cu Logitech Harmony 600 poți vedea pe ecranul monocrom comenzile pentru dispozitivele pe care le folosești, precum volumul și butonul de pornire. Dacă preferi un display color, există varianta Logitech Harmony 650.

Aproape toate dispozitivele de divertisment din living sunt dotate cu telecomenzi, astfel încât o unică telecomandă care simplifică controlul sistemelor complexe de home-entertainment este esențială pentru a realiza cele mai simple activități, precum vizionarea unui program TV. Astăzi, Logitech (SIX: LOGN) (NASDAQ: LOGI) a prezentat două noi telecomenzi, Logitech® Harmony® 600 și Logitech®

Oglindă-oglinjoară...

Samsung RL55/52 este numele celui mai nou frigider premium. Conceput special ca să atragă un număr din ce în ce mai mare de utilizatori înclinați spre eleganță, dar și spre performanță, modelul RL55/52 combină inovația în design și tehnologie rezultând un must-have în orice bucătărie modernă. RL55/52 a fost gândit să respecte normele de conservare ale mediului: se modelează după criteriile Energy A+ și A++ Grade, dispunând de tehnologia No frost care oferă costuri de funcționare

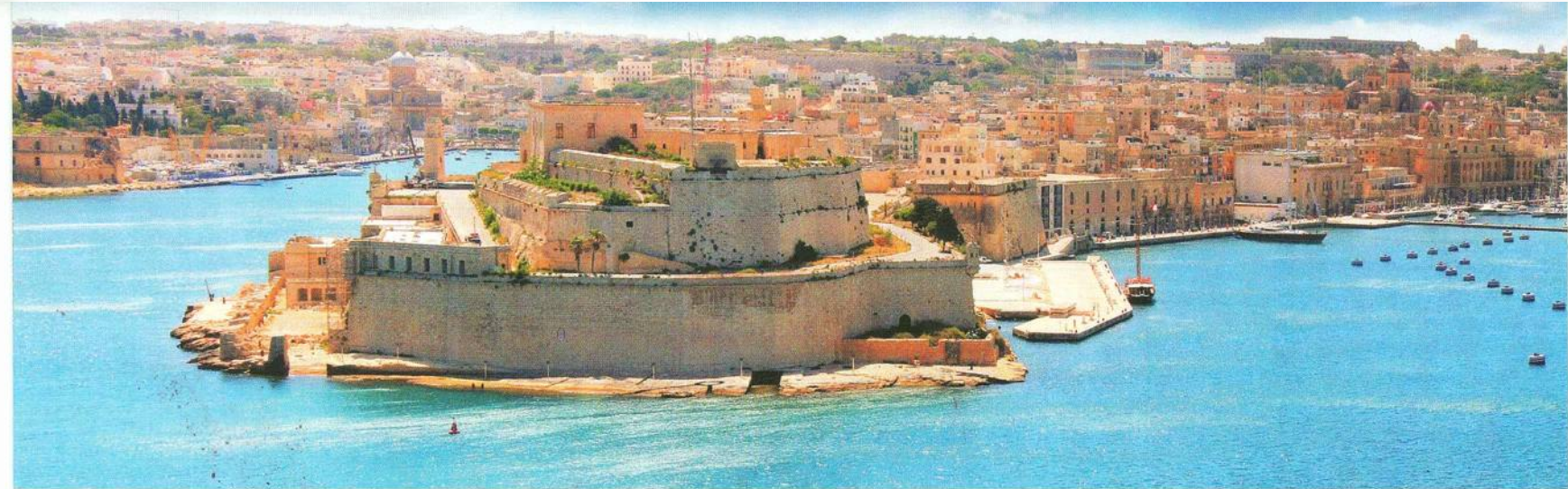
Audiție portabilă

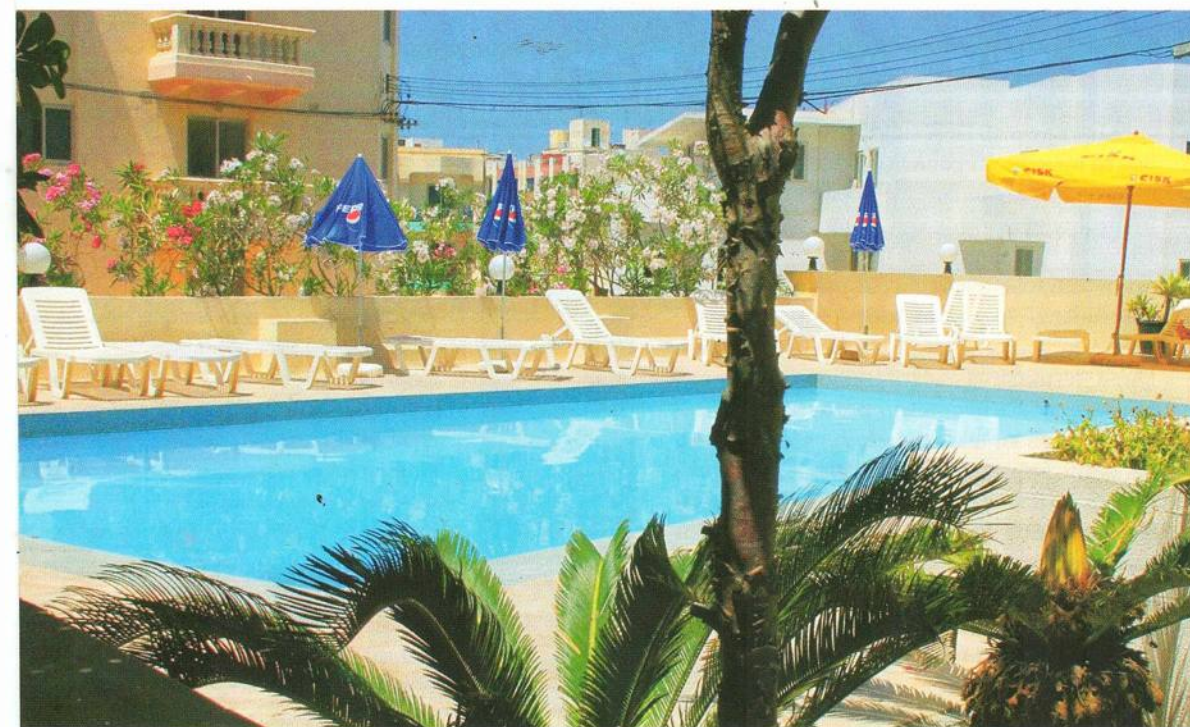
Dar cum calculatoarele și-au redus dimensiunile, calitatea audio a fost și ea sacrificată. Pentru a îmbunătăți calitatea audio a melodiilor preferate, Logitech (SIX: LOGN) (NASDAQ: LOGI) a lansat sistemul Logitech® Laptop Speaker Z205, o boxă ușoară ce dispune de un sistem de prindere care îți permite să o porți oriunde dorești. Fie că folosești un Mac® sau un laptop cu Windows®, fie un netbook, boxe Logitech Z205 pentru laptop se atașează ferm de marginea de sus a celor mai multe ecrane de laptop. Z205 are dimensiuni mici, aproximativ 1,35 inchi în grosime și 2,5 inchi în înălțime, ceea ce înseamnă că te va însoți întotdeauna. Iar o husă protectoare îți protejează boxa în timp ce o transporti în geantă sau ghiozdan.

Laptopurile și netbookurile au ajuns într-atât de portabile și de eficiente încât poți face tot ce îți dorești – să asculți muzică, să vizionezi filme sau să realizezi apeluri video.

reducute. Frigiderul RL52/55 pune la dispoziție un ecran tactil inteligent ce permite utilizatorilor să acceseze o gamă vastă de funcții integrate, incluzând controlul temperaturii, un calendar personal de organizare a activităților zilnice, un avizier pentru postarea de mesaje și notițe. Pentru a se adapta la orice preferință de design interior, RL52/55 este disponibil atât în variantă de oțel inoxidabil cât și într-una neagră cu efect de oglindă. În interior, iluminarea futuristă este asigurată de tehnologia LED Tower Lighting, mai eficientă decât becurile convenționale. Modelul RL55/52 mai dispune de un raft pliabil care face mai ușoară depozitarea alimentelor și de tehnologia care previne formarea gheții în interiorul frigiderului.

Vara Malta 2010

Hotel il-Palazzin 4*, Qawra

de la **288 euro** / pers. / avion + 7 nopți cazare cu mic dejun

REDUCERE EARLY BOOKING până pe 10 aprilie 2010!

www.malta.ro
malta.ro

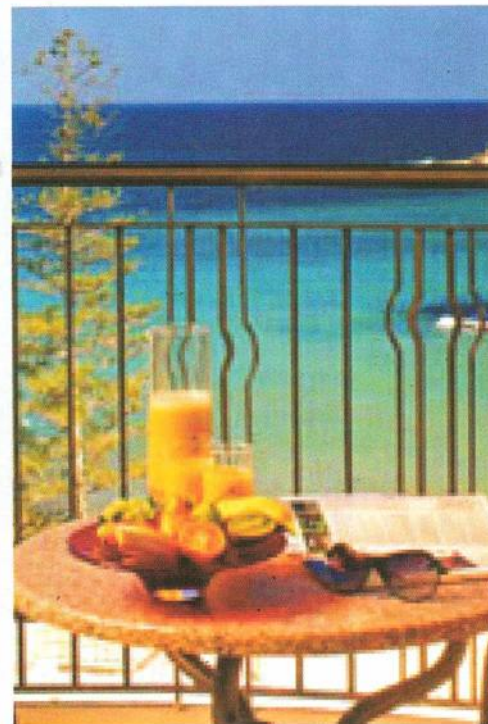
10 ani

zbor de zi cu românia

str. Pitar Moș nr. 29, et.1, ap. 23, sect.1, București (în spatele Cinematografului Patria)
tel./fax: 318.59.92 • tel: 318.59.93, 0722.626.903 • maltaltd@malta.ro • www.malta.ro

Vara Malta 2010

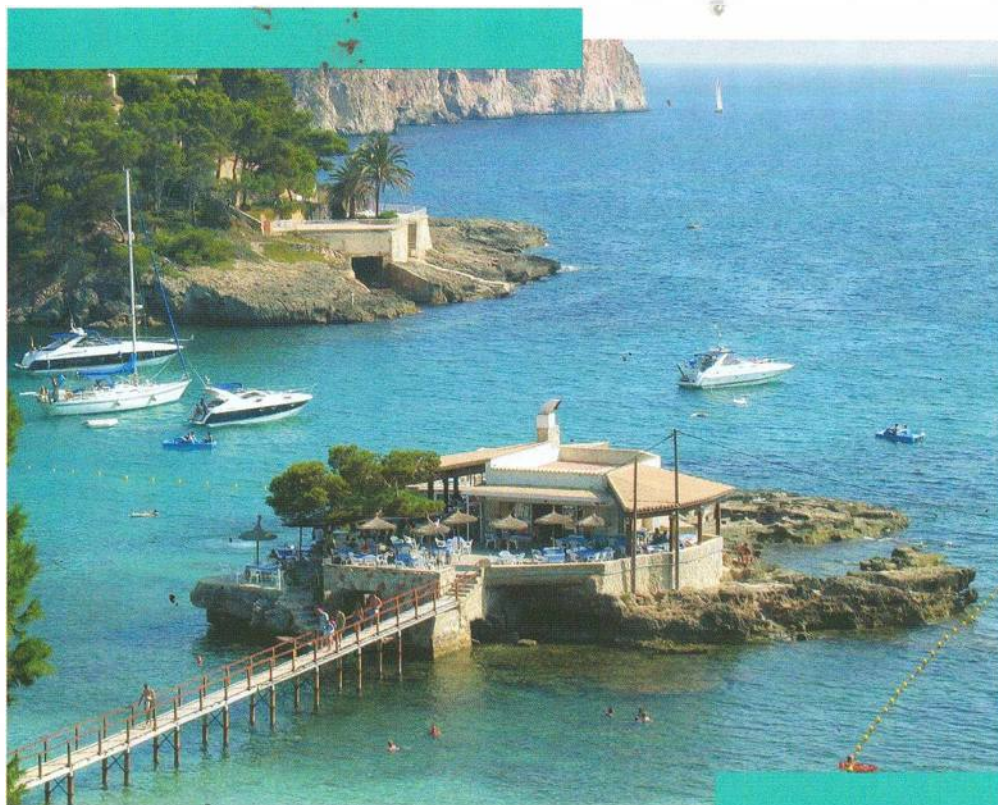
Hotel Le Meridien 5*, St. Julian's
de la **450 euro** / pers. / avion + 7 noți cazare cu mic dejun
REDUCERE EARLY BOOKING până la sfârșitul lunii aprilie!

Bronzul Mediteranei, golfulețele liniștite și locurile presărate cu istorie sunt ingredientele magice ale vacanței. În Spania ești vedetă, în Grecia regăsești atmosfera venețiană și ai parte de incursiuni acvatice inedite. Iar serile sunt la fel de incendiare indiferent dacă sunt pe ritmuri grecești sau spaniole!

text Steluța Năstase
www.besttourism.ro

Grecia și Spania dau tonul vacanței

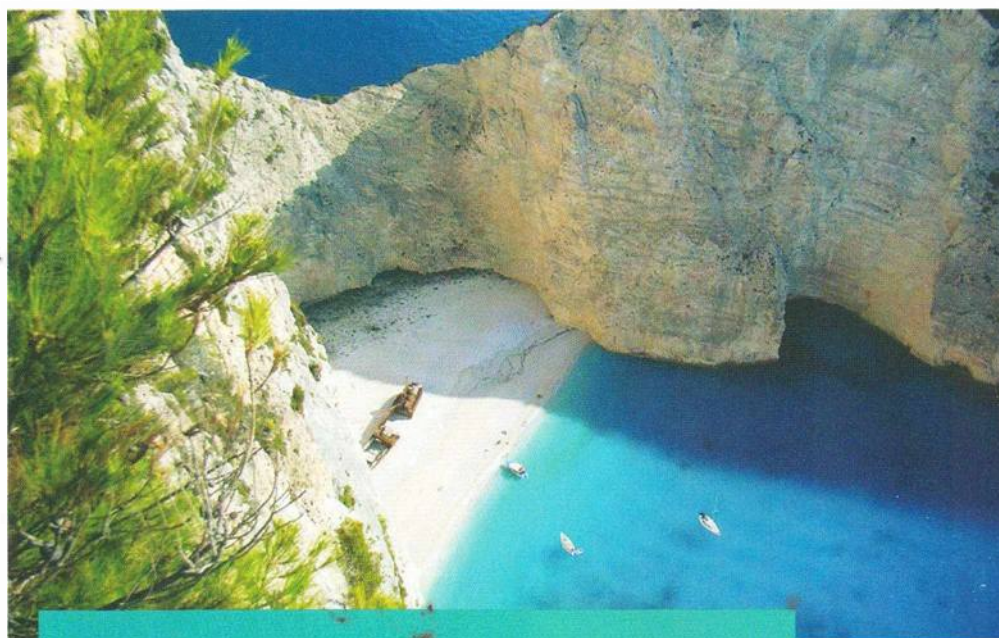

Sute de vapoare, ferryboat-uri și iah-turi pleacă și aco-stează în portul din Palma de Mallorca zi de zi. Pentru re-laxare alege o terasă aflată chiar pe Ma-rea Mediterană, în-conjurață de ambar-cațiuni de lux.

Palma de Mallorca este una dintre metropolele mediteraneene în care numeroase vedete internaționale vin în vacanță la vilele lor de aici. Claudia Schiffer, Michael Douglas, Regele Juan Carlos al Spaniei, sunt doar câteva dintre personajele pe care le poți întâlni pe plajă sau în timpul plimbărilor. Cel mai cunoscut este clubul *Pascha*, dar nici în *Tito's* DJ-ii nu se lasă mai prejos, mai ales că din club ți se dezvăluie o frumoasă panoramă a Mediteranei și uneori aici au loc reprezentații de circ. Pentru iubitorii de salsa și merengue, în *L'Havanna* sunt concerte live, iar răsăritul se vede cel mai bine de la *Mambo Playa*. Pe insulă sunt multe terenuri de golf, dar unul dintre cele mai interesante și populare este *Golf Fantasia*, din Palma Nova. Este un mix de peșteri, cascade, grădini și terenuri de golf.

Îmbrățișată de apele Mediteranei și încălzită de soarele andaluz aproape un an întreg, Costa del Sol este într-o permanentă întrecere cu Costa Brava pentru destinația litorală numărul 1 a Spaniei.

Lanțul muntos coboară pentru a se întâlni cu marea și tot tărâmul este o succesiune de plaje, piscine naturale ascunse între stânci și locuri ideale pentru pescuit. Cele mai frumoase stațiuni sunt Marbella, Benalmadena, Torremolinos, Fuengirola și Estepona. Pentru experiențe inedite de vacanță alege Parcul crocodililor din Torremolinos, unde asigți la demonstrații de hrănire a reptilelor. La peșterile Nerja merită să vezi picturile rupestre ce datează din Preistoric. Restaurantul *Tintero II* din Malaga e vestit datorită modului de servire: chelnerii se plimbă printre mese cu platourile și strigă felurile de mâncare, iar tu îi oprești și comanzi platoul dorit. Oferă o mare

Apele turcoaz din Zakynthos scaldă plajele cu nisip auriu plin de pietricele albe. Golfurile pitorești și pădurile bogate ale munților se revarsă parcă în mare.

varietate de pește și fructe de mare: morun, pește rosada, creveți, calamari.

Zakynthos te atrage cu frumoasele plaje de nisip auriu, cu golfurile pitorești și cu un miros puternic și plăcut de crini de mare. Aici înoți împreună cu broaștele țestoase, te dedici sportului preferat, *snorkeling*-ul, și explorezi fiecare stâncă până ajungi la peșterile subacvatic. Dar asta nu este tot... Pentru a da unicitate vacanței, pornește într-un circuit cu vaporul prin ape transparente și ireal de albastre ale Mediteranei, la Marathonissi – insula țestoaselor *Caretta caretta*, o specie pe cale de dispariție, și la misticele Grote Keri. Te vei răsfăța pe Plaja Navagio cu nisipuri vulcanice albe, ape turcoaz și rămășițele unei nave, pe jumătate îngropată în nisip.

Dacă ai colindat Grecia în lung și-n lat, cu siguranță vei vrea să te întorci, dar parcă ai alege ceva nou în aceeași veche Grece. În Insula Kos vei descoperi clădirile imaculate, cu balconașe furate parcă din *Romeo și Julieta*, la parterul cărora se adăpostesc sute de magazine care te invită să le vizitezi. Prietenoase și, mai ales, primitoare, toate îți fac cu ochiul. Ai ocazia să te odihnești la umbra platanului bătrân, unde, conform legendei, Hipocrate își învăța elevii. Cel mai spectaculos monument din Kos este Asklepieion-ul, construit în secolul 4 î.Hr., aflat la o distanță de 4 km de orașul Kos, în mijlocul unei câmpii de chiparoși și reprezintă cea mai importantă instituție medicală a Greciei antice. Capitala Kos este ideală pentru o plimbare cu bicicleta, fiind cunoscută sub numele de *Orașul bicicletelor*.

Oferte turistice

Christian Tour,
www.christiantour.ro,
tel. 021 369 98 35

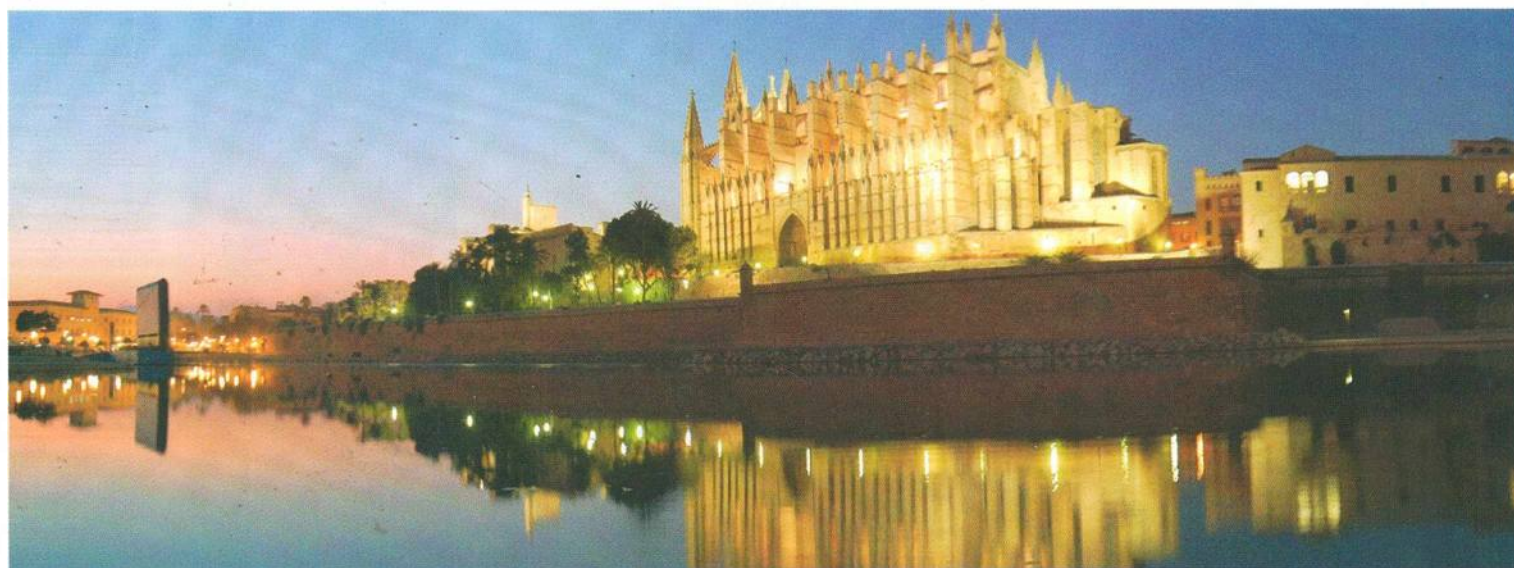
Zakynthos, Hotel Iberostar Plagos Beach 4* – de la 642 de euro/pers., transport cu avionul, transferuri, 7 nopți cazare cu all inclusive.

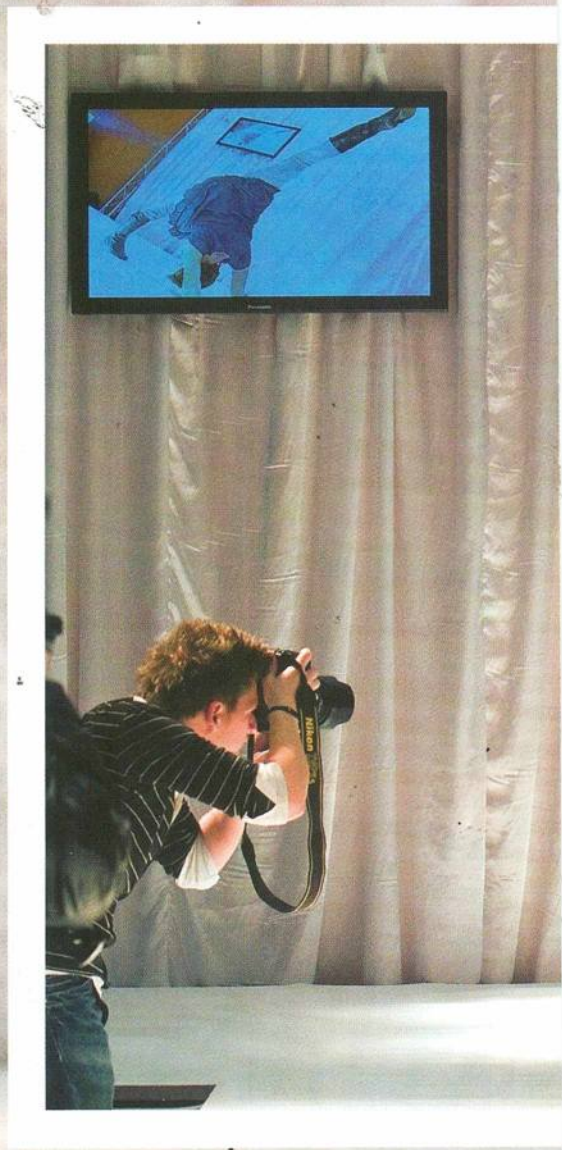
Paralela 45,
www.paralela45.ro,
tel. 021 212 28 94

Costa del Sol, Marbella, Hotel Marbella Playa 4* – de la 610 euro/pers., transport cu avionul, transferuri, 7 nopți cazare cu demipensiune.

Prestige Tours,
www.prestige.ro
Kos, Hotel Summer Palace 5* – de la 559 de euro/pers., transport cu avionul, transferuri, 7 nopți cazare cu all inclusive.

Cocktail Holidays,
www.cocktailholidays.ro,
tel. 021 210 84 85
Mallorca, Hotel Caballero 3* – de la 497 de euro/pers., transport cu avionul, transferuri, 7 nopți cazare cu demipensiune.

Primăvara asta se poartă Souvenir. Souvenir Clubbing by Adrian Mutu. Ținute vestimentare din materiale naturale în nuanțe de verde, bej, alb sau roz. O celebrare a sportului și a feminității.

text Alice-Claudia Gherman
foto Octavian Tibăr

Un Souvenir de la Brilliant

În timp ce Adrian Mutu se lupta cu *dosarul Sibutramina* și scandalul aferent, colecția prêt-à-porter primăvară-vară 2010 *Souvenir Clubbing* by Adrian Mutu și-a făcut intrarea în România odată cu deschiderea expoziției internaționale *Modex*, de la *Romexpo*. Creațiile vestimentare au fost prezentate de către șapte componente ale lotului național de gimnastică aerobică, multiple campioane mondiale și europene, de Monica Roșu, campioană olimpică la gimnastică artistică (pe echipe) și Ana Maria Brânză, vicecampioană olimpică și campioană europeană la spadă. Colecția poartă semnătura lui Filippo Paoli și s-a născut din colaborarea cu Adrian Mutu, care a avut câteva intervenții asupra modelelor. La lansare a participat sora lui Adrian Mutu, care ne-a declarat: „Colecția din această seară se adresează femeilor obișnuite care vor să se simtă bine în hainele pe care le poartă, dar în același timp să fie și elegante. Hainele *Souvenir* se găsesc de câțiva ani pe piețele din Grecia, Italia, Marea Britanie, Liban, iar din 2008

Adrian a devenit imaginea brandului. De această dată *Souvenir Clubbing* poartă și amprenta ideilor lui Adi și colecția se numește *Souvenir Clubbing* by Adrian Mutu. Brandul vine oficial în România, iar la toamnă vom deschide un magazin și la București. Sunt articole de îmbrăcăminte de calitate la prețuri comparabile cu cele de la *Zara*, dar o clasă peste. Adrian, împreună cu designerul Filippo Paoli, au decis să renunțe la linia pentru bărbați și să se dedice întru totul celei pentru femei, mult mai vandabile. Pentru prezentarea colecției am invitat fete din lumea sportului care credem că au putut să reprezinte mult mai bine ideea de bază a ținutelor pe care le-ați văzut în această seară.”

Cristina Nedelcu, Cristina Antonescu, Laura Cristache, Nadina Hotca, Corina Constantin și Anca Surdu, din lotul național de gimnastică aerobică, au făcut un adevărat show pe podiumul de la *Romexpo*. Ele au îmbinat eleganța vestimentară cu elemente de gimnastică fiind în spiritul *Souvenir Clubbing* by Adrian Mutu.

Sub sloganul *Iubește pe toată lumea, servește pe toată lumea (Love all, serve all)* și-a făcut apariția, în 2008, la București, *Hard Rock Café* – unul dintre cele mai mari restaurante ale renumitului lanț american *Hard Rock Café International*.

text Alice-Claudia Gherman
foto Octavian Tibăr
și arhiva Hard Rock Café

Luați o pauză. La Hard Rock Café

Localul are o capacitate de 300 de locuri în salon, 200 la terasă și un spațiu total de 1 500 mp. Meniul este tradițional american și conține antrouri, fripturi, paste, salate, burgeri, deserturi. Cel mai popular aperitiv este platoul *Jumbo Combo* – pachetele de primăvară, aripioare de pui afumate, cartofi gratinați cu brânză *Cedar*, inele de ceapă, piept de pui pane și patru sosuri asortate. Un platou costă 62 de lei și ajunge pentru două-trei persoane. Printre felurile principale se numără și *Hickory Smoked Bar-B-Que Ribs* – coștițe de porc afumate servite cu sos barbecue, cartofi prăjiți, salată *Coleslaw* și fasole *Ranch* – 42 lei/porția, *Twisted Mac & Cheese* – piept de pui

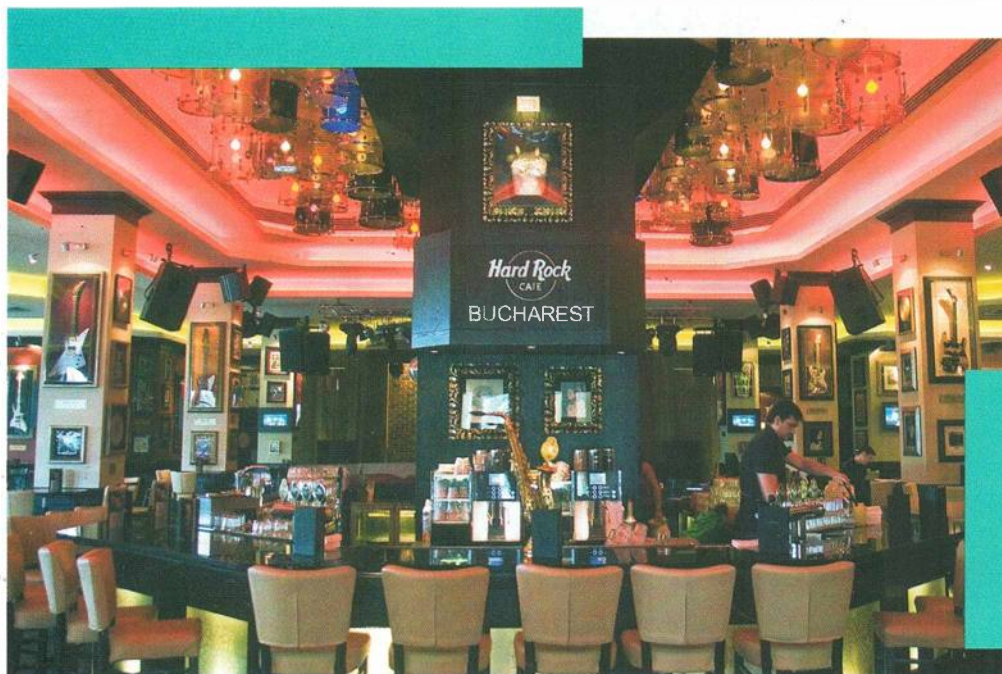
la grătar pe un pat de paste *Cavatappi*, cu sos condimentat, din trei feluri de brânză) – 34 lei/porția.

Nu ați trecut prin *Hard Rock Café* dacă nu ați savurat măcar unul dintre cocktailurile sale faimoase precum: *Hurricane* – suc de portocale, mango, ananas, rom *Bacardi* și *Bacardi Dark*, *Disaronno Amaretto* și *Morning Grenadine* – 32 lei/640 ml sau *Bahama Mama* – rom *Bacardi*, rom *Malibu Coconat*, lichior de banane, suc de portocale și ananas – 24 lei/320 ml.

Restaurant, pub, bar, club, cafenea și chiar mai mult: scenă pentru piese de teatru, muzică live, plus un veritabil muzeu al muzicii internaționale, *HRC*-ul bucureștean reunește o colecție numărând 340 de obiecte aparținând artiștilor din ultimii 50 de ani. Costume de scenă, încălțăminte, chitare clasice, tobe, postere, co-

perți de albume, LP-uri de aur și platină, fotografii și multe altele. Toate sunt donații ale artiștilor. Chitara lui Bruce Springsteen într-un colț, chitara lui David Gilmore de la *Pink Floyd* într-altul, un costum purtat de John Lennon, o ținută de scenă creată special pentru Elton John sau haina de blană purtată de Tina Turner într-un concert, o bustieră a Madonnei, jacheta pe care Michael Jackson a purtat-o în perioada *Thriller* etc. reprezintă tot atâtea comori pe care le puteți descoperi trecând pragul *Hard Rock Café*. Și dacă toate acestea nu pot fi luate acasă ca amintire, vă puteți consola cu ceva din *Rock Shop*, magazinul de suveniruri. De aici puteți să vă achiziționați tricouri pictate de către artiști, insigne unicate, șepci, brichete etc. Banii strânși din vânzarea suvenirurilor merg către organizații caritabile care îi ajută pe cei rămași fără locuință în diverse părți ale lumii.

La *HRC* se cântă muzică live – pop, folk, rock interpretată de artiști români sau străini. Au cântat aici Gyuri Pascu, Snowy White (ex-chitaristul *Pink Floyd*), trupa de jazz *Blazzaj*. Joia se organizează seri tematice cu muzică din diverse țări ale lumii, iar acestea alternează cu serile dedicate teatrului.

Save the Planet! Pare mesajul organizației *Green Peace*, dar, de fapt, el este unul dintre cele patru motto-uri ale restaurantului *Hard Rock Café* din Capitală. Celelalte trei sunt: *Take time to be kind*, *All is one* și *Love all, serve all*. Fiecare vorbește despre spiritul *HRC*.

ABONAMENT LA REVISTA FLACĂRA PE 2010

ABONEAZĂ-TE DIRECT la noua revistă FLACĂRA pe 2010 și primești:

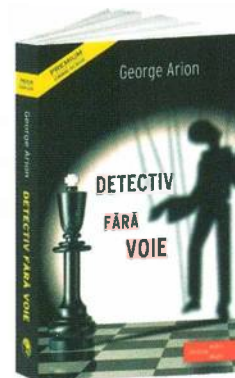
■ 10 reviste **FLACĂRA**

■ 10 cărți din colecția **CRIME-SCENE**

■ **BONUS:** pachet special, două cărți **CRIME-SCENE**, (la alegere, din cele oferite cu edițiile precedente ale revistei Flacăra)

Toate taxele de expediție sunt suportate de editură.

PRIMII ZECE ABONAȚI primesc romanul **"DETECTIV FĂRĂ VOIE"**, de **GEORGE ARION**, cel mai bun autor român al genului. *Cu autograf de la autor.*

www.revistaflacara.ro

Crimescene Publishing

FLACĂRA t... TRITONIC

FLACĂRA TALON de ABONARE

Număr apariții: ☐ 10; începând cu luna..... Am achitat cu: ☐ mandat postal ☐ cec bancar ☐ ordin de plată; nr..... din data.....
Nume..... Prenume..... Localitatea..... Str.....
Nr..... Bl..... Sc..... Ap..... Județ/ Sector..... Cod..... Oficiul Poștal..... Telefon.....

Trimiteți talonul și copia după documentul de plată la **S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Piața Presei Libere nr. 1, cod poștal 013701, sector 1, București, O.P. 33-C.P. 12.** Menționați pe plic: **ABONAMENT.** Cont bancar deschis la **Banca Românească - Filiala Băneasa: RO64BRMA0720072654400000 - RON (lei)**
Pentru România: expediere poștală simplă, imprimat. Vă rugăm să vă asigurați cutia poștală și să o dimensionați corespunzător publicației.
Pentru orice detalii legate de abonamentul Dvs. vă rugăm să ne contactați la tel: +40/21/317.91.37, persoană de contact Robert Pandelea, e-mail: abonamente@publicatiileflacara.ro

un imprint al grupurilor **FLACĂRA** și **t... TRITONIC**

crime scene

Ofertă specială!

- CS 1** - Zâmbet ucigaș - Lisa Scottoline - 5 lei
- CS 2** - Dansul morții - Linda Fairstein - 5 lei
- CS 3** - Filiera grecească - B. Hrib - 5 lei
- CS 4** - Crima Zen - Oliver Bottini - 5 lei
- CS 5** - În gura presei - Robert B. Parker - 5 lei
- CS 6** - Sunetele morții - Alex Mihalcea - 5 lei
- CS 7** - Atac în bibliotecă - George Arion - 5 lei
- CS 8** - Masca Morții Roșii - Edgar A. Poe - 5 lei
- CS 9** - Căinele din Baskerville - Sir Arthur Conan Doyle - 5 lei
- CS 10** - Spada - Bogdan Teodorescu - 5 lei
- CS 11** - Atingerea Sultanului - Hakan Yal - 5 lei
- CS 12** - 3 cu ghinion - Emil Simionescu - 7 lei
- CS 13** - Dreptate fără lege - Edgar Wallace - 5 lei
- CS 14** - Crima Lordului Savile... - Oscar Wilde - 5 lei
- CS 15** - Indicii anatomice - Oana Stoica Mujea - 15 lei
- CS 16** - Ziua Lupului - Carlo Lucarelli - 5 lei
- CS 17** - Casa secretă - Edgar Wallace - 5 lei
- CS 18** - Plăceri nevinovate - VT Morogan - 15 lei
- CS 19** - Fabrica de păcate - Richard Aleas - 15 lei
- CS 20** - Consiliul justiției - Edgar Wallace - 9,9 lei
- CS 21** - Cameleonul - George Arion - 9,9 lei
- CS 22** - Pactul roșu - Olivier Descosse - 20 lei
- CS 23** - Final Exit - Richard Aleas - 9,9 lei
- CS 24** - Parfumul văduvei negre - Oana Stoica Mujea - 9,9 lei

TALON DE COMANDĂ (cu plata ramburs)

cod carte

Nume prenume localitatea strada nr.
bloc sc. ap. județ/sector cod
telefon

Trimiteți talonul la: **S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Piața Presei Libere nr. 1, cod poștal 013701, sector 1, București, O.P. 33, C.P. 12.** Menționați pe plic: **CRIME SCENE.** Pentru orice detalii legate de comanda dumneavoastră vă rugăm să ne contactați la 004/021/317.91.37, persoană de contact: Robert Pandelea, e-mail: abonamente@publicatiileflacara.ro Ofertă valabilă până la 23.04.2010 data poștei.

Comanda minimă 15 lei.

Taxele poștale sunt suportate de editură.

Unul dintre cei mai prestigioși specialiști în hidraulică ai ultimei jumătăți de veac a continentului european, profesorul **Simion Hâncu**, mândria Facultății de Îmbunătățiri Funciare și Ingineria Mediului din cadrul USAMVB, a primit titlul de *Doctor Honoris Causa*.

text Alice-Claudia Gherman
foto Octavian Tibăr

FIFIM

Își onorează elitele

Prof. dr. Sorin Cîmpeanu, decanul Facultății de Îmbunătățiri Funciare și Ingineria Mediului, evocă în *Laudatio* personalitatea și activitatea distinsului profesor Simion Hâncu.

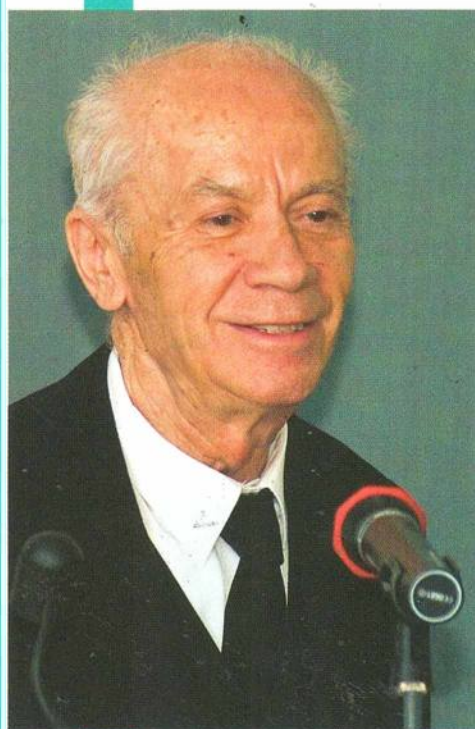
Ora 10.30. Amfiteatrul Cezar Nicolae din cadrul Facultății de Îmbunătățiri Funciare și Ingineria Mediului de la Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară este aranjat de sărbătoare. Senatul universității împreună cu o numeroasă asistență întâmpină cu bucurie intrarea în sală a prof. dr. doc. Simion Hâncu. Domnia sa este profesor consultant al catedrei de Protecția Mediului și Hidraulică din cadrul FIFIM. Distinsului profesor i se va acorda titlul de *Doctor Honoris Causa* al Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară din București. Printre invitații speciali: ministrul secretar de stat Decebal Iliu, Ion Iliescu, ex-președinte al României (2000 – 2004) și președinte al Grupului de Inițiativă Ecologică și Dezvoltare Durabilă, Gheorghe Sin, președintele Academiei de Științe Agricole și Silvicultură Gheorghe Ionescu Șisești, Ion Giurma, rector Universitatea Tehnică Gheorghe Asachi din Iași, Ioan Bica, decan Facultatea de Hidrotehnică – Universitatea Tehnică de Construcții București. Se intonează imnul universitar atât de cunoscut, *Gaudeamus igitur*. Se fac prezentările, apoi este evocată personalitatea profesorului Simion Hâncu într-un *Laudatio* de către prof. dr. Sorin Cîmpeanu, decanul FIFIM.

Într-o lume a succesorilor și șanselor aleatorii, în care primează adesea *norocul plătit*, este nevoie de oameni care să exceleze cu adevărat în domeniile în care profesează, oameni care reprezintă adevărate valori morale și științifice pentru generațiile care urmează. Profesorul Simion Hâncu reprezintă tocmai genul acela de personalitate eminentă și modestă totodată care a marcat și continuă să marcheze parcursul profesional al tinerilor care urmează cursurile FIFIM. Puțini sunt cei care știu că distinsul profesor Hâncu, recunoscut pentru lucrările sale științifice în domeniul hidraulicii, trebuia să ajungă de fapt preot. Numai că încurcate și pline de mister sunt căile Domnului, iar tânărului seminarist Simion Hâncu, Cerul i-a schimbat drumul vieții de la altar spre știința hidraulică, unde a făcut adevărate minuni. În 1950, Simion Hâncu

Profesorul

Simion Hâncu este membru al unor prestigioase instituții și societăți profesionale dintre care menționăm calitatea de Membru titular al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură din România, de președinte și apoi președinte de onoare al Comisiei de Hidrotehnică și Protecția Mediului.

Rezultatele cercetărilor profesorului Hâncu au fost publicate în peste 70 de lucrări în reviste de specialitate din țară și din străinătate, precum și în 13 monografii. Tematica acestor cercetări s-a referit la probleme de hidraulică având caracter fundamental, precum și la probleme cu caracter aplicativ.

devenea student cu bursă republicană la Institutul de Construcții din București. Ultimii patru ani i-a urmat, însă, la Institutul de Construcții din Moscova, frecventând în paralel și cursurile Facultății de matematică și mecanică la Universitatea *Lomonosov*. Anul 1954 îi aduce tânărului Hâncu un prestigios premiu I la concursul studentesc din Moscova, cu lucrarea științifică în domeniul hidromecanicii *Metode variaționale în hidraulică* și beneficiază de îndrumarea științifică a reputatului academician rus Oleg Feodorovici Vasiliev. „Ocupând funcția de profesor în anul 1973 la disciplina de hidraulică, odată cu înființarea Facultății de Îmbunătățiri Funciare din Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București, cariera profesorului Hâncu a devenit strâns legată de facultate, după cum și întreaga evoluție a facultății a fost marcată de activitatea domniei sale. Alături de profesorul Ramiro Sofronie, decanul de atunci al FIFM, și cu sprijinul unui om care a fost încă înainte de 1989 apropiat de tot ceea ce înseamnă preocupare pentru apă și protecția mediului – în persoana dlui președinte Ion Iliescu – profesorul Simion Hâncu a avut un rol decisiv în înființarea specializării de *ingineria mediului* acordată facultății chiar la începutul anului 1990, când domnia sa a ocupat funcția de ministru al Apelor, pădurilor și mediului în guvernul provizoriu al României (27 decembrie 1989 – 12 aprilie 1990). O simplă statistică arată că în cei 37 de ani de activitate didactică, profesorul Simion Hâncu a contribuit la formarea a peste 5 000 de specialiști de îmbunătățiri funciare și ingineria mediului. În spatele acestei sta-

tistici se regăsesc tot atâtea destine umane marcate intens de cursurile dlui Hâncu despre care, fără riscul de a greși, putem spune că reprezintă o veritabilă emblemă a facultății noastre, alături de profesorul Cezar Nicolau”, a precizat în *Laudatio* Sorin Cîmpeanu, decanul FIFM.

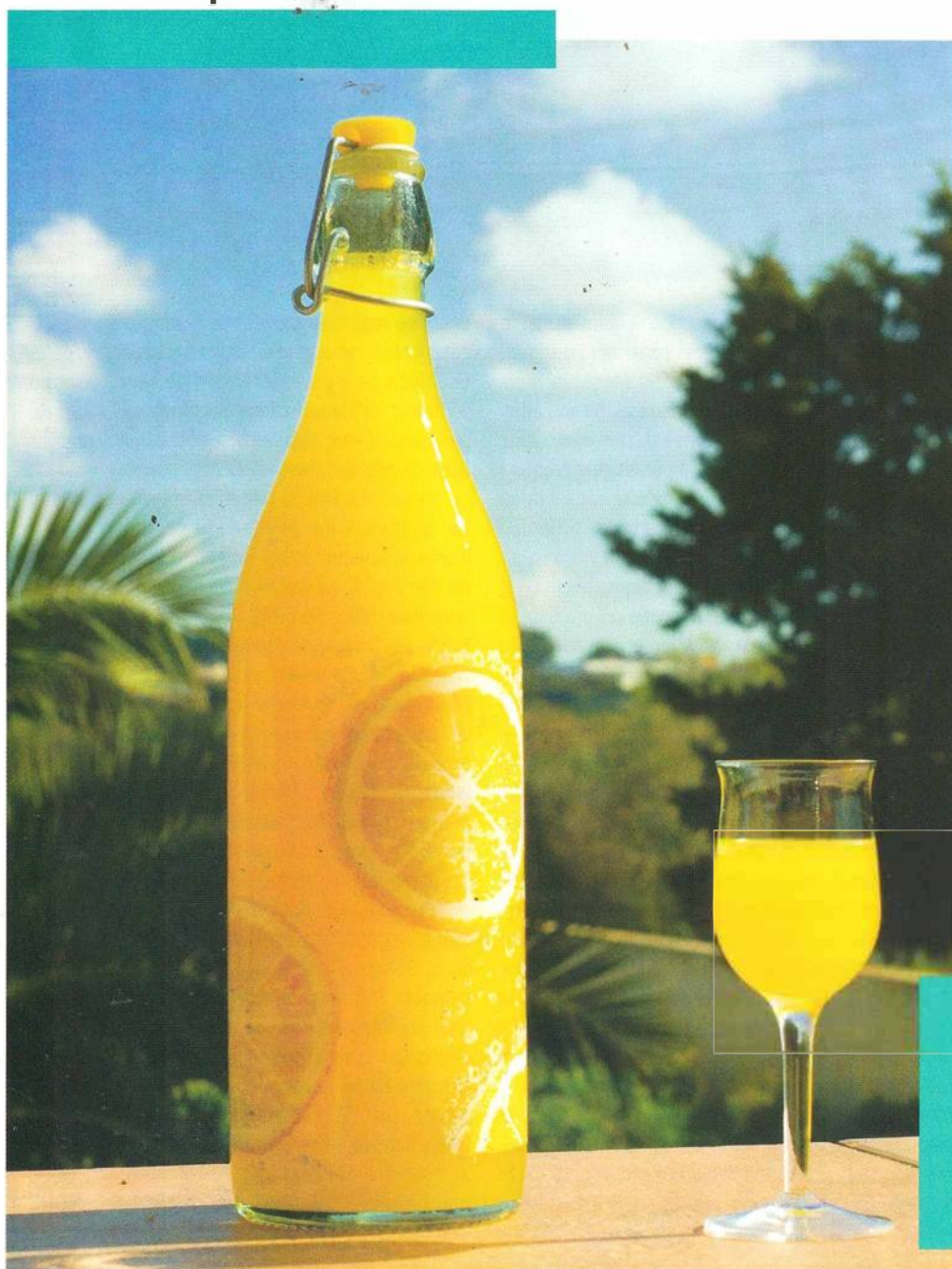
Profesorul Simion Hâncu este recunoscut pentru contribuția sa esențială la realizarea marilor lucrări hidrotehnice din România: barajele Porțile de Fier I și II, proiectarea barajelor pe Dunăre în secțiunile Islaz Somovîț, Călărași, Cernavodă și Brăila, realizarea unor baraje pe Olt, Mureș și Siret. Hâncu a oferit soluții tehnice și a stabilit dimensiunile și caracteristicile de funcționare pentru obiective importante precum Canalul Dunăre – Marea Neagră, podul peste Dunăre de la Vadul Oii, îndiguirea Dunării pe sectorul românesc, prize de apă pe Dunăre și pe râuri interioare, regularizări de albie pe râurile Siret la Cosmești, Ialomița la Slobozia-Tândărei, râul Negru etc.

O realizare importantă a profesorului Hâncu a fost și regularizarea albiei râului Eufrat la Raqqā, în Siria. Soluția a fost stabilită în laborator pe model hidraulic. Profesorul Simion Hâncu este membru al unor prestigioase instituții și societăți profesionale dintre care demne de menționat sunt: calitatea de Membru titular al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură din România, de președinte și apoi președinte de onoare al Comisiei de Hidrotehnică și Protecția Mediului din cadrul AGIR, Asociația Internațională de Cercetări Hidraulice (AIRH), Comitetul Român al Marilor Baraje și multe altele.

Are ceva din prospețimea lămâilor și te îmbie să îl bei, mai ales vara. Servit rece, *limoncello* este un excelent digestiv, ajuns, mai nou, ingredient pentru înghețate.

text Raluca Spătăreanu

Limoncello di Capri

Bucătăria italiană ne răsfăță cu pizza, paste, tiramisu, iar când vine vorba să bem ceva, gustăm vin tradițional. După o masă copioasă, însă, este binevenit și un digestiv. Prima opțiune ar fi *limoncello*, un fel de lichior italian cu un gust dulce, dar destul de puternic încât să te amețească rapid. Atrage prin culoare, dar și prin felul în care este servit. Vă puteți da frâu liber imaginației când vine vorba de aspect: alegeți pentru servire pahare pe a căror margine puneți zahăr sau ornați-le cu coajă de lămâie sau portocală. Un mod, am spune excentric, de a-l servi este să-l torni peste apă tonică sau șampanie.

Dacă vă imaginați că sunteți pe terasa unei cafenele aflată pe o străduță din insula Capri, la apusul soarelui, și aveți chef să beți ceva răcoritor, dulceag și un pic alcoolizat, această băutură ar fi prima opțiune. Unde

Creat de Vincenza Canale, *Limoncello di Capri* a fost transformat de această familie într-o marcă înregistrată în 1988.

mai pui că este populară și în rândul vedetelor de la Hollywood. Actorul Danny DeVito și-a lansat propriul brand după ce o noapte întreagă a consumat *limoncello* cu George Clooney, iar dimineața a apărut beat într-un interviu televizat. Deși a fost stânjenitor pentru DeVito, acest eveniment a dus la crearea propriei mărci și a unei afaceri de succes.

Limoncello este un lichior obținut din coji de lămâie, alcool, apă și zahăr, care se servește în general după cină, rece, fiind un foarte bun digestiv. Lichiorul italian, care a cucerit, de puțină vreme, și restaurantele americane, provine din zona delimitată de peninsula Sorrentino, lângă Napoli, coasta Amalfi și insulele Procida, Ischia și Capri, însă a început să devină o băutură extrem de populară și în Sicilia, Sardinia, Menton (Franța) și Gozo (insulă aparținând de Malta). Este dulce, glicerice, dar-reconfortant, mai ales când se servește tradițional, în cești de ceramică înghețate (variante de restaurant fiind „ciocănele” udate și ținute la congelator). Există și variante ale băuturii, produse în alte zone ale Italiei: *Limoncino*, *Limonello*, *Limonetta* și *Crema di Limonello*.

Paternitatea sa este disputată de locuitorii din Sorrentino, Amalfi și Capri. În această din urmă insulă se spune că originea băuturii este legată de familia omului de afaceri Massimo Canale care, în 1988, a transformat *Limoncello* în marcă înregistrată. De fapt, încă de la începutul secolului, mama sa, Vincenza Canale, proprietara unui minihotel și a unui restaurant în insulă, își servea oaspeții cu această băutură. A devenit în scurt timp o atracție în sine, dusă mai departe de toți cei ajunși la *Mariantonio*, pensiunea doamnei Canale. Nepoții acesteia scriu astăzi despre isprăvile bunicii pe site-ul companiei, transformată într-o organizație cu structură bine definită, care își alege cu mare grijă furnizorii, având prioritate cei care livrează produse organice. Tot pe pagina de internet a companiei, unde abundă culoarea galbenă, este prezentat întregul proces de fabricație: de la modul în care sunt culese lămâile, în perioada februarie-octombrie, la selectarea lor de către agronomi și până la procesarea propriu-zisă.

În Sorrento și Amalfi circulă chiar niște legende despre producția „lichiorului tradițional galben”. Pe aici se spune că familiile cu stare din aceste locuri, la începutul anilor 1900, aveau mereu grijă ca musafirii lor să fie serviți cu *limoncello*, obținut după o rețetă tradițională. În Amalfi, unii spun că băutura are origini foarte vechi, legând-o de începutul cultivării lămâilor.

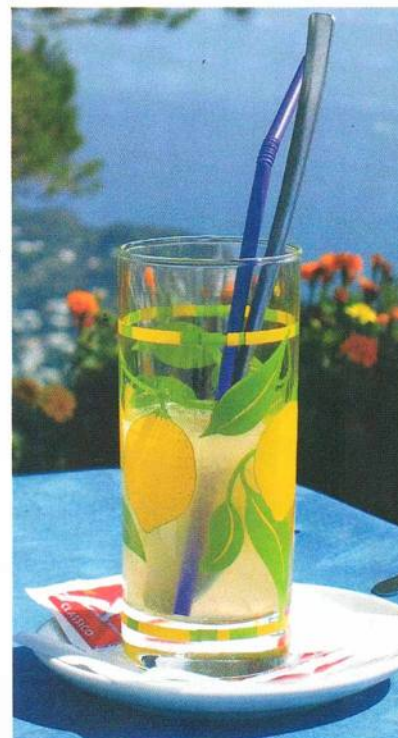
Pentru obținerea băuturii sunt alese doar fructe de dimensiuni medii spre mari, cu coaja galbenă și groasă, bogată în uleiuri și arome. De obicei sunt culese manual, pentru a evita contactul cu solul. Dacă știți aceste

Internetul este plin de rețete, în română sau italiană, care te învață cum să prepari *limoncello* acasă. Pentru cei mai comozi, se găsesc numeroase sortimente și la magazin.

lucruri și v-am făcut curioși, puteți încerca să preparați *limoncello* acasă, mai ales că se apropie zilele calde de vară. Trebuie să începeți de acum procesul, căci potrivit rețetei originale, macerarea durează cam două luni.

KENVELO

Kenvelo a intrat în 2001 pe piața ținutelor sport din România. Astăzi firma germană are magazine deschise în peste 27 de județe, în principalele complexe comerciale gen mall. Produsele *Kenvelo* sunt trendy, urmează linia sport și îi bucură pe tineri prin design și preț.

Bluziță
100%
bumbac,
Preț 79 lei

Fustă
100% bumbac,
Preț 89 lei

Bluziță
100%
bumbac,
Preț 89 lei

Rochie
100%
bumbac,
Preț 119 lei

Bluză
100%
bumbac,
Preț 49 lei

Blue jeans
100%
bumbac,
Preț 199 lei

Tricou
100%
bumbac,
Preț 69 lei

Pantaloni
55% in,
45% bumbac,
Preț 149 lei

Cămașă
100%
bumbac,
Preț 99 lei

**Câștigătorii
concursurilor
din Flacăra
nr. 3/2010**

Tușica Veta
Negruți F. Rodica,
Tg. Mureș,
jud. Mureș

Laropharm
Silagyi Eniko,
București
Andrei N. Stelian,
Oltenița,
jud. Călărași

**Calendar religios
2010**
Alexandru Ioan,
București

**Carte de bucate
2010**
Jumară Maria,
București

CONCURS Slow Fashion

PREMII

trei tricouri
pictate manual

Fiindcă te-ai săturat de hainele de serie, fiindcă vrei să porți ceva unic și cât mai șic, fiindcă îți place creativitatea în vestimentație s-a inventat pentru tine *Slow Fashion*. Adică produse din materiale naturale – tricouri, rochii, pulovere sau fuste – pictate manual, în forme și culori rezistente la spălat pe care le găsești prin comandă on-line la adresa: <http://bdesign-handmade.blogspot.com>. Răspunde la următoarea întrebare și poți câștiga unul dintre tricourile pe care *Slow Fashion* le oferă la concurs:

Care este adresa unde vă puteți comanda ținute *Slow Fashion*?

Trimiteți taloanele pe adresa redacției: SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei Libere nr. 1, cod 013701, sector 1, București, până la data de 23.04.2010

DEICHMAN

Deichman este acum prezent și în Sun Plaza, cel mai mare mall din București. În ciuda crizei economice, cel mai mare retailer de încălțăminte din Europa și-a implementat în 2009 planul de investiții comunicat, extinzându-și rețeaua de filiale europene, astfel că în prezent s-a ajuns la 215 magazine în Centrul și Sud-Estul Europei.

Preț 79 lei

Sandale Graceland pe gleznă cu aspect de piele velur, cu barete și nituri decorative

Sandale
Preț 79 lei

Sandale
Preț 79 lei

Pantofi
din piele
Preț 79 lei

Preț 69 lei

Balerini cu aspect satinat și cu aplicații decorative din cristal

Preț 79 lei

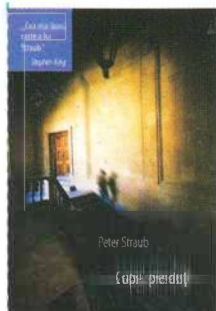
Balerini șic, cu model decorativ din falduri și cusătură dublă

CONCURS

t...
TRITONIC

PREMII

cinci exemplare din romanul
Copiii pierduți

O sinucidere inexplicabilă, un univers teluric ocolit de toți, o iubire între un el și o ea desfășurată la limitele atemporale și spațiale, o formă feminină diabolică, o trimitere subtilă la mitologia strigoiului din cultura est-europeană – formează în mare parte rețeta de succes a romanului *Copiii pierduți*, semnat Peter Straub. Narațiunea încărcată de simbolism creează firul povestirii din perspectiva lui Timothy Underhill, un scriitor cunoscut de ficțiune horror, care sosește în orașelul natal căutând explicații privind sinuciderea cumnatei sale pentru ca apoi să se implice în dispariția misterioasă a nepotului său, Mark. Răspunde la următoarea întrebare și poți câștiga premiul oferit la concurs de Editura Tritonic:

Cine este autorul romanului *Copiii pierduți*?

Trimiteți taloanele pe adresa redacției: SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei Libere nr. 1, cod 013701, sector 1, București, până la data de 23.04.2010

DERBY- NUMAI L

DIGI
tv

 031 4004600

LIGA 1 - România • LA LIGA - Spania •

Plus: Handbal • MotoG

URILE LIGII 1 A DIGI SPORT!

BUNDESLIGA - Germania • SERIE A - Italia • PREMIER LEAGUE - Anglia
NBA • Gimnastică • Judo • Atletism • Tenis Masculin

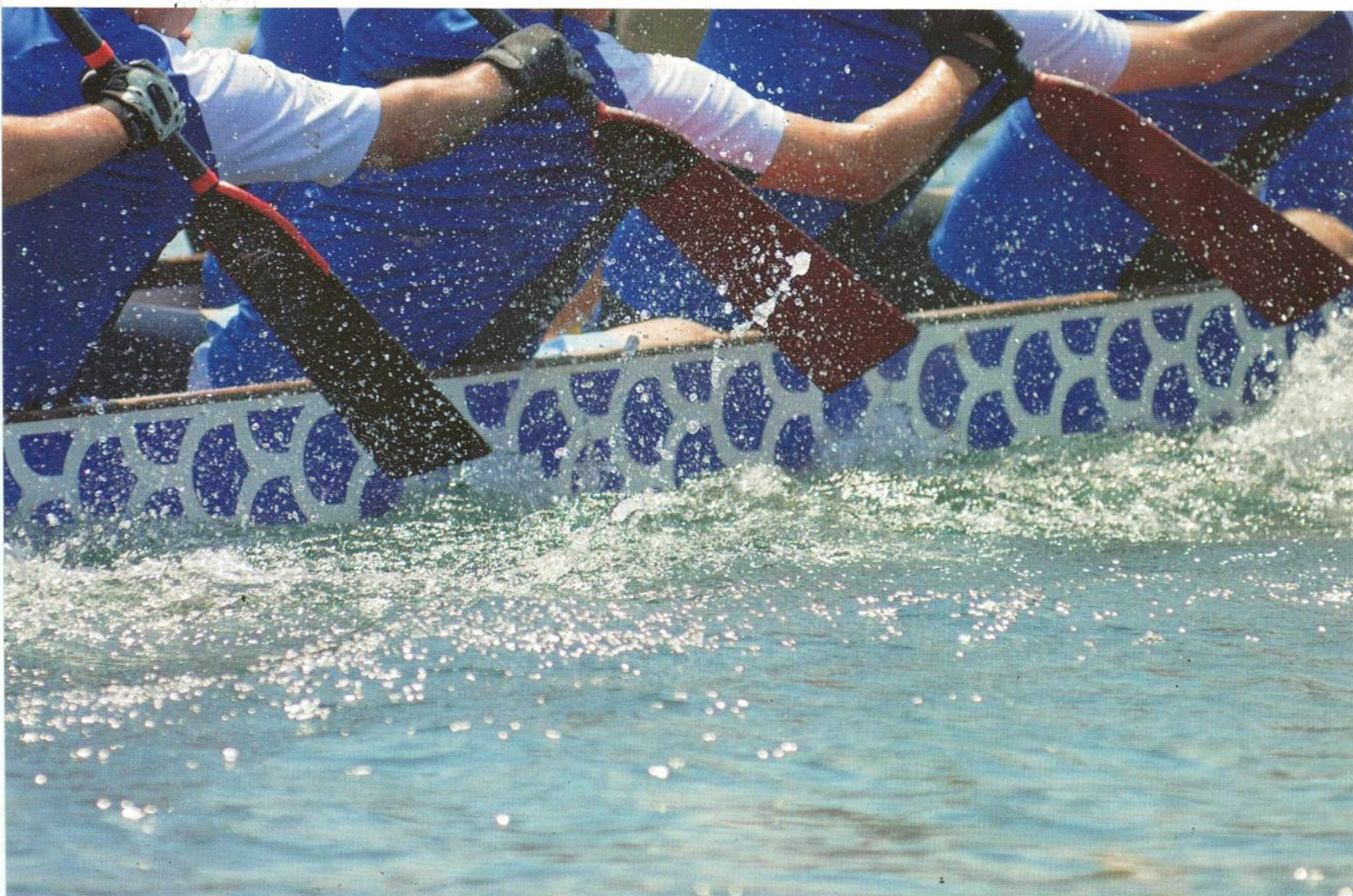
www.digisport.ro

ASSECO

ASSECO SEE

IT Solutions for the demanding

- System Integration, Infrastructure, Professional Services, Document Management
- Banking Software
- Mobile Banking & Authentication
- Card Business
- General Business & Telecom

www.asseco-see.com